2011. május 13–15., péntek–vasárnap

www.maszol.ro

új magyar szó

20 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
92. (1412.) szám

BNR-valutaárfolyamok

1 euró	4,0997 ▲
1 amerikai dollár	2,8978 ▲
100 magyar forint	1,5385 ▼

Aktuális 2

Földrengés Spanyolországban

Rettegés és gyász: kilenc halálos áldozatot és csaknem háromszáz sérültet követelt tegnapra virradóan a spanyolországi Murcia tartományt megreszkettető földmozgás. A halottak között van egy tizennégy éves fiatal, valamint két állapotos nő, mindhárman az alázuhanó törmelékektől veszítették életüket.

Kultúra 6

Közellenség Nagyváradon

Bemutatóval készül a nagyváradi magyar társulat a vasárnap kezdődő Festum Varadinum rendezvénysorozatra. A bemutatót követően a fesztivál minden napján egy előadással jelentkeznek és a 2010-2011-es évadban színpadra állított előadásokat játszanak.

Vezércikk 3

PD-L-kongresszus: nyerjen Tănăsescu!

A Demokrata-Liberális Párt holnap tartandó kongresszusa nem csupán a nagyobbik kormányzó alakulat belügye. Az országnak már az is nyereség, hogy a PD-L végre letudja ezt a hat éve tologatott eseményt. A tisztújítás után pedig remélhetőleg elcsendesednek a belharcok a pártban, politikusaik pedig azzal foglalkoznak, amire mandátumot kaptak: a kormányzással. ▶

Cseke Péter Tamás

Mai mellékletünk:

úmsz **színkép**
Kulturális–közéleti melléklet

Robbanó szemétaknák

Uniós előírás szerint valamennyi tömbházba be kell vezetni a szelektív hulladékgyűjtést

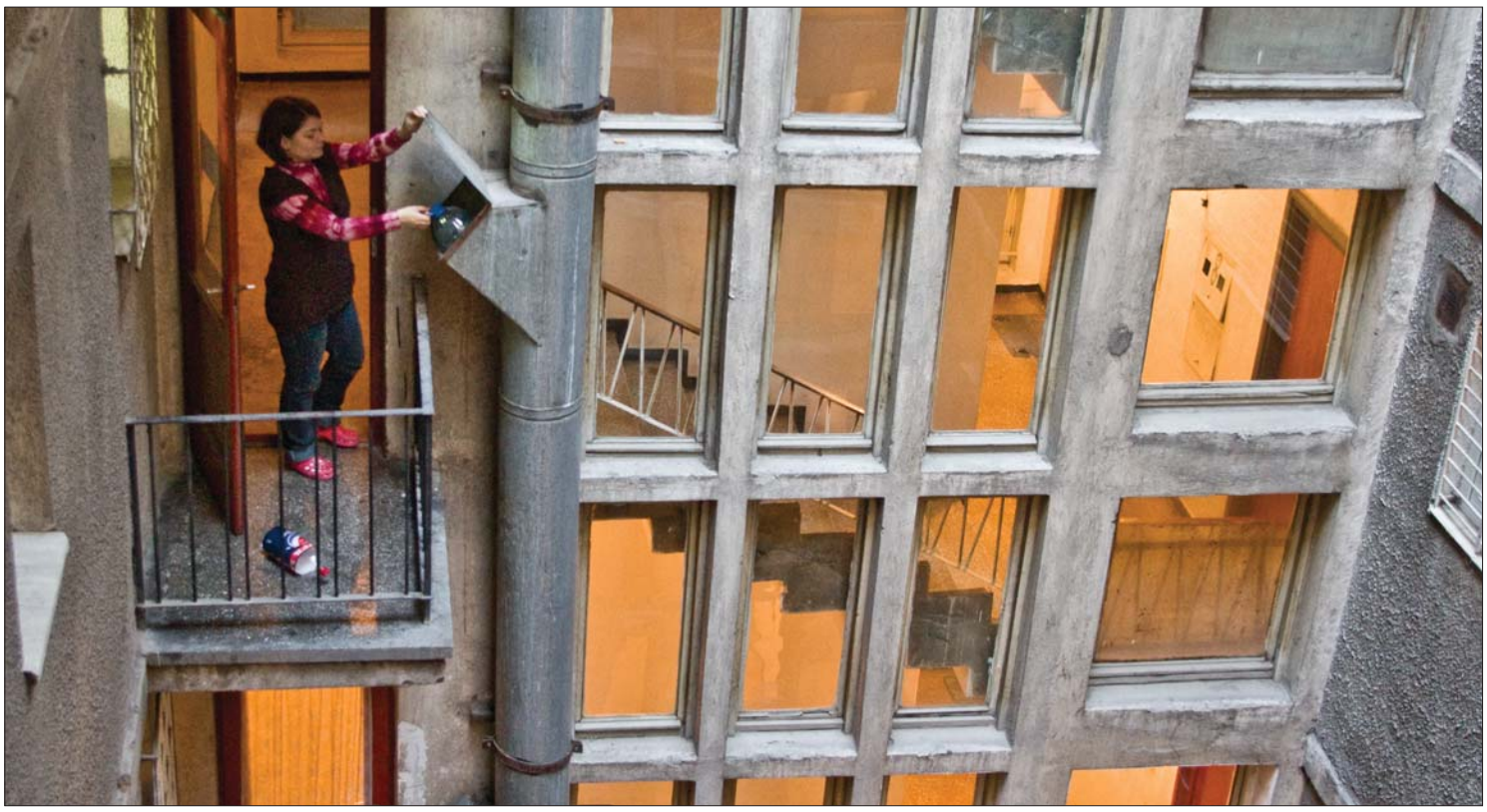

Inkább a bűz, mint a lépcsőmászás? A lakók közül sokan sajnálnák, ha megfosztanák őket a szemétaknák nyújtotta kényelemtől Fotó: Tofán Levente

Hadat üzent a Környezetvédelmi Őrség a tömbházak belterében elhelyezett szeméttározóknak: az illetékesek szerint nem csak a fertőzésveszély miatt kell felszámolni az aknákat, hanem azért is, mert nem alkalmasak a szelektív hulladékgyűjtésre. A szemétaknák „hatástalanítása” több milliárd euróba kerülhet, de a rendkívüli kiadásnak nincs gazdája. Az önkormányzatok csak a tömbházakon kívül elhelyezett szemétgyűjtőkért vállalnak felelősséget, a lakók közül sokan úgy gondolják, az aknák kényelmesebbek, mint amennyire szagosak. **7. oldal** ▶

Bukarest: magyar napok Markóval

„Centralizált, kézi vezérlésű országban élünk, és két évtized kellett ahhoz, hogy ez a helyzet valamelyest megváltozzon” – fejtette ki a Bukaresti Magyar Napok keretében szerda este tartott előadásában Markó Béla. A miniszterelnök-helyettes *Közigazgatási reform Romániában* címmel értekezett a Calvineumban. A hétvégén színházi előadással, dzsesszkoncerttel, gasztronómiai kiállítással és borkóstolóval egybekötött majálisozással zárulnak a román főváros magyar napjai. **3. oldal** ▶

Három dudás egy csárdában

Három jelölt közül választhat elnököt holnap a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) tisztújító kongresszusának 1400 küldöttje. A tisztség sorsa a legtöbb szakértők szerint a párt jelenlegi elnöke, Emil Boc kormányfő és Vasile Blaga főtitkár, volt belügyminiszter között dől el, a harmadik induló, Theodor Paleologu volt művelődésügyi miniszter csak színesíti a mezőnyt. **3. oldal** ▶

A PD-L elnökaspiránsai: Emil Boc, Vasile Blaga és Theodor Paleologu

Újra Funar-tábla Mátyás királyon?

Sipos M. Zoltán

Nem látnak esélyt arra a lapunk által kérdezett illetékesek, hogy a kolozsvári Mátyás-szoborra visszakerüljön a Gheorghe Funar polgármester mandátuma alatt elhelyezett emléktábla. Ezt legutóbb több román egyetemi oktató, akadémikus, közéleti személyiség kérte nyílt levélben Sorin Apostu jelenlegi városgazdától, miután korábban Radu Moisin demokrata-liberális alpolgármester állt elő ezzel az igénnyel. **Folytatása a 6. oldalon** ▶

HIRDETÉS

Indul az Új Magyar Szó Erdélyi konzultációja!

Kedves Olvasóink! Az Önök véleményére sokat adunk, ezért is szeretnénk minél jobban megismerni Önöket, minél több információt megtudni fogyasztói és olvasói szokásaikról. Ennek érdekében kérdőívet állítottunk össze, amelyet ha kitöltenek, kivágnak és június 15-ig eljuttatnak hozzánk, értékes könyvcsomagot nyerhetnek. A beküldök között ugyanis 10 darab, díszdobozba helyezett, 9 kötetes *Magyar Királyok és Uralkodók* könyvsorozatot sorsolunk ki. Postacímünk: Editura Scripta, OP 33, CP 17, sector 1, Bucureºti. A szelvény a 6. oldalon található!

Röviden

Borbély a fenntartható fejlődésről

Borbély László, az ENSZ Fenntartható Fejlődési Bizottsága (CSD) 19. ülésének elnöke félszáznál több miniszter jelenlétében nyitotta meg a tanácskozást helyi idő szerint szerdán New Yorkban. Borbély László elmondta: az idei ülésszak témái kölcsönösen hatnak egymásra, és elsődleges fontosságúak a világ további fenntartható fejlesztése szempontjából.

„Mozgásban az ifjúság”

Winkler Gyula, EP képviselő és a MIÉRT üdvözli az EU 2020 ifjúsági összetevőjének elfogadásáról szóló EP-döntést. Az Európai Parlament tegnap fogadta el a „Mozgásban az ifjúság” kezdeményezést.

Szimulációs játék fiataloknak

A Robert Schuman Egyesület, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem kolozsvári székhelyű Természettudományi és Művészeti Kara, valamint a Negotiation Moot Egyesület újra megszervezi Erdélyben nagysikerű oktatási célú, szimulációs játékát egyetemi hallgatók és a téma iránt érdeklődő fiatalok részére. A vetélkedőre Kolozsváron, május 26-a és 28-a közt a Sapientia EMTE Természettudományi és Művészeti Karának épületében kerül sor. Bővebb információk a játékról a *www.negotiationmoot.eu* honlapon olvashatóak.

A V4-ek közös hadteste

Közös európai uniós hadtestet (battle group) hoz létre a négy visegrádi ország (V4) – ebben állapodott meg a négy visegrádi ország (Csehország, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia) védelmi minisztere tegnap a szlovákiai Lőcsén. Az egyezség szerint az önálló V4-es hadtestnek 2016 első felében kell véglegesen felállnia és bevetésre készznek lennie.

Zavar a bukaresti légi járaton

Kényszerleszállást hajtott végre egy repülőgép a budapesti Liszt Ferenc repülőtéren tegnap reggel. A Malév Bukarestbe tartó járatán nyomásproblémákat észlelt a személyzet, amelynek ilyenkor nincs mérlegelési lehetősége, és a szabály szerint a legközelebbi repülőtéren azonnal le kell szállnia.

Ítélet után szabadlábon

Azonnal szabadon bocsátották tegnap John Demjanjukot *(képünkön)*, akit aznap öt év börtönre ítélt náci háborús bűn-

cselekmények vádjával egy müncheni tartományi bíróság. A vizsgálati fogságban eltöltött két évre és előrehaladott életkorára való tekintettel helyezték szabadlábra a 91 éves elítéltet. Az ukrajnai születésű Demjanjukot azzal vádolták, hogy 1943 márciusa és szeptembere között a sobibóri (Lengyelország) náci haláltábor őreként 27 900 zsidó fogoly megölésében segédkezett.

Ismét megjelent Kadhafi

A líbiai állami televízió hétfő este felvételt sugárzott Kadhafiról, aki Tripoliban egy szállodában törzsi vezetőkkel találkozott – jelentették tegnap a hírügynökségek. A diktátor április 30-a óta nem jelent meg a nyilvánosság előtt. A NATO harci gépei több csapást mértek Líbia fővárosára a tegnapra virradó hajnalban.

„Nem kell Anti-Schengen”

Ellenzi az Európai Unió a belső határellenőrzések visszaállítását

Hírösszefoglaló

Az EU-belügyminiszterek tegnapi brüsszeli tanácskozásán mindenki egyetértett azzal, hogy a személyek szabad mozgása az EU egyik legfőbb vívmánya, amelyet meg kell őrizni – hangsúlyozta Pintér Sándor magyar belügyminiszter a soros EU-elnökség képviseletében. Cecilia Malmström belügyi EU-biztos szerint nagyon világos és egységesen értelmezett szabályoknak kell szólniuk arról, hogy milyen esetekben lehet – végső eszközként – ideiglenesen visszaállítani a schengeni övezet belső határain az ellenőrzést.

Az Európai Bizottság az észak-afrikai menekülthullám nyomán egy héttel ezelőtt olyan javaslatokkal állt elő, amelyek azt célozzák, hogy a közösségi döntéshozatal medrébe tereljék a probléma kezelése érdekében eddig tett különböző tagállami lépéseket. A jelenlegi schengeni szabályok is lehetővé teszik a határellenőrzés ideiglenes viszszaállítását közbiztonsági fenyegetettség esetén. Ezzel a lehetőséggel eddig jobbára csak kiemelkedően nagyszabású nemzetközi politikai vagy sportrendezvények idején éltek a tagállamok, mintegy húsz alkalommal. Az uniós végrehajtó testület azt javasolja, hogy nagyon erős migrációs nyomás esetén is hozzá lehessen nyúlni ehhez az eszközhöz.

A német kormány több minisztere is élesen bírálta tegnap a dán kormánynak azt a döntését, hogy felújítja az ellenőrzést a Németországgal és Svédországgal közös határszakaszán. Guido Westerwelle külügyminiszter, továbbá Sabine Leutheusser-Schnarrenberger igazságügyi miniszter, valamint a Németországot az illetékes uniós miniszterek brüsszeli tanácskozásán képviselő Hans-Peter Friedrich belügyminiszter külön-külön nyilatkozatban a schengeni megállapodásban foglalt utazási szabadság megsértéseként értékelte a dán intézkedést, és egyaránt magyarázatot követelt Koppenhágától.

Pintér Sándor szerint a schengeni rendszer megerősítését célzó egyeztetések semmilyen módon nem befolyásolják annak megítélését, hogy miként értékelik majd a tagállamok az övezetbe törekvő Románia és Bulgária felkészültségét a csatlakozásra. Ez utóbbi téma legközelebb júniusban szerepel az uniós belügyminiszterek tanácskozásának napirendjén. ◄

Gödöllőn folytatódott az európai–kínai stratégiai párbeszéd

A soros magyar EU-elnökség magas szintű találkozóinak helyszínén, a gödöllői királyi kastélyban tartották meg tegnap az EU–Kína stratégiai párbeszéd újabb tárgyalási fordulóját. Az Európai Uniót Catherine Ashton kül- és biztonságpolitikai főképviselő, a világ legnagyobb fejlődő államát pedig Taj Ping-kuo államtanácsos, Hu Csin-tao elnök külpolitikai főtanácsadója képviselte. Kínai közlés szerint Taj Ping-kuo államtanácsos négynapos magyarországi látogatásán találkozik Schmitt Pál köztársasági elnökkel és Orbán Viktor miniszterelnökkel. Catherine Ashton főképviselő csak a kínai tanácskozásra érkezett Magyarországra, mindössze néhány órás látogatás erejéig.

Megnyílt az Expowood faipari vásár Brassóban

Totka László

„Felülmúlja a legmerészebb várakozásainkat is az idén tizenegyedik alkalommal, Brassóban megszervezett faipari szakvásár iránti érdeklődés” – értékelte a rendezvényt az *Új Magyar Szó*nak az Expowood faipari és erdészeti vásár főszervezője. A tegnap délben lezajlott megnyitó után Pál Zsuzsanna lapunk érdeklődésére elmondta: a brassói Roman tehergépkocsigyár kiállítási központjában megnyílt vasárnapig tartó, legnagyobb hazai erdészeti és faipari szakvásáron összesen hatvanöt hazai, illetve tizenhat külföldi cég vesz részt.

„Rendezvényünk a maga nemében igen népszerű, a kiállítók rendkívül pozitívan értékelik a profiljukban megrendezett, hiánypótlóként értékelt eseményt. Az Expowood már a megnyitó napjának tanulságai alapján is sikeresnek mondható” – fogalmazott Pál Zsuzsanna. Az Expowood főszervezője elmondta, sok elégedett kiállítóval találkozott, akik a megnyitó napján bemutató előadásokat tartottak, nagyszámú és szakavatott közönség előtt. Mint tájékoztatott, a hazai cégek közül tizenhárom Brassó megyei, a tizenhat külföldről érkezett vállalkozás pedig ausztriai, németországi, olaszországi, magyarországi és csehországi telephelyű.

Mint Pál Zsuzsanna kifejtette, a 2011-es Expowoodon a faipar valamennyi szakágából vannak jelen résztvevők, így nem hiányoznak a fakitermeléssel, fafeldolgozással, bútoriparral foglalkozó cégek, illetve a más, „rokon” területekről érkező vállalkozások sem. „Érdekesség továbbá, hogy a brassói expón egy olyan, technológiai újdonságnak számító számítógép vezérelte fafeldolgozó gépezetet is bemutattak, amely az idei hannoveri szakkiállításon is jelen lesz” – árulta el lapunknak Pál Zsuzsanna.

„Mivel valamennyi jelenlevő cég fával dolgozik, a rendezvény egyik fontos eleme a faanyag utánpótlásának és a környezetbarát filozófia fontosságának hirdetése” – fejtette ki az *Új Magyar Szó*nak a brassói expó főszervezője. Mint tájékoztatott: minthogy az idei évet a faültetés évének kiáltották ki az Európai Unióban, az idei Expowoodon jelenlevőket a szervezők faültetésre buzdítják, valamint arra, hogy az akcióik során elültetett fák sorsát a jövőben is nyomon kövessék. ◄

Földrengés Spanyolországban

Gy. Z.

Rettegés és gyász: kilenc halálos áldozatot és csaknem háromszáz sérültet követelt tegnapra virradóan a spanyolországi Murcia tartományt megrázó földmozgás. A halottak között van egy tizennégy éves fiatal, valamint két állapotos nő, mindhárman az alázuhanó törmelékektől veszítették életüket.

Az ibériai országban öt és fél évtizede a legsúlyosabb – előbb 4,5-es, majd két órával később 5,2-es erősségű – rengés a hatóságok adatai szerint csupán a délkeleti tengerparti városban, Lorcában a házak mintegy nyolcvan százalékát rongálta meg, és húszezernél több helyi lakos töltötte az éjszakát a szabadban. A San Diego templom tornya is összeomlott. A madridi kormány gyorssegélyt ígért a károsultaknak, ugyanakkor az érintett Murcia tartományban erőteljes hangok bírálták azt a helyzetet, hogy az ismert veszély ellenére az épületek szemmel láthatóan nem voltak földrengésbiztosak.

A mentési munkálatokban mintegy ezerkétszáz katona, rendőr és polgári védelmis vett részt. A csaknem százezer beteget számláló Lorca kórházát is ki kellett üríteni, a betegeket egy tábori kórházban, sátrakban helyezték el. Ramón Luis Valcárcel Murcia tartomány főnöke kezdeményezte, hogy a vidéket nyilvánítsák katasztrófasújtottnak. ◄

Rémületben Spanyolország. Öt és fél évtizede nem volt arrafelé földrengés

Nagykövetség: rágalmaz Ponta

MTI

Közleményben utasította vissza tegnap a bukaresti magyar nagykövetség azokat az „alaptalan rágalmakkal és kirívóan durva, sértő minősítéseket”, amelyekkel Victor Ponta szociáldemokrata elnök illette egy nappal korábban Orbán Viktor magyar miniszterelnököt. Az ellenzéki pártvezér szerdai, Piteşti-en tartott sajtótájékoztatóján kifejtette: szerinte Orbán Viktor és Traian Băsescu között „létezik egy közös stratégia”, amelynek célja a romániai magyar közösség megosztása. Az RMDSZ ugyanis nem megfelelő partner sem a román államfő, sem a magyar miniszterelnök számára – vélte Ponta, aki szerint az említett stratégia értelmében a szövetséget meg kell fenyegetni, meg kell zsarolni, vagy akár el kell távolítani. A szociáldemokrata vezető szerint Băsescu és Orbán egyaránt „Tőkés László új pártjára”, a bejegyzésre váró Erdélyi Magyar Néppártra támaszkodik. A politikus úgy vélte: ez a stratégia Románia ellen irányul, mivel ellentétben áll mind a „román többségnek, mind a magyar kisebbségnek az érdekeivel”. Ponta szerint Băsescu és Orbán „bolsevik, fasiszta, náci értékeket” vallanak. ◄

Három dudás egy…

Tisztújítást tart a hétvégén a Demokrata-Liberális Párt

M. Á. Zs.

Három jelölt közül választhat elnököt holnap a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) tisztújító kongresszusának 1400 küldöttje. A tisztségre sorsa a legtöbb szakértők szerint a párt jelenlegi elnöke, Emil Boc kormányfő és Vasile Blaga főtitkár, volt belügyminiszter között dől el, a harmadik induló, Theodor Paleologu volt művelődésügyi miniszter csak színesíti a képet.

Blaga „népi” fölénye

A közel egy hónapos kampány alatt a két fő esélyes keresztül-kasul szelte az országot, megpróbálva minél több küldöttet a maga oldalára állítani. Meggyőzési stratégiájuk viszont nagymértékben különbözött, míg Boc elsősorban a megyei elnökökre támaszkodva „nagy tételben utazott”, addig Blaga a kis és közepes települések elhanyagolt PD-L-seit célozta meg. Erőfeszítései eredményesnek bizonyultak, ugyanis egy eheti CSOP közvélemény-kutatás szerint a nagyobbik kormánypárt híveinek 44 százaléka őt látná legszívesebben a pártelnöki székben. Második helyen Emil Boc jelenlegi pártelnök végezne 36 százalékkal. Theodor Paleologura csak a PD-L híveinek 6 százaléka bízná a pártot. Kérdés viszont, hogy Blaga szavazatokká tudja-e alakítani „népi” fölényét, tekintettel arra, hogy a kongresszusi delegátusokat elsősorban a Bochoz közeli megyei elnökök választották ki.

Ábéce szerint voksolnak

A kongresszus szervezésével megbízott testület egyik legvitatottabb feladata volt annak az eldöntése, hogy a küldöttek ábécésorrendben vagy megyénkkénti csoportosításban adják le voksulat. A bizottságban fölényben levő Boc-csapat eredetileg a megyenkénti szavazást vitte át abban bízva, hogy így „szemmel tudják tartani” és egyúttal befolyásolni a delegátusokat. Ezzel szemben Vasile Blaga főtitkár hívei az ábécésorrend mellett törtek lándzsát. Ez utóbbi változat végül azt követően kerül ki győztesként, hogy Emil Boc is az ábécésorrend szerinti voksolás mellett foglalt állást. „Túl fontos pillanat ez a párt életében ahhoz, hogy az elnökválasztás tisztaságával kapcsolatban bármiféle kételyt engedélyezzünk” – fogalmazott a PD-L elnöke. A harmadik jelölt, Theodor Paleologu volt művelődésügyi miniszter a kérdésben nem hallatta hangját.

Az utolsó odaszurkálások

Boc és Blaga hívei a kampány utolsó napjaiban mindent elkövettek, hogy vezérük oldalára állítsák a közvéleményt. Raluca Turcan, PD-L egyik alelnöke szerint csak a jelenlegi pártelnök garantáltja azt, hogy az alakulat 2012-ben is megnyeri a választásokat. „Emil Boc programja modernizálja a pártot és olyan pályára helyezi, amely a további sikerek előfeltétele” – korteskedett Turcan. Vele szemben, Cristian Boureanu, az alakulat egy másik alelnöke úgy vélte, hogy kizárólag Blaga lenne képes arra, hogy „kapcsolatot tartson fenn az ellenzékkel, ugyanis véget kell vetni az acsarkodásnak”. Hozzátette: Emil Bocnak félre kellene állnia, hogy a PD-L tovább nőhessen. ◄

PD-L-kongresszus: nyerjen Tăităsescu!

Cseke Péter Tamás

„Csak járjon már le ez a kongresszus. Ülhessünk le végre megtárgyalni a további teendőket, mert hetek óta áll a törvényhozás, és a kormányzás is megszenvedi a kampányidőszakot”. Ezt az RMDSZ egyik politikusa nyilatkozta nemrégiben lapunknak, amikor a kisebbségi törvény sorsáról érdeklődtünk. Ám hasonló választ kaptunk egy másik RMDSZ-es honatyától is, akit történetesen a kóbor kutyákról szóló jogszabályról kérdeztünk.

A fentiek is illusztrálják, hogy a Demokrata-Liberális Párt holnap tartandó kongresszusa nem csupán a nagyobbik kormányzó alakulat belügye. Az országnak már az is nyereség, hogy a PD-L végre letudja ezt a hat éve tologatott eseményt. A tisztújítás után pedig remélhetőleg elcsendesednek a belharcok pártban, politikusaik pedig azzal foglalkoznak, amire mandátumot kaptak: a kormányzással.

Az ország számára tulajdonképpen az sem fontos, hogy Vasile Blaga veszi át a párt irányítását, vagy Emil Boc a helyén marad. Sokkal inkább az, hogy a kongresszus után az utóbbi politikus a kormányban is a helyén marad-e, vagy – amint azt az államfő hónapok óta szorgalmazza – pártfüggetlen szakember ül majd a miniszterelnöki székbe. Traian Băsescu esetleges hátsó szándékaitól vagy politikai számításaitól függetlenül nemcsak a PD-L, hanem az egész ország jól járna, ha Emil Boc megválna a kormányfői tisztségtől. A sokszor joggal, máskor érdemtelenül bírált volt kolozsvári polgármestert felemésztette eddigi mandátuma. Hitelét nemcsak az ellenzéki kézben lévő hírtelevíziók propagandája tépázta meg: folyamatosan azt a benyomást keltette, hogy képtelen az önálló – Cotroceni-től független – gondolkodásra.

Az ország jelenlegi gazdasági helyzetét tekintve Emil Bocnak a felsoroltaknál is nagyon hibája az, hogy politikus. Romániára választási év vár, s a tapasztalat azt mutatja, ilyenkor jobb eldugni az államkincstár kulcsát a pártok elől.

„Nem hiszek a politikusokban” – jelentette ki legutóbb az államfő. Ez arra utalhat: Traian Băsescu a PD-L kongresszusa után ismét előáll azzal a javaslattal, hogy a kormány élére független szakember kerüljön. Egyre több megerősítést nyer az a hír, hogy az államfő meg is találta Emil Boc utódját Mihai Tănăsescu személyében. A Nemzetközi Valutaalapnál Romániát képviselő volt pénzügyminiszter nemcsak azért alkalmas a miniszterelnöki tisztségre, mert jelenleg az országot amúgy is a washingtoni pénzintézet kormányozza, hanem azért is, mert – az eddig felkért szakemberekkel ellentétben – vállalja is ezt a feladatot.

Nem tudjuk, hajlandó lesz-e Boc átadni a helyét Tănăsescunak, annál is inkább, mert már jelét adta annak, hogy beleszeretett a kormányzásba. Ám nyilvánvaló, hogy könnyebb szívvel mond le a tisztségről, ha legalább a pártelnöki székben megmaradhat. Boc vagy Blaga? Drukkoljunk Tănăsescunak.

Bukarest: magyar napok Markóval

S. M. L.

Markó Béla miniszterelnök-helyettes a decentralizáció fontosságát ecsetelte a bukaresti magyaroknak Fotó: Szegedi Zoltán

„Centralizált, kézi vezérlésű országban élünk, és két évtized kellett ahhoz, hogy ez a helyzet valamelyest megváltozzon” – fejtette ki a Bukaresti Magyar Napok keretében szerda este tartott előadásában Markó Béla. A miniszterelnök-helyettes *Közigazgatási reform Romániában* címmel értekezett a bukaresti református egyház Calvineum termében, ahol a jelen lévő mintegy negyven érdeklődő tett fel kérdéseket a volt RMDSZ-elnöknek. Markó kifejtette, az egyház mint közösségi intézmény fontos szerepet tölt be elsősorban a szórványban élő kisebbségi magyarság életében, és ez a bukaresti magyarságra kiemelten érvényes. A kormányfőhelyettes emlékeztetett, két évtizeddel ezelőtt szinte az RMDSZ volt az egyetlen olyan alakulat a romániai politikai porondon, amely követelte az erőteljesen központosított döntéshozatal decentralizációját, a döntési jogköröknek a helyi közösségek kezébe juttatását, az erős központi állam leépítését. „Akkor ez erős ellenállásba ütközött, az RMDSZ-t durva támadások érték emiatt. Ma már eljutottunk oda, hogy valamennyi romániai párt azt mondja, amit mi akkor mondtunk” – fogalmazott Markó. Mint kifejtette, a kérdés azonban nem az, hogy „ki mit mond?”, hanem hogy „ki mit tesz?”

Tanügyi pillérek

A miniszterelnök-helyettes szerint, ha csak az elmúlt másfél év kormányzását nézzük is, az RMDSZ-hez fűződik mindkét olyan lépés, amely a hatáskörök helyi kézbe adását szolgálja Romániában. „Az egyik az új tanügyi törvénynek a decentralizációval kapcsolatos intézkedéscsomagja, a másik az egészségügy decentralizációja” – vette számba Markó a kormányzati eredményeket. A politikus kifejtette, jelentős lépések történtek, „de mindez nem elég”: továbbra is túlburjánzik a bürokrácia, az ügyintéző állampolgárnak kafkai labirintusokat kell végigjárnia, ami a korrupció melegágyának is tekinthető.

Az új tanügyi törvénnyel kapcsolatban a volt szövetségi elnök hangsúlyozta, a tavalyi év végén kormányzati felelősségvállalással elfogadott jogszabály az elmúlt húsz évnek a legfontosabb decentralizációs lépése. Mint részletezte: a törvény három pillérű testület hatáskörébe helyezi az olyan, az iskolákkal kapcsolatos döntési jogköröket, mint amilyenek például az iskolaigazgató kinevezése, a költségvetési kérdések és a tanterv bizonyos százalékába történő beleszólás lehetősége. „Az egyik pillért az oktatói kar, a másodikat a szülői közösség, a harmadikat pedig a helyi önkormányzat képezi” – sorolta Markó.

Igaztalan vádak Cseke ellen

Ami az egészségügy decentralizációját illeti, a politikus kiemelte: az intézkedéscsomag bevezetése után egy évvel elmondható, hogy sikeres volt az egészségügyi intézményeknek, kórházaknak a helyi önkormányzatok hatáskörébe utalása. „Egy év tapasztalata azt mutatja, a kezdeti kétkedések ellenére a dolog működik” – fogalmazott Markó, aki szerint igaztalanok a Cseke Attila tárcavezetőt ért sorozatos vádak. „És ha mindehhez hozzátesszük a parlamenti elfogadás előtt álló kisebbségi törvényt is, azt mondhatjuk, a decentralizációt jelentős mértékben sikerült előremozdítanunk” – summázott a miniszterelnök-helyettes. ◄

Magyar hétvége a román fővárosban

Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem elsőéves diákjainak színházi előadásával, a Jazzlinks együttes koncertjével, valamint gasztronómiai kiállítással és borkóstolóval egybekötött majálisozással zárulnak a hétvégén a Bukaresti Magyar Napok. Az egyhetes rendezvénysorozat helyszínein, a bukaresti Petőfi házban és a Magyar Kulturális Intézetben az érdeklődők zenei programokból, táncházas foglalkozásokból is válogathatnak.

Román lapszemle

A Proprietatea Alap amerikai menedzserei akár a román állammal is perre mennek, hogy a befektetők érdekei ne sérüljenek. Szakértők szerint az állami vállalatokat is az üzleti szférában megedződött menedzserek kellene irányítsák *(Evenimentul zilei)* ► A környezetvédelmi ügynökség örömmel jelentette, hogy Kiskapuson húsz év után először mértek a megengedettnél alacsonyabb szennyezési szinteket. A Sometra gyár 2009-es bezárása után a levegő annyira megtisztult, hogy a település környékén megjelentek a vadállatok és a méhek. *(Evenimentul zilei)* ► 4,18 millió euró értékben vásárolt egyenruhát a hadsereg számára a védelmi minisztérium. *(Puterea)*

„Román föld” a Szentföldön

Újabb kenyértörés az ortodox egyházon belül: Jeruzsálem patriarkátusának szent szinódusa úgy határozott, megszakítja a kapcsolatokat a román ortodox egyházzal.

Bogdán Tibor

Az ortodox egyház története nem mentes a viharoktól, a konfliktusoktól, ezek sora most újabbal gyarapodott, miután a jeruzsálemi ortodox patriarkátus megszakította kapcsolatait a román ortodox patriarkátussal. A román patriarkátus jeruzsálemi képviselőjét, Ieronim Creţut ennek nyomán megfosztották papi tisztségétől, Daniel patriárka román ortodox egyházfőt pedig kizárták a szent liturgiában felsorolt egyházi méltóságok közül.

Háromezer négyzetméter

Hivatalosan a konfliktus okát az képezi, hogy a román ortodox egyház a jeruzsálemi patriarkátus, pontosabban III. Teofil írásbeli engedélye nélkül emelt templomot, kápolnát, zarándokokat fogadó háromszintes vendégházat és könyvtárat Jerikóban. A létesítmények mintegy 3000 négyzetméteres területet foglalnak el és 95 százalékban készen állnak már. Az eredetileg 800 négyzetméteres területet egy jerikói román adományozta a román ortodox egyháznak, azzal a rendeltetéssel, hogy ott barátszállást létesítsenek. Az ortodox egyház idővel felvásárolta a környező földeket is. A szükséges pénzt egyrészt adományokból, kegytárgyak eladásából gyűjtötték össze, másrészt viszont idén áprilisban a román kormány is kiutalt egymillió lejt a vallásügyi államtitkárság pénzalapjából a jerikói létesítmények számára. Ez az összeg a kormány rendelkezésére álló tartalékalapból származik. Emil Boc kormányfő akkor arról beszélt, hogy a romániai egyházakat támogatni kell, mivel hit nélkül semmit sem lehet elérni. A létesítmények számára kiutalt pénzt beruházásnak nevezte.

Kemény lépés

A kapcsolatok megszakítása a testvéregyházak közötti kapcsolatokban igen kemény lépésnek minősül, hiszen gyakorlatilag ellehetetleníti a misézést a Szent földön élő román ortodox egyházi méltóságok számára, és megfosztja a vallási szertartástól az odalátogató román zarándokokat, akiknek száma évi 40 ezer körül mozog. Az izraeli fél közlése szerint a döntést „egyhangúlag és mély sajnálattal” szavazta meg a jeruzsálemi szent szinódus, amely úgy véli, a román lépés azzal a veszéllyel fenyeget, hogy a patriarkátus ítélkezési hatásköre „gazdátlan területté változhat, lehetővé téve minden ortodox egyháznak a nyakló nélküli templomépítést”. „Ha a többi ortodox egyház is a román példát követné, akkor a Szentföldön tizenhárom önálló egyház jönne létre, amelynek önkényes tevékenysége nehezen lenne ellenőrizhető” – hangzik a szent szinódus indoklása.

A döntés előzményeként a két hónappal ezelőtt, a svájci Chambesy-ben tartott pánortodox tanácskozáson határozat született az ortodox egyházak hívőszám szerinti újrarangsorolásáról. Az orosz és a román patriarkátus ekkor a görög és a jeruzsálemi patriarkátussal ellentétes álláspontra helyezkedett, ami utóbbiakat igencsak meglepte, hiszen közismertek a moszkvai és bukaresti ortodox egyház közötti ellentétek a besszarábiai ortodoxok fölötti fennhatóság kérdésében.

Nemhivatalos források egyenesen úgy tudják, a szakítás igazi okát az jelenti, hogy a jeruzsálemi patriarkátus ily módon kívánja csökkenteni Dániel román patriárka erőfölényét.

Mi várható?

Az ilyenfajta szakítások nem ritkák az ortodox egyház életében. Legutóbb 2005-ben került sor hasonló lépésre, amikoris a konstantinápolyi Ökumenikus Patriarkátus és a görög ortodox egyház vetett véget kapcsolatainak, miután nem tudtak megegyezni a szaloniki metropolita megválasztásának módjában. A két egyház csak egy év múltán rendezte viszonyát, miután sikerült kompromisszumra jutnia a kérdésben.

Bukarest és Jeruzsálem esetében a nagy kérdést most az jelenti, megmarad-e a konfliktus az egyéni villongások szintjén, vagy pedig az izraeli döntést kanonikus lépések követik. Ennek megfelelően ugyanis Teofil patriarkának a következőkben kanonikus leveleket kell írnia a közösséghez tartozó valamennyi egyház fejéhez, bejelentve a Dániellel fenntartott kapcsolatok megszakítását. Ezután pedig az érintett egyházaknak különkülön el kell dönteniük, kivel őrzik meg a közösségi kapcsolatokat, Teofillal-e avagy Dániellel.

A határozatot a román ortodox egyház egyoldalúnak minősítette, és azt is furcsállta, hogy a történtekről csupán a jeruzsálemi patriarkátus honlapjából értesülhetett. A román fél szerint a jeruzsálemi lépés azért is érthetetlen, mivel idén április közepében, Ciprian Câmpineanul román patriarkátusi helytartó jeruzsálemi látogatása alkalmával a két fél úgy határozott, hogy „testvéri párbeszédet” folytat a jerikói román templom miatti nézeteltérések rendezése céljából.

A román ortodox patriarkátus szóvivője, Constantin Stoica szerint az építkezések megkezdésekor Bukarest rendelkezett az akkori jeruzsálemi ortodox vallási vezető, Diodor áldásával, ami nélkül nem is szentelhették volna fel a templomhoz tartozó kápolnát.

Jeruzsálem azonban nemrégiben jelezte, a jerikói román létesítmények nem rendelkeznek semmiféle engedéllyel, és a helyzet tisztázására szólította fel a román felet. Így került sor Ciprian Câmpineanul látogatására, amely végül is nem hozta be a román fél által remélt eredményt. Ilyen körülmények között a román ortodox egyház szent szinódusa május 19-e és 20-a közöttre tervezett ülésén vitatja meg a kialakult helyzetet és a szükséges intézkedéseket. ◄

A szembenálló „ortodox testvérek”: Dániel és III. Theofil pátriárka – közöttük a vita tárgyát képező jerikói román templom

Megszámláltattak Lady Ashton napjai?

Az Európai Unió külpolitikai képviselője kevés szerencsét mondhat a magáénak, és megvan a valószínűsége, hogy „közös megegyezéssel” megválik a posztjától – írta tegnapi számában az osztrák Die Presse.

Gy. Z.

Az Európai Unióban hangadó két oldal, a szociáldemokraták és a konzervatívok ritka egyetértéssel úgy vélekednek, hogy elfogyott a levegő Catherine Ashton körül. Már a nyugati közvéleménynek is feltűnt, és Brüsszelben egyre nyíltabban beszélik, hogy ez a félév, amely történetesen a soros magyar elnökség idejére esik, sokban különbözik a korábbiaktól, amikor elsősorban a EU meghatározó országainak vezetői – főként a franciáké és a németeké – adták meg az alaphangot.

Európa hangja és arca

Nicolas Sarkozy és Angela Merkel véleményét persze ma sem lehet figyelmen kívül hagyni, de már az európai sajtó számára is feltűnő, hogy szokatlanul élénk külpolitikát folytat a soros elnökséget betöltő Magyarország miniszterelnökeként Orbán Viktor. Martonyi János külügyminiszter az, aki az uniót is érintő nemzetközi ügyekben a világ előtt kifejti a közös európai álláspontot (Líbiában például az uniót kizárólag a magyar nagykövetség képviseli, Moldovában pedig a magyar külképviselet állítja ki az uniós vízumokat). És azt is egyre többen jegyzik meg, hogy Ashtont különböző alkalmakkor mind gyakrabban helyettesíti Németh Zsolt magyar külügyi államtitkár.

Az osztrák *Die Presse* szerint egyre kevésbé lehet eltussolni, hogy Catherine Ashton napjai megszámláltattak, és az unió „külügyminiszterét” legkésőbb jövő nyáron le fogják cserélni. Másfél évnyi hivatalban eltöltött ideje után ugyanis mára egyértelműen kiderült: személyében nem sikerült „Európa hangját” a világszínpadra kiállítani. Az „Európa arca” szerepét a belga Herman van Rompuy, az Európai Tanács elnöke volna hivatva betölteni – már ez is zavarodást kelt, hogy külön elnöke van a közös kormánynak számító Európai Bizottságnak, külön elnöke az állam- és kormányfőket tömörítő Európai Tanácsnak, és mindezt tetézi a fél esztendőként rotáló soros elnökség.

Az angol Catherine Ashton – pontosabban Lady Ashton, mivel hazájában bárónői rangot élvezhet – öt esztendőre szóló mandátumot kapott, így aztán megbízatásának félidejében keresve sem lehetne találhatni jobb alkalmat a személycserére ahhoz, hogy az ezzel járó kellemetlenséget a lehető legkisebb mértékűvé csökkentsék. Össze lehetne kötni ugyanis azzal – írja a *Die Presse* –, hogy ekkor ér a végéhez van Rompuy mandátuma. Persze, nem lehet minden szóbeszédet készpénznek venni. Ha azonban néhány nap leforgása alatt egy külügyminiszter és egy államelnök is bírálatot fogalmaz meg Ashton személyével kapcsolatban, már érdemes gondolkodóba esni. „Lehet együtt élni azzal, hogy néhányan gyorsabban reagálnak, mint Ashton” – jelentette ki a napokban a belga *Le Soir* című lapnak Steven Vanackere brüsszeli külügyminiszter, és véleményén az sem gyöngít, hogy jelenleg Guinness-rekordot döntően hosszú ideje már csak ügyvezető kormánya van a széthullás szélén tántorgó országnak.

Nincs közös álláspont

A hét elején Giorgio Napolitani olasz köztársasági elnök sem rejtette véka alá a véleményét. „Lehetetlen körülmények előtt állunk az EU-ban, már ami a nemzetközi politikát illeti. Ismeretlen következményekkel együtt járó eseményeket élünk át Észak-Afrikában és a Közel-Keleten, az EU mégsem alakított ki közös álláspontot” – jelentette ki az itáliai politikus egy videóüzenetben. Az egyetlen, aki a brit munkáspárti politikust a védőszárnyai alá helyezte, nem más, mint Guido Westerwelle német liberális külügyminiszter, aki épp a napokban adja át elnöki tisztségét, és posztja egyformán meggyengült mind a pártjában, mind a berlini kormányban.

Lady Ashton fellépése szerdán Strasbourgban az Európai Parlament képviselői előtt csupán egy olyan politikusnő képét erősítette meg, akinek nincsenek külpolitikai víziói. A *Die Presse* szerint Európa névlegesen első számú külpolitikusa valóban nem tudott átfogó stratégiát fölmutatni. Martin Schulz, a szociáldemokraták német frakcióvezetője Ashton szemébe mondta: „Önnek nem itt, hanem a huszonhét tagország külügyminisztereinek a sorában vannak a legnagyobb ellenségei.”

Gyönge személy kell

Bármi legyen is a helyzet, a strasbourgi testületben egyelőre sem a szociáldemokraták, sem a többséget adó konzervatívok nem látnak a bárónő személyével szemben alternatívát, a megoldást azonban lázasan keresik. Dolgukat mindenesetre megnehezíti, hogy az utódnak mindenképpen – vagy legalábbis legelsősorban – britnek, baloldalinak és a női nemhez tartozónak kell lennie. Márpedig nagy kérdés, hogy David Cameron konzervatív miniszterelnök tud-e egyáltalán ilyen (és számára, illetve pártja számára is megfelelő) személyt találni.

A totózás persze – elsősorban Londonban és Párizsban – már elkezdődött. Bár egyik sem a női nem képviselője, elsősorban Cameron liberális partnerének, Nick Cleggnek és a volt francia miniszterelnöknek, Dominique de Villepinnek a neve hangzik el mind sűrűbben. Titkos favoritként emlegetik még a brit Munkáspárt legutóbbi külügyminisztere, David Milliband nevét is. Ő ugyanis már 2009-ben elnyerhette volna a megbízatást, akkor azonban elutasította a tisztséget, mivel elsősorban pártjának irányítására kívánt összszepontosítani (amit aztán Ed nevű testvérével szemben csúful elbukott). Az euroképviselők mindenesetre tisztában vannak azzal, hogy a nemzeti kormányok Európa külpolitikájának élén gyönge személyt óhajtanak látni, olyan valakit, aki nem akarja és nem is kísérli meg saját elképzeléseit rájuk erőszakolni. ◄

Lap-top

A nap címe. Miért haragudtak meg egymásra Őboldogságáék, *Adevărul.*

Magyarázat. A romániai magyarokat kevésbé, a románokat annál inkább foglalkoztatja a mondhatni ortodox egyházi nemzetközi botrány: Jeruzsálem pátriárkája, III. Teofil Őboldogsága megszakította (hivatalosan) a kapcsolatokat Daniel román pátriárkával. Az eset nagy port vert fel, keresik itt is, ott is, a kiutat. Az ok az volt, hogy a BOR (a Román Ortodox Egyház nem kért írásbeli beleegyezést egy román templom felépítésére Jerikóban; a „közösség" megbontásáról a jeruzsálemi pátriárka a közleményt a honlapján hozta nyilvánosságra. (Szép példájaként az Egyház és az Internet kapcsolatának, a Fennvaló elrendeléséből.) „Teológusok szerint az egyházdiplomáciai lépés túl kemény" – írja az *Adevărul*, megjegyezve, BOR-beli forrásokra hivatkozva, hogy a valódi ok Daniel kiváló regionális pozíciójának, azaz tekintélyének megingatása. Pont mint a világiakban, nemde?

Egy újabb csalódott. Az *Azi* szerint (amelyik ezek szerint még megvan, él és virágzik a melegházban) Crin Antonescu így kommentálta Traian Băsescu megrázó kijelentését, miszerint már nem hisz a politikusokban: „Senki sem hisz már Traian Băsescuban". Ismét büszkék lehetünk, mert ezt előre überoltuk: Orbán Viktor (az Európai Unió soros elnöke) korábban kijelentette, hogy nem hagyja Európát (tehát önmagát) diktálni Magyarországnak.

Best of Academia Caţavencu. A legújabb számból két gyöngyszem. Ketten beszélnek. Mardale karikatúráján: „– Mi a véleménye az új román fegyverekről? – Hát, hogyha elkezdik lopni őket, az azt jelenti, hogy jók, várunk..." Ion Barbu karikatúráján sötét van, nagy darab betörő megszólítja az apróka zsarut, akinek elemlámpa van a kezében: „– Hát te kit keresel? – A Jóistent..."

A nap álhíre. Traian Băsescu és Emil Boc kijelentették, hogy kölcsönösen csalódtak egymásban. (A listához egy később közlendő helyen lehet csatlakozni.)

Minden napra egy mondás

„A fantáziát kárpótlásul kaptuk mindazért, amik nem vagyunk, a humorérzéket pedig vigaszképpen azért, amik vagyunk."
Széchenyi Zsigmond

Az élet apró örömei

Horváth István

SZELLEMIDÉZÉS

A megváltás

Pán-Európa ellenségei a hazafiságra hivatkoznak, a nemzeti érzésre, fajták életakaratára és becsületére.
Tévednek. Fajták és nemzetek életét, a lényeget, ahogy ma áll a világ, éppen hogy Európa összefogása mentheti csak meg – le kell rombolni a korlátokat, hogy a körülzárt részek vérkeringése meginduljon.
Olyanok ezek a korlátok, mint beteg testén a kötés – ha a seb gyógyulni kezd, többet árt a kötés, mint amennyit használ. (…)
Európának hivatása van a világon s vezető hivatása – Európának hinnie kell hivatásában.
Miért nem tudja gyakorolni?
Mert lekötik erejét a korlátok, amikre valamikor szüksége volt – lekötik e csökevények, a népvándorlás maradványai.
Európa megcsinálta a lehetetlent, a földkerekség életakaratának eddig legnagyobb teljesítményét – a közlekedés győzelmes forradalmát megvívta, s egytizedére csökkentette bolygónk viszonylagos nagyságát. (…) Felszabadította a világot rádióval és gépmadárral, kibékítette és megváltotta Amerika és Ázsia harcos ősembereit – önmaga miért remeg és ijedezik és sínylődik hát az önmaga árnyékától való félelem láncai közt?
Ki hessegeti el ezt az árnyékot, európaiak?
Mi már elkéstünk, egyenként és külön-külön – e nemzedék életét tönkretette a tulajdon testünkkel való marakodás és kufárkodás.
De Európa talán nem késett még el.
Ébredjen hát fel, a Krisztus nevében! – hívják Briand-nak vagy Pityipalkónak megváltóját, mindegy az – nem a megváltó a fontos, hanem a megváltás.

Karinthy Frigyes: U. S. E. Szerénytelen magánvélemény, Pesti Napló, 1929. szeptember 8.

Utolsó mondatok

A genfi aktuális – és az ezutáni – számonkérésektől eltekintve sem irigyeljük Orbán Viktor hazai híveit. Az még hagyján, hogy úton-útfélen szapulják meg kigúnyolják őt, s tekintélye viharosan csökken (lásd a Fidesz zuhanását a közvélemény-kutatásokban), de miután legfontosabb műveiről ő maga kimondja, hogy csodálatosak – nem Schmitt Pálra gondolunk, hanem főleg a média- és az alaptörvényre –, jönnek a kérdés igazi szakértői, és ízekre szedik a dilettáns jogszabályokat. Hagyján az is, hogy a kormány intézkedései és mulasztásai ellen heves társadalmi tiltakozások követik egymást; az ilyen ellenséges megnyilvánulásokat könnyedén félresöpri a kognitív disszonancia, az az önmegnyugtató lelki folyamat, amellyel a hitünknek ellentmondó tapasztalat keltette szorongást, feszültséget csökkentjük. Ideig-óráig működik a múltbeli hibák felemlegetése is. Nyilvánvalóan Gyurcsányék a hibásak azért, amit Orbánék tesznek, mert ők juttatták ide az országot. (Ami persze marhaság is, hiszen Orbánék „maguktól" olyanok, amilyenek, például sem a média-, sem az alaptörvény nem „Gyurcsányból következik", ráadásul Bajnaiék eléggé rendbetették az országot; de meg igaz is, gondoljunk azokra a gyurcsányi intézkedésekre, amelyeket a Fidesz ellenzékből megfúrt, most pedig maga vezeti be őket…)
Egy hív érzékeny lelkének azonban ennél is borzasztóbb lehet, hogy miután egy-egy orbáni remekmű igazságát ő az utolsó csepp véréig és szürkeállományáig hősiesen megvédi – maga az Alkotó vonja vissza. Ilyen volt leginkább a médiatörvény kényszerű módosítása, aminek nyomán maradt a leszívott sok pofon, és még messze nincs vége...
De lehet, hogy tévedünk. Lehet, hogy mégis fájdalmasabb a hívek számára az, amiket a fideszi aktivitásról köztiszteletben álló szerzők, szaktekintélyek írnak az együttműködés szent célját megcsúfoló ellenzéki lapokban. Ilyeneket például: „Az új alkotmány (…) jelentősen csökkentette a plurális demokrácia játékterét. Rossz világ vár a magyarokra és a demokrácia hívei hosszú küzdelemre készülhetnek." „A külföld mindezért növekvő ellenszenvvel nézi a Fidesz magyar 'forradalmát'. Orbán itthon meg azt kapja, amit tegnap: takarodj! [A rendvédelmiek tüntetésén – *szerk. megj.*] És ha megy, akkor mi van? Mi itt maradunk minden ránk hozott bajjal." „Kegyetlen világ következik – nehéz lesz tisztességesnek maradni. Más választásunk azonban nincsen." (Utolsó mondatokat idéztünk e heti cikkekből.)
Következtetés: itt valami nagyon nagy baj van, valami nagyon beteg az egészben. És már nem magyarázni kellene, hanem sürgősen: gyógyítani.

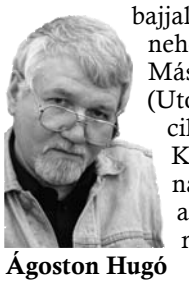

Ágoston Hugó

Az önkísérlet

Elhatalmasodó, de tán még kezelhető mazochizmusomban olyan önkísérletnek vettem rá őszülő fejem, amit azelőtt magam sem hittem volna. Nem is szándékozom a jövőben egyszer sem megismételni. Gyakorlatilag csaknem fél esztendőre odaszögeztem magam a televízió képernyőjére, persze nem napi huszonnégy órára, csak úgy átlagosan ötven percre – mínusz hangos reklámidő, mert olyankor töltöm be magamnak (magamba) a száraz fehér hosszúlépést.
Jelentem: a vasárnap befejeződött kukkolóshow csaknem minden adását végignéztem. Büszkén közlöm ezt most, csöppet sem szégyenkezve, hisz' ez a teljesítmény nem kis kitartást követel meg az emberfiától.
Arra voltam kíváncsi, hogy mégis: mi lehet az, amiért városok és falvak utcái néptelenednek el; amiért tömegek tárgyalják presszóban és munkahelyen a zárt konténerház történéseit; miért fontos a Dzsörzinek nevezett Jerzy (mivel a név lengyel, a helyes kiejtése: 'jerzsi') és Gigi, avagy Alekosz és a bongyorhajú Éva viszonya, pontosabban viszonyának minősége? Miért fontos téma ez és még sok minden más a bulvárlapok számára, hogy mindvégig plakátbetűs címekkel kelljen hozni az első oldalon – tisztesség ne essék szólván – a nagy semmit? Túl ezen: miben különbözöm én magam az átlagtól? Különbözöm-e egyáltalán? Nehezen kaptam választ. Amióta ugyanis a valóságshow-k elhatalmasodtak csaknem minden kereskedelmi tévécsatorna kínálatában (szigorúan licencalapon, tehát minden egyes adásperc bizonyos valakik bukszáját hizlalja, talán a Bahamákon, és ugyanazt az íztelen-szagtalan borzalmat kapja a néző, mint mondjuk az éhező a hamburgerkirály láncreakciójának bármely szemében, az Északitól a Déli-sarkig), viszonylag eredményes ellenállást folytattam: szinte sportot űztem abból, hogy amint fölhangzott a szignál, sürgősen kikapcsoljam a televíziót. Olyan böszmeségek szoktak ugyanis elhangzani, amelyektől – figyelem, itt most egyenes idézet következik az egyik adásból – „a hátamon futkározik a szőr".
Nem mondtam száz százalékig igazat. Azt vallom ugyanis: ahhoz, hogy – mondjuk – egy ételről hiteles véleményt alkossunk, legalább egy falatot meg is kell csócsálnunk belőle. Ám legyen! A műsorfolyamoknak is az első, netán a második adását még szokásom átabotában meg-megnézegetni, de úgy vagyok velük, mint jeles ügyvédbarátom, aki a rendszerváltozáskor így nyilatkozott az évtizedekig nyakunkra ültetett szocializmusról: „Jó-jó, ezt is ki kellett próbálni. De túl nagy volt a dózis!"
A baj nem is ezzel van, hanem inkább azzal, amikor az adott ételt elkezdik rád tukmálni. Szelíd agresszióval szinte kényszerítik, hogy te válaszd azt, amit ugyan nem szeretsz, de a házigazda igen, és ne akard megsérteni. Tömegkommunikátorok előszeretettel hivatkoznak arra, hogy az úgynevezett kontrollcsoport kikérdezése alapján erre (egyetlen szóval: bóvlira) van igény. Ezt kell adni a népnek. Csakhogy például a kontrollcsoport kontrollcsoportját már senki nem kérdezi ki: hátha több vevő volna az értékek közvetítésére? Szűk – és tágabb – környezetemben (s ez eléggé reprezentatív, a társadalom széles körét felöleli, fiaim révén főként fiatalokból – azaz „célcsoport"-tagokból – áll) a kilencvenkilenc százalék ismeretterjesztő és komolyzenei műsorokra vevő, bár tegyük hozzá: ezek az ismeretterjesztő műsorok is sokszorta meglehetősen gügyék, naivak, a történelmet alaposan félreértelmezők, félremagyarázók.
No de messzire kalandoztunk a kukkolástól. Ami – valljuk be – természetes emberi szükséglet (aki nem ezt vallja, nem mond igazat), de hogy azért kell ezt adni, mert erre van igény, a magyar újságírás legbizonytalanabb személyiségével szólva: „én nem tudom". Van erre egy nagyon jó magyar mondás: ez van, ezt kell szeretni.
Ne kelljen. Miért baj, ha szívesebben ülök le a munkám végeztével a fotelomba – figyelem, most kitör rajtam a sznobériám –, hogy eredeti nyelven elolvassak inkább egy Günter Grass-regényt? Vagy Kertész Imrét német fordításban, mivel az, s nem a magyar eredeti kapta meg a Nobel-díjat? Erre kérek sürgősen feleletet.

Van erre egy nagyon jó magyar mondás: ez van, ezt kell szeretni. Ne kelljen.

Gyulay Zoltán

Röviden

Vallásolimpiász Székelyudvarhelyen

Székelyudvarhely ad otthont a negyedik országos vallásolimpiásznak a hétvégén. A háromnapos ökumenikus tantárgyversenyre nyolcvan, római katolikus, református és unitárius vallású diák érkezik Erdély minden szegletéből. Az esemény ünnepélyes megnyitóján részt vesz dr. Pap Géza az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke, és Hargita megye főtanfelügyelője Ferencz Salamon Alpár is. Tőkés Zsolt, a szervező református gimnázium vezetője lapunknak elmondta, hogy a diákok a Bögözi és a Székelyderzsi Erődtemplomokat, valamint a Jézus Kápolnát látogatják meg. A tanügyminisztérium által meghirdetett tantárgyverseny vasárnap kiértékeléssel és díjátadóval zárul, a legjobb eredményeket elért diákokat pénz- és könyvjutalomban részesítik.

Rekordokat dönt a ma rajtoló ETDK

A budapesti Corvinus Egyetem rektora is előadást tart a ma kezdődő, Kolozsváron zajló XIV. Erdélyi Tudományos Diákköri Konferencián, amelyre rekordszámú résztvevő jelentkezett. „Ez nem csupán számbeli, hanem minőségbeli eredmény is, hiszen a reál- és humántudományi szekciók többsége magas dolgozatszámmal rendelkezik, ami emeli a verseny színvonalát” – tájékoztattak a szervezők. A rendezvény számokban: 228 dolgozatot, több mint 260 résztvevőt, 106 zsűritagot és 27 szekció. A Babeş-Bolyai Tudományegyetem, a Kolozsvári Magyar Diákszövetség és a Kolozsvári Magyar Egyetemi Intézet által szervezett tudományos verseny hivatalos megnyitóját ma 14 órától tartják a Babeş-Bolyai Tudományegyetem főépületében.

Közellenség Nagyváradon

Totka László

Bemutatóval készül a nagyváradi magyar társulat a vasárnap kezdődő Festum Varadinum rendezvénysorozatra. Holnap Tasnádi István kortárs drámaíró *Közellenség* című művét mutatják be a szerző testvérének Tasnádi Csabának a rendezésében.

Heinrich von Kleist *Kohlhaas Mihály* című elbeszélésének egy újabb átiratát készítette el Tasnádi István *Közellenség* címmel. Kleist művéből többen is készítettek színpadi darabot, többek közt Sütő András *Egy lócsiszár virágvasárnapja* címmel. Tasnádi Csaba a Nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház igazgatója és főrendezője életének egyik felemelő és fontos pillanataként határozta meg, hogy a régi ragyogását visszanyert nagyváradi színházban elsőként rendezhetett. Dimény Levente, a társulat művészeti vezetője úgy nyilatkozott, hogy a társulat jól megtalálta magát ebben a produkcióban, a színészek is maximálisan teljesítettek. A produkció rangját pedig emeli az, hogy olyan világhírű művészek is részt vettek benne, mint Ladányi Andrea táncos-koreográfus, valamint Borlai Gergő dobos, aki az előadás ritmus- és zörejtervezője. A bemutatót követően a Festum Varadinum minden napján egy előadással jelentkezik a váradi színház, a közönség nyolc 2010–2011-es évadban bemutatott előadást tekinthet meg. „A társulat tagjai határozott igényüket fogalmazták meg, hogy szeretnének a közönséggel minél szorosabb kapcsolatot ápolni, most amikor a váradi magyarság az önálló színház ügyéért harcol” – tudtuk meg Czvikker Katalintól, a Nagyváradi Magyar Színház menedzser-igazgatójától. Ezért a miniévad egyes előadásai után szakemberek moderálásával beszélgetést tartanak a közönséggel.

A Közellenség című előadást mutatják be holnap a felújított nagyváradi színházban

A miniévadban megtekinthető lesz többek közt a népszerű Luigi Pirandello – *Hat szereplő szerzőt keres* című előadás. „A darabot korábban sokan nem láthatták a korlátozott számú nézőtér miatt, most azonban május 22-én a Festum Varadinum zárónapján újra megtekinthető lesz, ezúttal végre a restaurált belső terű Nagyváradi Színház nagyszínpadán” – mondta el Dimény Levente művészeti igazgató. Ugyanakkor újra játsszák a *Fekete Péter* című zenés vígjátékot, a *Bambuc Ördög* című mesejátékot, valamint egy musicalt, a *Háború a csillagért – ÁNI MÁNI – Avagy Vazamotor visszavág*-ot. Újra látható lesz Sergi Belbel digitális komédiája, a *Mobil*, Georg Büchner *Leonce és Léna* című drámája alapján készült táncszínházi előadás, valamit Csehov két egyfelvonásos darabja a *Medve* és a *Jubileum*. ◄

Újra lesz Funar-tábla Mátyáson?

Folytatás az 1. oldalról

Mint ismert, a Nicolae Iorga történész Mátyás királyról írt jellemzését tartalmazó táblát a szobor restaurálásakor távolították el a Fadrusz-alkotásról. Emődi Tamás, a Regionális Műemlékvédelmi Bizottság tagja azonban nem tartja valószínűnek, hogy a felirat visszakerüljön a helyére. Tájékoztatása szerint ehhez nem elegendő az önkormányzat építkezési engedélye. Mátyás király szobra műemlék, ezért a kezdeményezőknek a Regionális Műemlékvédő Bizottság és egy köztéri szobrokat felügyelő testület beleegyezését is meg kell szerezniük. „Nem látok reális esélyt arra, hogy ezeket az engedélyeket megkapják, mivel annak idején ez a tábla illegálisan, építkezési engedély nélkül került fel a szoborcsoport talapzatára” – fogalmazott Emődi Tamás. Mint kifejtette, még nem volt precedens ilyen esetekre, és leszögezte: a műemlékvédelmi bizottság ilyen esetben kizárólag esztétikai szempontok alapján adhatja vagy vonhatja meg annak visszahelyezési engedélyét. A táblán látható szöveg nem tartozik a bizottság megítélésének hatáskörébe. Nicolae Iorga idézett mondata így hangzik: „A csatában győzedelmes volt, csak saját nemzetétől szenvedett vereséget Moldovabányán, amikor a győzhetetlen Moldva ellen indult”. A polgármesterhez intézett levél aláírói arra hivatkoznak, hogy a tábla részévé vált a szobornak, és egyben a kolozsváriak kollektív tudatának. Kifejtik, hogy Fadrusz János alkotása 1902-ben is úgy került talapzatra Kolozsvár főterén, hogy a többségi román lakosság akaratát semmibe vette a város vezetése. Az aláírók ugyanakkor azt is hangsúlyozzák, hogy Nicolae Iorga szavai csak némileg korrigálják azt a történelmi hamisságot, amelyet a szobor ábrázol. Az aláírók értelmezése szerint a király lábai elé lehajtott zászló Moldva állam zászlója, márpedig Moldva soha nem volt alárendelve Mátyás királynak, sőt Mátyás király szenvedett vereséget a moldvai seregtől. Lapunknak válaszolva László Attila alpolgármester korábban teljesen kizárta annak a lehetőségét, hogy a tábla visszakerüljön a magyar és a román állam pénzén felújított szoborcsoportra. ◄

Vasile Lechinţan: legyen ismét Mátyás Király

Vasile Lechinţan történész a *Ziua de Cluj*nak tegnap kifejtette: sértve érzi magát a polgármesteri hivatal szóvivőjének nyilatkozata miatt. Oana Buzatu ugyanis korábban ugyancsak a *Ziua de Cluj*nak elmondta, szerinte a városháza nem fogja kérni a Iorga idézetet tartalmazó tábla visszahelyezését. Lechinţan szerint kollegákkal együtt kezdeményezték, hogy a polgármesteri hivatal tartson megbeszélést a témában, és ezt a hivatal semmibe vette, megsértve ezzel a történészek szakmai becsületet is. Ha nem kerül vissza a Funar által elhelyezett tábla, akkor a szobron most látható Mathias Rex feliratot is ki kell cserélni, és vissza kell állítani a Mátyás Király feliratot, mert ez volt az eredeti, állítja a történész.

ÚMSZ–Erdélyi konzultáció. *Töltse ki a szelvényt, küldje el szerkesztőségünk címére és nyerjen értékes könyvcsomagot!*

A. 1. Neve:
A. 2. Lakhelye *(csak településnév és megye):*
A. 3. Életkora:
A. 4. Utolsó iskolai végzettsége *(pl. középiskola):*
A. 5. Havi jövedelme *(jelölje X-szel)*: 500 lej alatt 500-1000 1000-1500 1500-2000 2000-2500 2500 fölött
A. 6. Neme: Férfi Nő *(jelölje X-szel)*
B. 1. Általában honnan vásárol?
B. 2. Van autója?
B. 3. Van mobiltelefonja?
B. 4. Előfizetése van, vagy feltöltőkártyája?
B. 5. Melyik szolgáltatónál van?
B. 6. Jelölje az 1-es, 2-es és 3-as számokkal *(1-gyel azt, amire a legtöbbet költ, 3-mal azt, amire a legkevesebbet)* azt a három dolgot az alábbiak közül, amelyekre a legtöbbet költ:
Élelmiszer ruházat ital cigaretta közköltség hiteltörlesztés telefon építkezés édesség szórakozás (pl. étterem) kirándulás autófenntartás egyéb *(írja be, mi az)*
B. 7. Vett fel banki kölcsönt?
B. 8. Milyen célból vett fel kölcsönt? *(jelölje X-szel)*
lakásvásárlás lakásfelújítás telekvásárlás építkezés üzleti beruházás autó egyéb *(írja be, mi az)*
9. Van lakásbiztosítása?
10. Van gépjármű casco biztosítása?
11. Milyen területen dolgozik? *(jelölje X-szel)*
Mezőgazdaság ipar építkezés kereskedelem szálloda/étterem szállítás és telekommunikáció pénzügyi közvetítés ingatlankereskedés tanügy egészségügy munkanélküli egyéb *(írja be, mi az)*
C. 1. Vásárol helyi újságot?
C. 2. Milyen gyakorisággal vásárol helyi újságot? *(jelölje X-szel)*
naponta néha hetente
C. 3. Mit olvas ebben leginkább? *(jelölje X-szel)*
híreket különböző információkat szórakoztató cikkeket apróhirdetést riportokat, ankétokat
C. 4. Melyik helyi újságot olvassa?
C. 5. Melyik az Ön legfontosabb információforrása? *(jelölje X-szel)*
országos televízió helyi televízió országos rádió helyi rádió országos sajtó helyi sajtó
D. 1. Amikor az Ön településére/megyéjére gondol, melyik cég, vállalat jut először az eszébe?
D. 2. Melyik rádióadó?
D. 3. Melyik televíziós csatorna?
D. 4. Melyik újság?
D. 5. Melyik cukrászda?
D. 6. Melyik gépkocsiszerviz?
D. 7. Melyik autóalkatrész-üzlet?
D. 8. Melyik étterem?
D. 9. Melyik vulkanizálóműhely?
D. 10. Melyik szupermarket?
D. 11. Melyik elektronikai és háztartási cikkeket forgalmazó üzlet?
D. 12. Melyik készruha-üzlet?
D. 13. Melyik gyógyszertár?
D. 14. Melyik a kedvenc bankja?
D. 15. Melyik a kedvenc biztosítója?
Megjegyzés: az Ön személyes adatait bizalmasan kezeljük!
Köszönjük figyelmét! És ne feledje: a kitöltőnek és beküldőnek jutalom jár!

Robbanó szeméttároló aknák

Antal Erika,
Kovács Zsolt, Sipos M. Zoltán

A szelektív hulladékgyűjtésre vonatkozó uniós előírás miatt legkésőbb 2020-ig Romániában is fel kell számolni a tömbházak szemétaknáit – jelentette ki az *ÚMSZ*-nek a Környezetvédelmi Őrség főbiztosa. Silvian Ionescut egy bukaresti városrendezési konferencián elhangzott kijelentése kapcsán kereste meg lapunk. Mint fogalmazott, ezek az aknák „időzített bombái” a Ceauşescu-rendszerben épült mintegy 60 ezer tömbháznak, melyekben négymillió ember él. „Az Európai Bizottság már többször megfeddte Romániát, mert nagyon gyengén áll a szelektív hulladéktárolással. Emiatt részben a szemétaknák rendszere okolható, mert nem alkalmas a szelektív tárolásra” – magyarázta Ionescu. A Környezetvédelmi Őrség számításai szerint egyetlen akna felszámolása, illetve az új rendszer kiépítése 30 ezer euróba kerül, a teljes átállás költsége elérheti a 7,2 milliárd eurót. Ám Ionescu szerint nincs ok „pánikra”, a kiadások fedezésére uniós források állnak az ország rendelkezésére. „A magyar példa szerint járunk el: Magyarországon is brüsszeli pénzekből fedezték a korszerűsítést” – tette hozzá a Környezetvédelmi Őrség főbiztosa.

Átdobják a macskát

Abos Gábor, a Környezetvédelmi Őrség főbiztos-helyettese lapunknak elmondta: a hulladék tárolása és szakszerű kezelése a lakótársulások, illetve az önkormányzatok felelőssége. „Mi csak azt ellenőrizzük, hogy az előírásoknak megfelelően járnak-e el az illetékesek” – hangsúlyozta Abos Gábor.

Az önkormányzatok azonban nem ismerik el, hogy őket terheli a felelősség az aknák felszámolásáért. Csegzi Sándor marosvásárhelyi alpolgármester érdeklődésünkre elmondta, nincs szó a tízemeletes házak közös szeméttárolóinak megszüntetéséről a városban, hiszen a háztartási hulladékot amúgy is külön kell kezelni, annak pedig megfelel ez a típusú szemétleöntő. „A szelektív hulladéknak külön tartályokat kell kihelyezni és külön kell tárolni a háztartási, komposztálható szemétet. Az önkormányzat különben sem számolhatja fel a szemétaknákat, hiszen a tömbházak nem tartoznak a tulajdonába, ma már valamennyi épület magántulajdont képez” – nyilatkozta az alpolgármester. Csegzi úgy véli, mentalitásváltásra van szükség, az emberekkel meg kell értetni a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát. Tájékoztatása szerint Marosvásárhely fejlesztési tervében szerepel az is, hogy valamennyi lakótársulást ellátják a szelektív hulladékgyűjtéshez nélkülözhetetlen tárolókkal.

Akna helyett kamra. A kolozsvári tömbházak egy részében „befalazták” a szemetet Fotó: Sipos M. Zoltán

László Attila, Kolozsvár alpolgármestere az *ÚMSZ* kérdésére elismerte, hogy a szemétaknák gondot jelentenek. „Elsősorban a Györgyfalvi negyedből kaptunk panaszokat, a Györgyfalvi úton, a Mehedinti és Albac utcákban már sikerült korszerűsíteni a rendszert” – magyarázta az elöljáró, aki szintén hozzátette: az aknaügy nem önkormányzati hatáskörbe tartozik. „Rendezése a tömbházak kezelőire, illetve felújítóira hárul” – mondta az alpolgármester.

Kényelmesek kontra kényesek

A szemétaknákkal „együtt élő” tömbházlakók ellentmondásosan nyilatkoztak az ügyről. A marosvásárhelyi Brassói utcában álló több száz lakrészes, többnyire nyugdíjasok és kisjövedelműek lakta tömbházban az itt élők takarítják a szemetes környékét. Grigore Pascu ügyintéző úgy véli, sajnálnák, ha felszámolnák az aknát, mert a sok idős embernek nehezére esik a szemetet levinni az utcai kukába. Molnár Gizella, az egyik tízemeletes tömbház lakója szerint sokkal higiénikusabb ez a fajta hulladéktározó, mert a keskeny aknában aláhulló szemét zárt helyen gyűl össze egy konténerbe, ezt pedig hetente többször kiürítik. „A szeméttárolók nem az utcán állnak, így nem guberálhat benne senki, csak az fér a hulladékhoz, akinek kulcsa van a helyiséghez” – foglalt állást a háziasszony.

A szatmári Ferencz Borbála azonban időszerűnek érzi a felszámolást. „A mi tömbházunkban is volt ilyen akna, de nem használtuk, mert kellemetlen volt a szag. Olyan együtt élni egy házban a szeméttel napokig, mintha az ember a zsebében tárolná a piszkot” – magyarázta a külső hulladéktárolás híve. Az építészek úgy vélik, praktikus, de nehezen kivitelezhető ötlet a házon belüli tározó.

Sepsiszentgyörgyön néhány évtizeddel ezelőtt a 8-10 emeletes tömbházakban valóban alakítottak ki ilyen szemétleeresztő aknákat, de nem voltak működőképesek, ezért a lakók többnyire raktárhelységeket rendeztek be a folyosókon lévő beugrókban – mondta el lapunk érdeklődésére Mild Zoltán. A Kovászna Megyei Építészeti Felügyelőség vezetője hozzátette, jelenleg nem tud olyan szemétaknáról a háromszéki megyeszékhelyen, amely még aktív lenne. ◄

Magyarokat várnak a rendőrakadémiára

Hírösszefoglaló

Várhatóan a következő tanévben is lesznek magyar nemzetiségű fiatalok számára fenntartott helyek az Alexandru Ioan Cuza Rendőrakadémián – jelentette be tegnap Kolozsváron Kovács Péter. A főtitkár emlékeztetett arra, hogy az RMDSZ kérésére már az elmúlt évben 37 helyet tartottak fenn a felsőoktatási intézményben magyar anyanyelvű román állampolgárok számára, és a szervezet idén is fontosnak tartja ezt az oktatási területet. Az idei évben folytatják a tavalyi gyakorlatot és külön, kisebbségi tanulók számára fenntartott helyekre várják a felvételizőket. Kovács Péter úgy tudja, hogy várhatóan a jövő hét folyamán kerülnek fel az akadémia honlapjára *(www. academiadepolitie.ro)* a jelentkezéssel kapcsolatos információk. A politikus fontosnak tartja, hogy az érdeklődők figyelemmel kövessék az újdonságokat és időben jelentkezzenek. A főtitkár a pedagógusok, szülők, civil szervezetek támogatását kérte. „Fontos, hogy minden iskolaigazgató, osztályfőnök, magyar tanfelügyelő, szülői közösség, civil szervezet a lehető legszélesebb körben népszerűsítse ezt a továbbtanulási lehetőséget, mert ez nagyon sok magyar fiatal számára teremt kitűnő lehetőséget, a magyar rendőrképzés pedig fontos a teljes erdélyi magyar közösség számára is. Így hosszú távon elérhetjük, hogy a magyarok lakta településeken a magyar nemzetiségű lakók a rendőrségi ügyintézést illetően is élhessenek nyelvi jogaikkal – fogalmazott Kovács Péter. ◄

Fiatal tehetségeken segítenek

Sipos M. Zoltán

Hatodik alkalommal hirdette meg tehetséggondozó programját a Mol Románia és a Közösségért Alapítvány. A „Segíthetek?” pályázat 18 évnél nem idősebb sportoló, illetve művészettel foglalkozó fiatalok számára teremt lehetőséget: a cél a hátrányos helyzetben élők támogatása. „Az elmúlt időszakban több olyan köszönő levelet is kaptunk: fontos ez a tehetségtámogató program” – nyilatkozta tegnap Gazda Árpád, a Közösségért Alapítvány elnöke. A sportolóknak fenntartott támogatás keretösszege 160 ezer lej, művészeti tevékenységre 80 ezer lej pályázható. Idén azok is újra pályázhatnak, akik az elmúlt két évben már támogatásban részesültek, és időközben betöltötték a 18. életüket. Számukra a szervezők levélben ajánlják fel egy újabb pályázat benyújtásának lehetőségét: a meghívottakat 50 ezer lejes külön keret várja. A folyamodvány benyújtásának határideje 2011. június 15-e. „A Mol Románia mindig feladatának érezte a társadalmi felelősségvállalást. Örömünkre szolgál, hogy mi támogathatjuk ezeket a kivételesen tehetséges fiatalokat. Azért bővítettük ki a programot a 19-20 évesek számára is, hogy az elmúlt években már megismert tehetséges fiatalok mellett maradhassunk. Életük nehéz, kihívásokkal teli időszakát élik, szükségük van a kitartó és kiszámítható segítségre” – nyilatkozta lapunknak Felméri Erzsébet, a MOL Románia PR koordinátora. Minden, a pályázatot érintő információ, űrlap és dokumentum letölthető a *www. pentrucomunitate. ro* és a *www. molromania.ro* webhelyekről. ◄

HIRDETÉS

SZOMBAT
2011. május 14.

A nap filmjei

m2, 21.30
Szoba kilátással

Az 1900-as évek elején játszódó történetben a jó családból származó ifjú angol lány, Lucy Honeychurch, kuzinja, Charlotte társaságában először tesz látogatást a napfényes Toszkánába. A lány egy nap véletlen szemtanúja lesz egy késelésnek, amelynek "következményeként" összeismerkedik a látásból ismert, az apja társaságában utazó halk szavú fiatalemberrel, George Emersonnal.

DUNA Tv, 22.05
A nap birodalma

Egy fiatal angol fiú története a II. világháborús japán megszállás idején. A történet J. G. Ballard önéletrajzi regényéből készült, s egy kisfiú, James Graham szemszögéből meséli el az eseményeket. James csodás élete teljesen felborul, ahol eddig szüleivel élt, Kína egyik legnagyobb városában, a csodálatos Sanghaiban egyszer csak minden megváltozik.

TV2, 22.20
Hirtelen halál

A Stanley Kupa jéghoki döntőn 17 ezer néző őrjöng az arénában. A rangos eseményen megjelenik az Egyesült Államok alelnöke is. Ám senki sem sejti, hogy a meccsel egy időben egy jóval izgalmasabb játszma vette kezdetét a színfalak mögött. Darren McCord, az egykori tűzoltó, jelenleg biztonsági őr, ezúttal szórakozni jött, fiát és lányát is magával hozta.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó
15.10 Hétvégi magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

8.00 Jó reggelt, Erdély!
Híradás, Telefontársasjáték, Nyelvőr, Világjárók
10.05 Térerő
14.00 Híradás, Aranyszalagtár, Alternatívzene
16.00 Híradó
Aranyemberek, Versműsor, Komolyzene, Gramofon, Bóvlit nem tartunk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
8.00 Hírek, műsorism., sport
8.15 Hangoló
9.15 Cifra palota
9.55 Hírek, műsorims.
15.00 Slágerlista
16.00 Hírek, műsorism.
16.10 Láthatár
16.40 Havi agytakaritás, Zenenegyed
17.30 Sorsok az operaszínpadon
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV
7.20 Virágzó Magyarország
7.40 Arcélek (ism.)
8.00 Illemberke
8.15 Sebaj Tóbiás
8.25 Gyerekkori könyveink
8.55 Cimbora Retro
9.25 Pata-csata (dél-af.-am. családi vígj., 2005)
11.10 Kalando-Zoo a Kifutók mögött
11.35 Divathét
12.00 Carlo és vendégei
12.45 Híradó
13.05 Isten kezében
13.35 EtnoKlub
14.30 Daktari (am. kaland sor.)
15.25 Tér-Hatás
15.55 Az autózás legendái
16.20 Kisenciklopédia
16.30 Tálentum
17.10 Törzsasztal
17.55 Nyelvőrző
18.25 Szórvány
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Dunaszínház
20.05 Csiky Gergely: A nagymama (színházi közv.)
22.05 A nap birodalma (am. háborús filmdráma, 1987)
0.35 Dunasport
0.55 Bátraké a győzelem (am. filmdráma, 2008)
2.50 Győztesek Világa (ism.)

m1
6.45 Hajnali gondolatok
6.50 Ma Reggel
10.00 Delta
10.30 Marco és Gina
10.55 A bűvös körhinta
11.15 Lülü, a teknőc
11.40 Derek, a fenegyerek (sor.)
12.00 Sandokan (rajzf. sor.)
12.30 Most a Buday!
13.01 Hírek
13.05 Sztársáv
14.00 Mozdulj!
14.30 Szóval?!
15.25 Magyarország
15.55 Zegzugos történetek - Margit-sziget
16.25 Aranymetszés
17.20 Magyarország története
17.50 Hogy volt!?
19.05 Együtt a család (francia sor.)
20.30 Híradó
20.55 Sporthírek
19.55 SzerencseSzombat Luxor, Ötöslottó és Joker sorsolása
20.30 Híradó este
20.55 Sporthírek
21.05 SzerencseSzombat
21.25 Eurovíziós Dalfesztivál
22.00 Eurovíziós Dalfesztivál - Döntő
1.20 Hírek
1.25 Sporthírek
1.10 Koncertek az A38 hajón

m2
6.50 Ma Reggel
10.00 Hogy volt!?
11.20 85 éve született Papp László
12.15 Főtér
12.55 Zöld 7-es
13.01 Natúra
13.25 Mesélő cégtáblák
13.50 Kézfogás
13.35 Arcok a médiában
14.15 Megismerni és megvédeni
15.05 Pablo Ruiz Picasso (dokumentumf.)
15.55 A szerelem diadala (olasz sor.)
17.30 Két zsaru egy pár (olasz krimisor.)
18.25 Rocklexikon
19.20 A Tenkes kapitánya (magyar ifj. kalandfilm sorozat)
20.05 Esti mese
20.20 A kiscsacsi kalandjai
20.30 Liszt Ferenc (sor.)
21.00 Híradó este
21.25 Sporthírek
21.30 Szoba kilátással (angol f. dráma, 2007)
23.05 Az ágyban (német-chilei vígj., 2005)
0.35 A nyomozónő (olasz drámasorozat)
1.30 A szerelem diadala (olasz sor.)
3.05 Két zsaru egy pár (krimisorozat)

RTL KLUB
8.00 Kölyökklub
Lisa,
Éliás, a kis mentőhajó,
Stuart Little kisegér,
Szilveszter és Csőrike kalandjai,
Hupikék törpikék,
Lassie és a mentőcsapat
11.00 Pókember (anim. sor.)
11.30 Asztro Show
12.25 Házon kívül (ism.)
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 Autómánia
13.45 Női kézilabda NB I - Bajnoki döntő 2. mérkőzés (élő)
Közben: RTL-hírek
15.30 Sue Thomas - FBI (am. sor.)
16.30 Őslények kalandorai (angol kaland sor.)
17.30 Mr. 3000 (am. vígj., 2004)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Fókusz Plusz
20.30 Alekosz - Szerelem a legfölsőbb szinteken (2011)
21.30 Csillag születik - Az első középdöntő (élő)
Utána: RTL-hírek
23.50 Metamorfózis (német-magyar-angol thriller, 2006)
1.45 Kemény zsaruk (sor.)

TV2
7.00 Teleki Sámuel útján
7.25 Tv2 matiné
Benne: Őslények országa, Fifi virágoskertje, Roary, a versenyautó, Eperke legújabb kalandjai
11.30 Született kémek (rajzf. sor.)
11.50 A világ 50 év múlva (dok. sor.)
12.45 Bajnokok Ligája magazin
13.15 Két TestŐr
13.45 Babavilág
14.15 Szobaszerviz - A trend
14.45 Sliders (am. sor.)
15.45 Az Ügynökség (kan.-am. sor.)
16.40 Rúzs és New York (am. sor.)
17.35 Bűbájos boszorkák (am. sor.)
18.35 Vásott szülők (am. vígj. sor.)
19.30 Tények
20.00 Magellán
20.35 Csupasz pisztoly 33 1/3 (am. vígj., 1994)
22.20 Hirtelen halál (am. akciófilm., 1995)
Közben: Kenósorsolás
0.40 A rombolás ideje (amerikai filmdráma, 2006)
2.10 EZO.TV
3.10 Kalandjárat (ism.)

HÍR TV
8.00 Híradó
8.30 Sororló
9.05 Befutó
Az utánpótlás magazinja
9.30 BBC Reporters
10.05 Felfedező
10.30 BBC Click
A BBC informatikai magazinja
11.05 Különkiadás
A kultúra különb kiadásban
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Paletta válogatás
14.30 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
15.05 Garázs
15.30 Ingatlanpiac
16.00 Híradó
16.30 Ősök tere (ism.)
17.05 Értékmentés másként (ism.)
17.30 Európai híradó (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Célpont (ism.)
19.05 Sziluett
20.00 Híradó
20.30 BBC Hard Talk (ism.)
21.05 Civil kaszinó (ism.)
22.00 Híradó 21
22.30 Riasztás (ism.)
A rendkívüli események műsorra
23.05 Vetítő (ism.)
Válogatás magyar dokumentumfilmekből
0.05 BBC Click (ism.)
0.30 Felfedező (ism.)

TVR 1
6.10 Eurovíziós Dalfesztivál
6.15 Teleshopping
6.55 Románia himnusza
7.10 Az ember és az idő
8.30 A románok hagyatéka
9.00 Disney klub
9.30 Babamágia
10.00 Hannah Montana (am. sor.)
10.35 A gyerekek televíziója
12.00 Pro Patria
12.30 Az én Európám
13.00 Határok nélkül
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.30 Disney klub
15.00 Egyszer az életben – szórakoztató műsor
16.55 A Delta emberei
17.10 Lassie (am.-francia-ír-angol családi kalandf., 2005)
18.45 TeleEnciclopedia
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Nosztalgikus évek - szórakoztató műsor
22.00 Eurovíziós Dalfesztivál - Döntő
1.25 Édes és keserű (olasz filmdráma, 2007)
3.05 A világ csodái
3.15 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

TVR 2
7.00 Teleshopping
8.00 Francia műemlékek
8.30 Szentek és mesterségek
9.00 Légy formába!
9.30 Autó mánia
10.00 Aeroshow
10.30 Túlélő a városi dzsungelben (ism.)
11.00 Szabad a szembejövő sáv
12.00 IT Zon@
12.30 Ízletes Románia
13.00 Testvérség a borban
13.35 Figyelem, énekelünk!
15.10 Vízkereszti boszorkányok (olasz vígjáték, 2009)
16.45 Lehet, hogy nem tudtad
16.50 Győztesek
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.30 Cirque du Soleil
18.00 Asztali tenisz Világbajnokság, Rotterdam
20.10 Elisa lánya (olasz sorozat)
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 Gitárok ideje
0.00 Hotel Babylon (angol sor.)
1.00 Csavargó halász (ism.)
1.35 Rendőrök kamerával (ism.)
2.20 Elisa lánya (olasz sorozat) (ism.)

PRO TV
5.30 Happy Hour (ism.)
6.30 Star Wars: A klónok háborúja (amerikai anim. sor.)
7.00 Pro Tv hírek, sport
10.00 Mi történik doktor úr? (ism.)
10.30 Egy lépéssel előbbre (román sorozat)
12.00 Pro Motor – autós magazin (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.05 A pletykafészek (amerikai filmsorozat)
14.00 Érted táncolok - verseny show Ștefan Bănică és Iulia Vântur műsora
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Én, a robot (amerikai fantasztikus akciófilm, 2004)
Sz.: Will Smith, James Cromwell, Bridget Moynahan
23.00 Ong Bak 2. - A sárkány bosszúja (thaiföldi akciófilm, 2008)
1.15 Én, a robot (amerikai fantasztikus akciófilm, 2004) (ism.)
3.30 Pro Motor (ism.)

ANTENA 1
4.30 Közvetlen hozzáférés – Simona Gheorghe műsora (ism.)
7.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
9.00 Októberi égbolt (amerikai filmdráma, 1999)
11.45 A igazság lovagjai (kanadai-amerikai fantasztikus kalandfilm, 2. rész)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Szent György és a sárkány (német-angol kalandfilm, 2004)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Három férfi és egy kis hölgy (amerikai vígjáték, 1990)
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 A fenébe is – szórakoztató műsor
21.45 Tök alsó (amerikai vígjáték, 1999)
23.30 Indiszkrét (amerikai thriller, 1998)
1.30 Októberi égbolt (amerikai filmdráma, 1999) (ism.)
3.30 Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.)

PRIMA TV
7.00 Kandikamera
7.30 Teleshopping
8.00 Focus Monden (ism.)
9.00 A skorpió megszeldítése – reality show (ism.)
10.00 Teleshopping
10.30 Autófórum
11.00 Stílustitkok – life style magazin
11.30 Sport, diéta és egy sztár
12.00 Az otthon
13.00 Későn kezdő (am. filmdráma, 2002) (ism.)
15.30 A skorpió megszeldítése – reality show (ism.)
16.30 Anyacsere - reality show (ism.)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán – reality show
20.30 A Karib-tenger kalózai - A világ végén (amerikai kalandfilm, 2007)
23.30 Kisördögök (amerikai-francia romantikus vígjáték, 2003)
1.30 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
2.30 Stílustitkok – life style magazin (ism.)
3.00 Autófórum (ism.)

DISCOVERY
6.30 Szétépítők
7.00 Hogyan csinálják? Golyóálló mellények, Robotok, Ejtőernyősök
8.00 Vad-házasság - Alaszka
9.00 A túlélés törvényei
10.00 Állítólag... - Csak a forma számít?
11.00 Piszkos munkák
12.00 A sörfőzés mesterei
13.00 Halálos fogás - A szerencsére várva
14.00 Mocsári favágók - Mocsárláz
15.00 Hogyan készült
16.00 Állítólag... - Koporsó
17.00 A túlélés törvényei
18.00 Motorkerékpár-építő VB
19.00 Csúcsmotorok - Ducati
20.00 Piszkos munkák
21.00 A túlélés törvényei
22.00 Édesvízi szörnyek
23.00 Titkok a fekete dobozból - Tűz a fedélzeten
0.00 Piszkos munkák Peter Schmeichellel
1.00 Rács mögött külföldön - Pokol a Paradicsomban
2.00 Verminators - Egy irtó jó csapat

VIASAT 3
9.20 Segítség, szülő vagyok! **10.15** Trendközelben **10.40** Veronica Mars (sorozat) **11.35** Szerelem nyilasa (sorozat) **12.30** Zsírégetők **13.30** Smallville (sorozat) **14.25** Columbo: Zavaros vizeken (amerikai krimi) **16.25** Beugró Plusz **17.35** Flyboys - Égi lovagok (amerikai-angol filmdráma) **20.10** Egy bogár élete (am. anim. f.) **22.00** Esküdt ellenségek (krimisorozat) **23.00** Éden Hotel

SPORT.RO
7.00 Sport.ro Hírek **11.00** Külön kiadás **13.00** Sport.ro Hírek **14.00** Labdarúgás: FC Brașov - Steaua, Dinamo - Gloria Bistrița **15.05** Külön kiadás **16.00** Forma 2 **16.40** Mitica ligája **18.00** Sport.ro Hírek **19.00** Mitica ligája (live) **20.15** Ne kezdj ki Seagal-al! **21.00** Sport.ro Hírek (live) **22.00** Wrestling **23.00** Fogadás a félelemmel **0.00** Poker European Open

ACASĂ
8.30 Analia másik arca (sorozat) **10.00** A libák nem mennek a mennybe (sorozat) **13.00** Lázadó szerelem (sorozat) **14.00** Csak a szerelem (sorozat) **16.30** Igaz történetek **17.30** Az igéret (sorozat) **18.30** Bella Calamidades (sorozat) **19.30** Teresa (sorozat) **20.30** Egy csók és más minden (amerikai romant. vígjáték) **22.30** Ördögi kör (sorozat) **0.30** Csak a szerelem (sorozat) **2.45** Igaz történetek

FILM+
8.05 Televíziós vásárlás **11.10** Lány a vízben (amerikai thriller) **13.15** T3I - A titokzatos kastély (német kalandf.) **15.05** Állítsátok meg Terézanyut! (magyar vígjáték) **17.50** Piedone Hongkongban (olasz akció-vígjáték) **20.05** Smokey és a Bandita (amerikai akció-vígjáték, 1977) **22.00** Bújj, bújj, ördög! (amerikai vígjáték, 1990) **23.40** Tigris brigád (francia akciófilm, 2006)

KANAL D
8.30 Lányok, meglepetés **9.00** Harc a konyhában **10.00** Buzduganul cu trei peceți (román film, 1978) **12.30** Hírek **13.30** Csapd le csimpánz 2. (am. családi vígjáték) **15.15** A sors kezében (sorozat) **16.45** Szerelem.ro (ismétlés) **18.00** D-Paparazzi (ismétlés) **18.45** A nap híre **19.00** Kanal-D Hírek **19.45** Menyet anyának 5 – reality show **0.00** A másik oldal (amerikai akciófilm)

ETV
8.45 Izelítő ism. **9.00** Reggeli Terefere ism. **9.30** Hitélet ism. **10.00** Erdélyi Kávéház, ismétlés **10.30** Zene **16.00** Hitélet ismétlés **16.30** Piactér ismétlés **17.00** Kultúrcsepp ismétlés **17.30** Többszemközt ismétlés **18.00** Hitélet ism. **18.30** Híradó **19.00** Erdélyi Kávéház, ism. **19.30** Híradó **20.00** Piactér ism. **20.30** Híradó **21.00** Többszemközt ismétlés **21.30** Híradó **22.00** Kultúrcsepp ismétlés

VASÁRNAP
2011. május 15.

A nap filmjei

RTL Klub, 21.00
Kaméleon

Farkas Gábor hivatásos házasságszédelgő. Nem panaszkodhat, jól fut a szekere. A jóképű harmincas férfi magabiztosan hálózza be a magányos, csúnyácska nőket. Ígérgetésben, bókokban nincs hiány, és a végén mindig lelép a megtakarított pénzükkel. Egyik nap Farkasnak elege lesz a rutinfeladatokból, a középszerű, butácska nőkből, igazi kihívásra vágyik.

TV2, 21.05
Szupersuli

Veszélyben forog a Föld és a pusztulástól csak egyetlen hős mentheti meg: Zoom kapitány... aki mostanság nincs éppen csúcsformában. Zoom úr, polgári nevén Jack Shepard bizony elveszítette a szuperképességeit. Larraby generális és Dr. Grant nem is egy világmegváltó akció kedvéért citálja őt vissza a kényszerpihenőről: hátulgombolós szuperpalántákból kell szuperhősöket nevelnie.

DUNA Tv, 23.20
A bőségszaru

A film egy kis faluban Yaragüey-ben játszódik. Itt szinte minden család neve Castineiras. A csendes, poros kis faluba azonban egy nap beüt az örökösödéi láz. A pénzhez jutás feltétele viszont az, hogy "echte" Castineiras légy. Csakhogy nem 'í'-vel, hanem 'y'-nal. Természetesen a film szól még a szenvedélyről, a különböző hullámhosszon lebegő érzelmekről, kubai zenével és salsa-val fűszerezve.

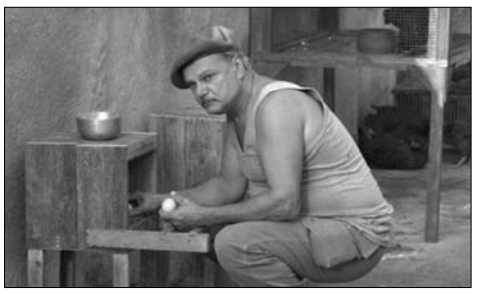

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
10.00 Egyházi műsor

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás
11.00 Híradás, Gyermekműsor
12.00 Híradás
12.05 Újévi igehirdetés, Délkör
13.00 Híradás
13.05 Szól a nóta
14.00 Itthon, Erdélyben – faluműsor
15.00 Zenés üzenetek
16.00 Híradó
16.10 Zenés üzenetek
17.00 Vasárnapra válogattuk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
14.00 Hírek
14.10 Nóták
14.30 Dalposta
15.30 Vidékről vidékre
16.30 Népzene
17.00 Hírek
17.03 Aranyhangok
17.25 Rádióistentisztelet római katólikus
17.55 Hírek, adászárás

DUNA TV
8.05 Kicsi Maciusz király
8.20 Szimba, az oroszlánkirály
8.45 Janosch álommeséi
9.15 Kolumbusz Kristóf
9.40 Hol volt, hol nem volt...
10.00 A rókafarku Gurin (anim. f.)
11.20 A tudomány műhelyében
11.45 Dűlők szolgái
12.05 Ízőrzők: Pánd
12.45 Híradó
13.05 Élő egyház
13.35 Élő népzene
14.05 Csellengők
14.30 Az új rokon (magyar vígj., 1934)
15.55 Dunáról fúj a szél
16.05 Magyar elsők
16.25 Múltidéző
16.55 Illés
17.25 Vannak vidékek
17.55 Talpalatnyi zöld
18.30 Kirakat
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Kikötő – Extra
20.50 Heti Hírmondó
21.35 Klubszoba
22.35 Lélek Boulevard
23.05 Dunasport
23.20 A bőségszaru (kubai-sp. vígj., 2008)
1.00 Dörnyei Gábor születésnapi koncertje
2.05 Kikötő - Extra (ism.)

m1
6.50 Ma Reggel
10.00 Engedjétek hozzám
10.05 Így szól az Úr!
10.15 Katolikus krónika
10.40 Tanúságtevők
11.05 Amikor gyermek voltam
11.20 Kérdések a Bibliában
11.30 Református magazin
11.55 Református ifjúsági műsor
12.05 Útmutató
12.30 Evangélikus templomok
13.01 Hírek
13.10 Telesport - Sport 7
14.05 Keresek egy régi utcát...
14.35 Fogadóóra
15.05 Kincskereső
15.35 Az Ushuaia expedíció (term. sor.)
16.25 Egy lány elindul (magyar vígj., 1937)
17.40 Hogy volt!?
19.05 Anno
19.35 Együtt a család (sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sporthírek
21.05 A karvaly csendje (sor.)
22.00 Az Este
22.55 24 (am. sor.)
23.40 Panoráma
0.10 "Szenvedélyem már a békefenntartás"
0.40 Hírek
0.50 Aranymetszés

m2
6.50 Ma Reggel
10.00 Magyar népmesék
10.05 Rejtélyek Tesz-Vesz városban
10.30 Inami
10.50 Kristályküldetés
11.15 Balett ABC Henriettel
11.30 Az Ezeregy éjszaka meséi (am. kalandf.)
13.05 "Így szól az Úr!"
13.15 Katolikus krónika
13.40 Tanúságtevők
14.05 Amikor gyermek voltam
14.20 Kérdések a Bibliában
14.30 Református magazin
14.55 Református ifjúsági műsor
15.05 Útmutató
15.30 Evangélikus templomok
16.00 Az osztrák sztárépítész
16.40 Don Matteo (sor.)
17.35 Özvegy és leánya (magyar sor.)
19.20 Pillér
20.10 Esti mese
20.30 Telesport
21.00 Híradó este
21.25 Sporthírek
21.30 Rocklexikon
22.25 A Mester és Margarita (lengyel sor.)
2.40 Főtér
3.20 Az osztrák sztárépítész
4.00 Kis esti zene

RTL KLUB
8.00 Kölyökklub
Benne: Lisa, Éliás, a kis mentőhajó, Stuart Little kisegér, Szilveszter és Csőrike kalandjai, Hupikék törpikék, Lassie és a mentőcsapat
11.00 Trendmánia
11.35 Asztro Show
12.30 Törzsutas
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 Csak az a foci 2. (német családi vígj., 2005)
14.50 Magyar autósport-magazin
15.05 Forma-1 magazin
15.30 Doktor Addison (am. sor.)
16.30 Eltűntnek nyilvánítva (am.-kan. akció sor.)
Közben:
17.00 Hatoslottó-sorsolás
17.30 Fater élve vagy halva (am. akció-vígj., 1993)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Alekosz - Szerelem a legfölsőbb szinteken
23.20 Heti hetes Utána. RTL-hírek
0.40 A hálózat (angol-am. thrillersor.)
2.25 Portré
2.55 Hülyeség nem akadály (sor.)

TV2
6.45 Reggeli gondolatok
7.15 Az idő örvényében
7.45 Tv2 matiné
Benne: Csudalények, Őslények országa, Fifi virágoskertje, Roary, a versenyautó
11.25 Nagy Vagy!
11.15 Stahl konyhája
12.45 Kalandjárat
Az útitárs
Kandász Andrea
13.15 Talpig nő (magazinműsor)
13.45 Borkultusz
14.15 A Nagy Duett - Összefoglaló
15.15 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.)
16.15 Bűbájos boszorkák (am. sor.)
17.15 Airport '79 (am. katasztrófa f., 1979)
19.30 Tények
20.00 Napló
21.05 Szupersuli (am. kalandf.)
22.55 Frizbi - Hajdú Péterrel (talk show)
Közben: Kenósorsolás
23.55 Knight Rider (am. sor.)
0.55 Ryan közlegény megmentése (am. háborús filmdráma, 1998)
3.40 EZO.TV
4.10 Napló (ism.)
4.35 Napló Extra (ism.)

HÍR TV
8.00 Híradó
8.30 Sororló
9.05 Iskolapélda (ism.)
9.30 Európai híradó (ism.)
10.05 Péntek 8 (ism.) Mondatvadászat
11.05 Célpont (ism.) Oknyomozó riportműsor
11.30 Napról napra Belpolitikai összefoglaló
12.05 Civil kaszinó Húsbavágó kérdések, civil válaszok
13.00 Déli híradó
13.30 Közvetlen ajánlat
14.05 Különkiadás (ism.) A kultúra különb kiadásban
16.00 Híradó Friss napi információk
16.30 Befutó (ism.) Az utánpótlás magazinja
17.05 Garázs (ism.) Ahonnan az autózás indul!
17.30 GyógyHír Egészségügyi magazin
18.00 Híradó
18.30 Hírvilág
19.05 Keresztmetszet
20.00 Híradó
20.30 Napról napra (ism.)
21.05 Kontraszt
22.00 Híradó 21
22.30 Értékmentés másként (ism.)
23.05 Vetítő
0.05 Kontraszt (ism.)

TVR 1
6.15 Teleshopping
7.00 Disney Klub
7.30 A hit világa
8.20 Zarándokhelyek
8.30 A hit világa
9.30 Ahogy elő van írva
10.00 Népi hagyaték
11.00 A falu élete
11.50 Mezőgazdasági percek
12.00 A falu élete
13.00 Utolsó kiadás
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.30 Disney Klub
15.00 TVR 55
16.00 Danutz S.R.L. (live) – szórakoztató műsor
18.00 50 perc Plesuval és Liiceanuval
19.00 Jóker, Lottó 5 /40, Lottó 6/49 és Noroc sorsolás
19.40 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.10 Kilenc (amerikai-olasz musical, 2009)
23.15 100%-ban garantált
0.15 Berlin Fashion Week (ism.)
0.40 Egy könyv egy hétre
0.45 Nosztalgikus évek – szórakoztató műsor (ism.)
1.45 Danutz S.R.L. (ism.)
3.25 A Delta emberei

TVR 2
8.00 Román útlevél (ism.)
9.00 Boldogulj egyedül!
9.30 Minden pénzt megér
10.00 Hobby, szokások (ism.)
11.00 Csavargó halász
11.30 Motomágia (ism.)
12.00 UEFA Champions League Magazin
12.30 Jamie belevág (ism. sor.)
13.00 The Who koncert
14.00 Dobro urban
14.30 Szuper elektrónikus eszközök
15.00 Asztali tenisz világbajnokság
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.30 Balkáni szokások
18.30 Kaland és természet
19.00 Top cut
19.30 Nagy lábon – kultúrális magazin
19.55 Adio
20.10 A Rózsaszín Párduc (amerikai vígjáték, 1963)
22.00 Hírek
23.00 AG Weinberger zenei műsora
0.00 Dobro urban (ism.)
0.30 Ízletes Románia (ism.)
1.00 Szuper elektrónikus eszközök (ism.)
1.35 Gitárok ideje (ism.)

PRO TV
6.30 Star Wars: A klónok háborúja (anim. sor.)
7.00 Pro Tv hírek, sport
10.00 20 év után – talk show
11.00 Idétlen időkig (amerikai vígjáték, 1993)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.05 Apropo Tv - szórakoztató műsor
14.00 Pasit fogtam, nem ereszt (amerikai romantikus vígjáték, 2005)
16.00 Zűrös majom (amerikai-japán családi vígjáték, 1994)
18.00 Románia szeretlek! – kultúrális magazin
19.00 Hétvégi Pro Tv hírek
20.45 Land of Jokes - szórakoztató műsor
21.45 Román komédia társaság - szórakoztató műsor
22.45 A part (am.-angol filmdráma, 2000)
1.30 Aprop Tv (ism.)
2.30 Románia szeretlek! – kultúrális magazin (ism.)
3.30 A part (am.-angol filmdráma, 2000) (ism.)

ANTENA 1
4.10 Tök alsó (amerikai vígjáték, 1999) (ism.)
5.30 A simlis és a szende (amerikai sorozat)
7.00 Híradó, Sport (live)
9.00 Harmadik típusú találkozások (amerikai-angol kalandfilm, 1977)
11.00 A kutya rúgja meg: Európa-bajnokság (amerikai családi film, 2004)
13.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live)
14.00 Alo, aterizează străbunica! (román vígjáték, 1981)
16.00 SuperBingo Metropolis (verseny show) (live)
19.00 Híradó, sport, időjárásjelentés
20.20 Csillagháló – szórakoztató műsor
21.45 A fenébe is – szórakoztató műsor
23.00 7 másodperc (román-svéd-angol akciófilm, 2005)
1.00 Félbe - tépve (amerikai vígjáték, 1998)
2.45 7 másodperc (román-svéd-angol akciófilm, 2005) (ism.)

PRIMA TV
7.00 Egy kapcsolat szabályai (amerikai sorozat)
8.00 Kisördögök (amerikai-francia romantikus vígjáték, 2003) (ism.)
9.30 Ház, építés, design – szórakoztató műsor
10.30 Fején a nagyvilág
11.00 Levintza bemutatja
11.30 Tanulj, álmodj, szeress! (life style magazin)
12.30 Kacsamesék (rajzfilm sorozat)
13.00 Arany-tó (am. filmdráma, 2001)
15.00 Idősek és nyugtalanok (ism.)
15.30 Kötekedők Krónikája
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán - reality show
20.30 Anyacsere – reality show
22.00 Titkos szerelmek (román telenovella)
23.30 Michigani tél (Téli varázslat) (amerikai filmdráma, 2005)
1.30 Hírek (ism.)
2.30 Michigani tél (Téli varázslat) (ism.)

DISCOVERY
7.00 Hogyan csinálják?
8.00 Túlélőpár-baj - Mocsárban
9.00 A túlélés törvényei
10.00 Amcsi motorok - Police motor
11.00 Ötödik sebesség
12.00 Chop Shop - A londoni műhely - Boy Racer
13.00 Autókereskedők - E-típusú Jaguar
14.00 Motorkerékpár-építő VB - Kevin Alsop és Ivy Trosclair
15.00 Csúcsmotorok - Ducati
16.00 Állítólag... - A végén csattan
17.00 A túlélés törvényei
18.00 Édesvízi szörnyek - A démon
19.00 Piszkos munkák Peter Schmeichellel - Oroszország
20.00 Mit nekem egy monstrum!
21.00 Halálos fogás - A 6. évad legjobb pillanatai
23.00 Stan Lee bemutatja: szupermenek a valóságban
0.00 Megrázó történetek
1.00 Futballhuligánok - Anglia
2.00 Chris Ryan bemutatja - Srí Lanka

VIASAT 3
10.30 Meztelenül is szép vagyok! **11.40** Gigamad **12.10** Jól nézek ki! **13.15** A Nagy Ő **14.10** A nagy házalakítás **15.10** Columbo: Visszajátszás (amerikai krimi) **16.45** Három férfi és egy bébi (amerikai vígjáték, 1987) **18.55** Mr. Wonderful (amerikai romantikus vígjáték, 1993) **21.00** Vészhelyzet (am. sorozat) **22.00** Miami trauma (am. sor.) **23.00** Éden Hotel **1.00** Futballistafeleségek (sor.)

SPORT.RO
7.00 Sport.ro Hírek **9.10** ProMotor **10.00** Sport.ro Hírek **11.00** Külön kiadás **12.00** Örüljünk a focinak! **13.00** Sport.ro Hírek **14.00** Ploiesti-i harcosok **15.05** Fogadás a félelemmel **16.00** Mitica ligája (live) **16.40** Forma 2 **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.00** Mitica ligája (live) **20.00** Gigászok harca **21.00** Sport.ro Hírek (live) **22.00** Mitica ligája (live) **0.00** Sport.ro Hírek

ACASĂ
8.30 Analia másik arca (sorozat) **10.00** A libák nem mennek a mennybe (sorozat) **13.00** Lázadó szerelem (sorozat) **14.00** Csak a szerelem (sorozat) **16.30** Mesés hölgyek **17.30** Az igéret (sorozat) **18.30** Bella Calamidades (sor.) **19.30** Teresa (sorozat) **20.30** Egy csók és más minden (amerikai romantikus vígjáték) **22.30** Meséljünk! **23.30** Ördogi kör (sorozat) **0.30** Csak a szerelem (sorozat)

FILM+
8.05 Televíziós vásárlás **11.10** Porco Rosso - A mesterpilóta (animációs film) **12.55** Kaena - A prófécia (animációs film) **14.35** Smokey és a Bandita (amerikai vígjáték) **16.25** Bújj, bújj, ördög! (amerikai vígjáték) **18.00** Mi kell a nőnek? (amerikai vígjáték) **20.20** Charlie kettős élete (am.-német thriller) **22.10** Kill Bill 2. (am. akciófilm) **0.40** Azumi 2.: Életre halálra! (japán akciófilm.)

KANAL D
9.00 Air Bud 3. - Kutyaütő csodacsatár (amerikai-kanadai vígjáték) **11.00** Nem ér a nevem (sorozat) **11.30** Reaper - Démonirtók (sorozat) **12.30** Hírek **13.30** Célpontban **15.15** A sors kezében (sorozat) **16.45** A szakács mentette meg **17.45** Ez Románia! **18.45** A nap híre **19.00** Hírek **19.45** D-Paparazzi **20.30** Szemek az árnyékból **22.00** Nő a baj (amerikai-ausztrál vígjáték, 2001)

ETV
7.00 Híradó ism. **8.30** Hitélet ism. **9.00** Híradó ism. **9.30** Többszemközt ism. **10.00** Híradó ism. **10.30** Népzene **16.00** Piactér ism. **16.30** Többszemközt ism. **17.00** Hitélet ism. **17.30** Erdélyi Kávéház, ism. **18.00** Piactér ism. **18.30** Híradó **19.00** Kultúrcsepp ism. **19.30** Híradó **20.00** Többszemközt ism. **21.00** Piactér ism. **21.30** Híradó **22.00** Erdélyi Kávéház **22.30** Híradó

HÉTFŐ
2011. május 16.

A nap filmjei

Pro TV, 20.30
Szörnyek szigete

A Csendes-óceán területén fekvő szigetvilágon az Egyesült Államok kormánya egy titkos kutató központot hozott létre. Dr. Richardson és lánya egy magas radioaktivitással bíró vegyszer előállításán dolgoznak. Állatokon kísérletezik ki az anyagot, de nem sejtik, hogy ez végzetes baklövés. Az egyik kísérleti állat, egy király kobra megszökik és a katasztrófát már nem lehet megállítani.

DUNA Tv, 22.00
Apja lánya

Ollie Trinke-nek, a sikeres újságírónak mindene meg van az életben, amire sokan egész életükben csak vágyakoznak. Remek karrier a showbizniszben, gyönyörű, szerető feleség és nagyvilági fényűzés. Mindezek megkoronázásaként Ollie és felesége, Gertrude gyermekáldásnak néznek elébe. Az idill azonban csak addig tart, amíg felesége a szülést követően meghal, és egyedül marad kislányával.

m1, 22.40
Mrs. Bradley titokzatos esetei

Mrs. Bradley (Diana Rigg) keresztlányának eljegyzésére érkezik a Londonhoz közeli udvarházba. Még mielőtt megismerkedhetne Elenor választottjával, a vőlegény tragikus balesetet szenved a fürdőszobában. Bár minden a véletlen baleset mellett szól, Mrs. Bradley-t bizonyos körülmények nem hagyják nyugodni, ezért hűséges sofőrjével, George-al nyomozásba kezdenek.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár
15.20 Magyar zenei lexikon
15.30 Kulturális mozaik

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság - Hasznos tudnivalók
12.00 Híradás
12.10 Művelődési hírek
12.35 Kispad - sportműsor
13.05 Zenés üzenetek
14.00 Délutáni váltás
Zenedoboz, Kalendárium
16.00 Híradás, Sport, Rádióújság
17.00 Híradás, Figyelő, Törvénytár
17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
8.00 Hírek, sport
8.10 Hangoló
9.50 Hírek, műsorism.
15.00 Slágeróra
16.00 Hírek
16.15 Hétköznapok igazsága
17.00 Nap-óra
17.30 Zene, zene, zenelánc
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.15 Dunasport (ism.)
6.30 Gazdakör Magazinműsor gazdálkodóknak
7.00 Reggel a Dunán
10.00 Család-barát
11.00 Divathét (ism.)
11.30 Daktari (amerikai sor.)
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.20 Kirakat (ism.)
15.45 Nyelvőrző (ism.)
16.15 A nap lovagjai
16.50 Idegenek az üvegházban
17.20 Heuréka! Megtaláltam!
18.05 Doc Martin (ang. sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Térkép Integrációs magazin
20.40 Kikötő - Friss
21.00 Híradó
21.05 Esti sport
21.10 Váltó
21.20 Közbeszéd
22.00 Apja lánya (am. rom. vígj., 2004)
23.40 Sportaréna
0.25 Drót (amerikai sor.)
1.25 Bacsó Kristóf Quartet
2.05 Kikötő - Friss (ism.)
2.20 Közbeszéd (ism.)
2.50 Sportaréna (ism.)
3.30 Trans-Formation - Az egér mosolya

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Az Este (ism.) - Vasárnap
10.55 Nappali
11.55 Parlamenti Napló
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Átjáró
13.30 Roma Magazin
15.00 Domovina
15.30 Mindentudás Egyeteme
16.25 Kastélyok és kúriák
16.55 Szomszédok (magyar sor.)
17.30 Híradó
17.41 Körzeti híradó
17.55 Teadélután
18.30 India - Álmok útján (braz.-ind. sor.)
19.20 A királyi ház titkai (dél-kor. sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sporthírek
21.05 Kékfény Bűnügyi magazin
22.05 Az Este
22.40 Mrs. Bradley titokzatos esetei (am.-angol tévéf., 1998)
0.15 Urbanisták - Aczél Gábor
0.40 Hírek
0.45 Sporthírek
0.55 Telesport (ism.)
1.25 Ma Reggel (ism.)

m2

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Körzeti magazin
10.50 Slovenski Utrinki
11.15 Rondó
11.40 Körzeti magazin - Miskolc
12.30 "...hol élsz Te?"
13.01 Híradó délben
13.15 Sporthírek
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Napló
14.00 Közvetítés a parlament üléséről
17.30 Bűvölet (olasz sor.)
17.55 Magyar rock
18.55 Átjáró
19.20 Esti mese
19.45 Robbie, a fóka (német sor.)
20.30 A rejtélyes XX. század
21.00 Híradó este
21.25 Sporthírek
21.30 Mindentudás Egyeteme
22.25 A Silla királyság ékköve (dél-kor. sor.)
23.25 Záróra
0.15 India - Álmok útján (sor.)
1.00 A királyi ház titkai (dél-kor. sor.)
2.05 Mrs. Bradley titokzatos esetei (am.-angol tévéf., 1998)
3.35 Magyar rock

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Fókusz Plusz Magazin (ism.)
7.25 Fókusz Reggel Közszolgálati magazin
7.55 Reggeli magazinműsor
10.05 Te vagy az életem (arg. sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.20 Asztro Show
14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
15.20 Helen, a rókabébi (japán családi film, 2006)
17.20 Mindörökké szerelem (mex. sor.)
18.20 Ezel - Bosszú mindhalálig (török sor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 Alekosz - Szerelem a legfölsőbb szinteken
21.15 Fókusz
21.45 Barátok közt (magyar sor.)
22.25 Dr. Csont (amerikai krimisor.)
23.25 Showder Klub Vidám show-műsor Utána: RTL-hírek
0.40 Poker After Dark 2009
1.35 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.)
2.30 Reflektor - Sztármagazin

TV2

7.00 Magellán (ism.)
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.30 Stahl konyhája
10.45 Babapercek
10.50 Teleshop
12.20 Seherezádé (ism.)
13.15 Hullámvasút (am. filmdráma, 1977)
15.20 EZO.TV
16.20 Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.)
17.20 Edina és Joshi
17.25 Marina (mexikói-amerikai sor.)
18.25 Update Konyha (főzőshow)
18.30 Seherezádé (török drámasorozat)
19.30 Tények Hírműsor
20.20 Aktív
21.15 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.25 NCIS (am. krimisor.)
23.25 NCIS: Los Angeles (amerikai krimisor.) Közben: Kenósorsolás
0.20 Aktív
0.25 Elit egység (kanadai sorozat)
1.25 Tények Este
1.55 EZO.TV Jósok, látók, médiumok!
2.25 Holtak hajnala (am. akcióf., 2004)
4.05 Magellán (ism.)

HÍR TV

7.00 Befutó (ism.) Az utánpótlás magazinja
7.30 Sororló (ism.) A vidék magazinja
8.00 Híradó
9.05 Kontraszt (ism.)
10.05 Napról napra (ism.)
10.30 BBC Hard Talk (ism.)
11.00 Híradó
11.30 Európai híradó (ism.)
12.05 Ősök tere (ism.)
12.30 Hírvilág (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Sororló (ism.)
14.30 Garázs (ism.)
15.05 Civil kaszinó (ism.)
16.00 Híradó (ism.) Friss napi információk
16.30 BBC Click (ism.) A BBC informatikai magazinja
17.05 Célpont (ism.) Oknyomozó riportműsor
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Panaszkönyv
19.05 Vonalban
20.00 Híradó Friss napi információk
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzárta Vitaműsor újságírókkal
23.00 Híradó
23.30 Pálya
0.05 Rájátszás

TVR 1

6.55 Románia himnusza
7.00 Reggeli híradó
9.00 Szerelmi bizonyíték (brazil sor.)
10.00 Danutz SRL (ism.)
12.00 TVR 55
12.40 A királyi ház titkai (dél-koreai sor.)
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.45 Curier TV
15.15 Teleshopping
15.30 Krónika – magyar nyelvű műsor
17.00 A megfelelő pár
18.00 Hírek, időjárásjelentés
18.25 A királyi ház titkai (dél-koreai sor.)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Prim Plan (talk show) (live)
22.00 Mad Men - Reklámőrültek (amerikai sorozat)
22.55 A Delta emberei
23.10 Visszajátszás
0.30 Éjszakai beszélgetések
1.30 La vie en rose (life-style magazin) (ism.)
2.25 Prim Plan (talk show) (ism.)
3.15 Sport (ism.)
3.30 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

TVR 2

6.00 Hobby, szokások (ism.)
7.00 Teleshopping
8.10 DP 2 tonomat – szórakoztató műsor
10.00 Csavargó halász (ism.)
10.30 Kaland és természet
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek, időjárásjelentés
12.30 Biznisz óra (ism.)
13.30 Jamie konyhája
14.00 Miért ABC
14.35 Együtt Európába
15.30 Boldogulj egyedül!
16.00 Bűvölet (olasz sorozat)
17.00 Hírek
17.30 Vallomások
18.30 A Simpson család (amerikai animációs sorozat)
18.55 Adio
19.00 Biznisz óra
20.00 Három királyság (kínai sor.)
21.00 Késhegyen – informatív műsor
22.00 Hírek, sport
23.00 Aeroshow
23.35 Titkos Szolgálat - MI5 (angol thrillersor.)
0.35 Három királyság (kínai sor.) (ism.)
1.30 Lehet, hogy nem tudtad (ism.)
1.35 Vallomások (ism.)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek, Könyvbemutató, Mi történik doktor úr?
10.00 Zűrös majom (amerikai-japán családi vígjáték) (ism.)
12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sor.) (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
14.00 România szeretlek (ism.)
15.00 Román Komédia Társaság (ism.)
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour – szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Szörnyek szigete (amerikai thriller, 2005)
22.15 Az örökség (román vígjáték sorozat)
23.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
0.00 A mentalista (amerikai krimisorozat)
1.00 Szörnyek szigete (amerikai thriller, 2005) (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport
8.00 Reggeli matiné - Razvan és Dani szórakoztató műsora
10.00 Sajtószemle Mircea Badeaval
11.10 Air America (am.-ném. sor.) (ism.)
12.10 Az elveszett ereklyék fosztogatói (amerikai-francia-német kaland sorozat)
13.00 Híradó, Sport
14.00 Mr. Bean (angol vígjáték sorozat)
14.30 Csillagháló
16.00 Híradó, Sport
17.00 Közvetlen hozzáférés – Simona Gheorge műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.00 Liga 1: Steaua Bucureşti-FCM Tg Mureş labdarúgó mérkőzés (élő közvetítés)
22.00 Vad nárcisz (román telenovella)
23.00 Híradó, Sport
23.45 Bűnös show – Dan capatos szórakoztató műsora
1.00 Különleges ügyosztály (Esküdt ellenségek: Meggyalázott áldozatok) (amerikai krimisorozat)

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán (ism.)
7.00 Más életről álmodva (német romatikus film)
9.00 Teleshopping
9.30 Jugaru tréfái
10.00 Aki tud az nyer!
11.15 Ismerkedj, álmodj, szeress! (ism.)
12.30 Teleshopping
13.00 Timon és Pumbaa (amerikai rajzf.)
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat)
15.00 Flash Gordon (amerikai akció sorozat)
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (román sorozat)
18.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 Titkos szerelmek (telenovella)
20.30 A legszebb vidéki fiú – reality show
22.15 Lököttek (román sorozat)
23.00 Emlékek nélkül (amerikai thriller, 2008)
1.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
2.00 Emlékek nélkül (amerikai thriller, 2008) (ism.)

DISCOVERY

7.00 Ötödik sebesség
8.00 Autókereskedők - Triumph Stag
9.00 Halálos fogás - Homárhalászok
10.00 Piszkos munkák - Bőrcserző
11.00 Szétépítők - Hegesztés
12.00 Amcsi motorok - Police motor
13.00 Autókereskedők
14.00 Állítólag... - Elnöki kérés
15.00 Piszkos munkák - Hídfestő
16.00 Hogyan készült? - Indukciós főzőlapok
17.00 Amcsi motorok
18.00 Autókereskedők - Jensen Interceptor
19.00 A túlélés törvényei
20.00 Állítólag... - Valkür hadművelet
21.00 Szétépítők
21.30 Hogyan készült?
22.30 Stan Lee bemutatja: szupermenek a valóságban
23.30 Csendes szörnyetegek
0.30 Autókereskedők - Bond Bug
1.30 Ross Kemp - Gengszterbandák nyomában
2.30 Szétépítők
3.00 Állítólag... - Valkür hadművelet

VIASAT 3

10.00 A narancsvidék (sorozat) **10.55** Mr. Wonderful (am. vígj.) **12.55** Amerika csillagai **14.55** Dawson és a haverok (sorozat) **15.50** A médium (sorozat) **16.45** Gyilkos számok (sorozat) **17.40** A dadus (sorozat) **18.05** Christine kalandjai (sorozat) **18.30** CSI: New York-i helyszínelők (ism.) **19.25** Amerikai mesterszakács (ism.) **20.25** Két pasi (sorozat) **21.25** CSI (sorozat) **22.25** Éden Hotel

SPORT.RO

7.00 Hírek **10.00** Pontos sportidő (live) **12.00** Hírek (live) **13.00** Sport.ro Hírek **13.10** Külön kiadás **14.10** Pontos sportidő (live) **15.10** Külön kiadás **16.00** Sport.ro Hírek **16.30** Pontos sportidő (live) **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.05** Információk (live) **20.00** Pontos sportidő (live) **20.05** Információk (live) **21.00** Sport.ro Hírek (live) **22.00** Kombat.ro Lyon

ACASĂ

8.30 Otthoni receptek **10.00** Csak a szerelem (román sorozat) **12.45** Mesés hölgyek (sorozat) **14.15** Clase 406 (sorozat) **15.30** A csaló (mexikói sorozat) **16.30** Igaz történetek **17.30** Az igéret (török sorozat) **18.30** Bella Calamidades (sorozat) **19.30** Teresa (sorozat) **20.30** Szerelem és tisztesség (sorozat) **21.30** Kassandra (sorozat) **22.30** Éjszakai történetek **23.30** Ördögi kör (am. sorozat)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás **11.10** Veszélyes örökség (kanadai-amerikai krimi) **13.00** Fojtogató szeretet (kanadai thriller) **14.45** A Midsomer gyilkosságok (sorozat) **16.45** A pokoli torony balekjai (francia vígjáték) **18.30** Csodazsaruk Hongkongban (amerikai-hongkongi akciófilm) **20.10** Az eltakarítónő (angol vígjáték) **22.10** Veszélyes Bangkok (am. thriller) **0.05** Kill Bill 2. (amerikai akciófilm)

KANAL D

7.30 Reggeli kávé **10.00** Menyet anyának 5 – reality show **12.30** Kanal-D Hírek **13.15** Légy az enyém **15.00** Teleshopping **15.15** A sors kezében (török sorozat) **16.45** Célpontban **18.45** A nap híre **19.00** Kanal-D Hírek **20.00** Célpontban **20.30** Szerelem és büntetés (török film) **22.30** Szemek az árnyékban – reality show **0.00** Édes, drága titkaink (amerikai sorozat)

ETV

9.00 Kultúrcsepp ism. **16.00** Délutáni Híradó **16.15** Kultúrcsepp **16.35** Kárpát Expressz **17.00** Átjáró **17.30** Délutáni Híradó **17.40** Izelítő **14.45** Kalendárium **17.50** Egészséges percek **17.55** Könyvajánló **18.00** Reggeli terefere **18.30** Híradó **19.00** Piactér **19.30** Híradó **20.00** Kende Péter: Cigányok, mesterek, emberek **21.00** Piactér ism. **21.30** Híradó **22.00** Átjáró **22.30** Híradó

Május 13., péntek
Az év 19. hete és 133. napja, hátravan 232 nap

Ma **Imola**, **Gellért** és **Szervác** napja van.
Az Imola női név újabb névadás a növénynemzetség nevéből. A régi magyar imola szó jelentése mocsár, hínár. Női névként először Jókai Mór használta a *Bálványosi vár* című regényében.
A Gellért a germán eredetű Gerhard, Gerhart nevekből származik, a jelentése gerely, dárda, valamint erős, merész.
A Szervác a latin Servatius név rövidülése. Jelentése: a megmentett.
Holnap a **Bonifác** és **Gyöngyike** nevűek ünnepelnek.
Vasárnap a **Zsófia** és **János** nevűeket köszöntjük.

▶Évforduló
• 1598-ban IV. Henrik francia király kiadja a nantes-i ediktumot.
• 1830-ban Ecuador kikiáltja függetlenségét.
• 1935-ben Carl C. Magee szabadalmaztatja a parkolóórát.
• 1935-ben Algírban felkelés tör ki a francia központi hatalom ellen.
• 1981-ben Ali Agca merényletet kísérel meg II. János Pál pápa ellen a római Szent Péter téren.

▶Vicc
– Doktor úr, a bátyám erősen köhög, és láza van.
– Magas?
– Igen, nálam egy jó fejjel magasabb.

▶Recept
Eszterházy rostélyos
Hozzávalók: 5 szelet 14 dekás rostélyos, 2 dkg só, 8 dkg liszt, 12 dkg zsír, 30 dkg leveszöldség, 5 dkg hagyma, 1 g őrölt bors, 1 babérlevél, 3 dl tejföl, 1 citrom, 2 dkg cukor, 3 dkg mustár, 1 dl fehérbor, burgonyafánk.
Elkészítése: A leveszöldség vastagabb részét vékony csíkokra vágjuk és félretesszüm. A megmaradt zsiradékon megpirítjuk a cukrot. Hozzáadjuk a többi zöldséget és hagymát. Megpároljuk és felöntjük 2-3 deci vízzel, vagy húslevessel. Mustárral, citromlével, babérlevéllel, borssal és fehérborral ízesítjük, majd felforraljuk. Beletesszük a húst, és fedő alatt kis lángon pároljuk. Ezalatt a csíkokra vágott zöldséget kevés zsírban citromlével és borssal megpároljuk. Mikor a szeletek megpuhultak, kivesszük a léből, és óvatosan beletesszük egy tűzálló tálba. A maradék páclébe beletesszük a liszttel elkevert tejfölt. Felforraljuk, majd a zöldséggel együtt szitán áttörjük. Újra felforraljuk, a húsra öntjük és együtt is összeforraljuk.

A hatos lottó nyerőszámai:
39, 2, 1, 41, 11, 25.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
Ezen a péntek 13-án önnek a biztonság, a bizalmas kapcsolat, esetleg a sorsán való változtatás a fő gondja. Magánéletét beragyogja csillaga.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)
Csupa kedves, vidám esemény történik ma, péntek 13-án. Mindent örömmel, élvezettel, szinte szórakozásként csinál. Remek lehetősége van romantikára.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)
Korábban elrontott lépéseit ma, péntek 13-án, rendbe hozhatja. Kovácsoljon tőkét a szerencsés helyzetekből. A költekezésben legyen mértéktartó.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)
Erős határozottsággal igyekszik élni lehetőségeivel. Szervezzen olyan programot, amely maradandó élményt jelent.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)
Kaphat egy értesítést vagy számlát, amivel nemcsak pénzt akarnak kihúzni a zsebéből, de a vérnyomását is emelik. Ma semmi sem történik véletlenül.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
Mozgalmas napja lesz. Szerelmi kapcsolatba bonyolódhat, melyből nem lesz könnyű szabadulni. Gazdag és részeltekbe menő szexuális tapasztalatokat szerezhet.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)
Párkapcsolata sok örömöt jelent és ettől úgy érzi, hogy megsokszorozódik az ereje. Bírni fogja a tempót, sőt még élvezi is, hogy mozgalmassá válik az élete.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
Fokozott lelki aktivitás lesz a nap jellemzője. Izgalmakra, változásra vágyik. A kalandkeresés során az utolsó forintjait is eltapsolhatja és ebből komoly problémái lehetnek.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
Valaki a környezetében az ön lejáratásán fáradozik. Nem hagyhatja figyelmen kívül a mószerolást. Erkölcsi és szellemi fölényében bízhat.

BAK (XII. 22.–I. 20.)
Tegyen meg mindent, hogy vidám, élvezetes legyen a mai péntek 13-a. Érzelmeit engedje szabadjára. Szűkebb társaságában legyen ön a mókamester.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)
Az élet nemcsak munkából és gondokból áll, felejtse el a problémákat, tervezzen vidám találkozót barátaival vagy kedvesével. Viccelődjenek péntek 13-án.

HALAK (II. 20.–III. 20.)
Új eszmékkel találkozik, információkhoz jut, szelleme éber. Feladatait maximálisan elvégzi, gyakorlatias. Vegyen részt környezete babonás jókedvében.

Ma

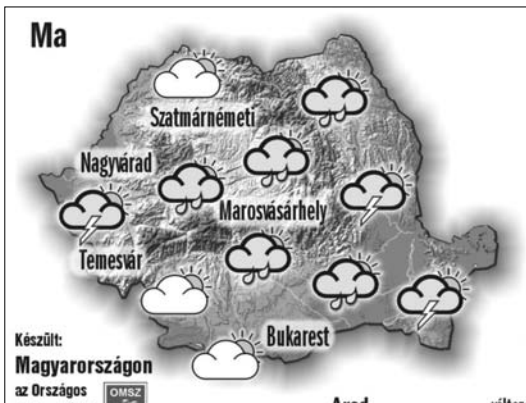

Készült: **Magyarországon** az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Az északnyugatról délkelet felé átvonuló hidegfront útját záporok, helyenként zivatarok, ill. megerősödő szél jelzik. A változékonyra forduló időben több fokkal mérséklődik a nappali felmelegedés.

A következő napok időjárása

Szombat
25°C / 22°C, Bukarest
A napsütés mellett olykor erősebben is megnövekszik a felhőzet, és néhol lehet záporeső.

Vasárnap
25°C / 23°C, Bukarest
Marad a mérsékelten meleg idő több-kevesebb napsütéssel, néhol záporesővel.

	Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	változékony idő zivatarokkal	23°C	8°C
Brassó	esőre, záporokra számíthatunk	20°C	10°C
Bukarest	esőre, záporokra számíthatunk	22°C	9°C
Csíkszereda	esőre, záporokra számíthatunk	21°C	5°C
Kolozsvár	esőre, záporokra számíthatunk	23°C	9°C
Marosvásárhely	esőre, záporokra számíthatunk	22°C	8°C
Nagyvárad	esőre, záporokra számíthatunk	23°C	10°C
Szatmárnémeti	esőre, záporokra számíthatunk	21°C	8°C
Temesvár	változékony idő zivatarokkal	23°C	9°C

Testékszer

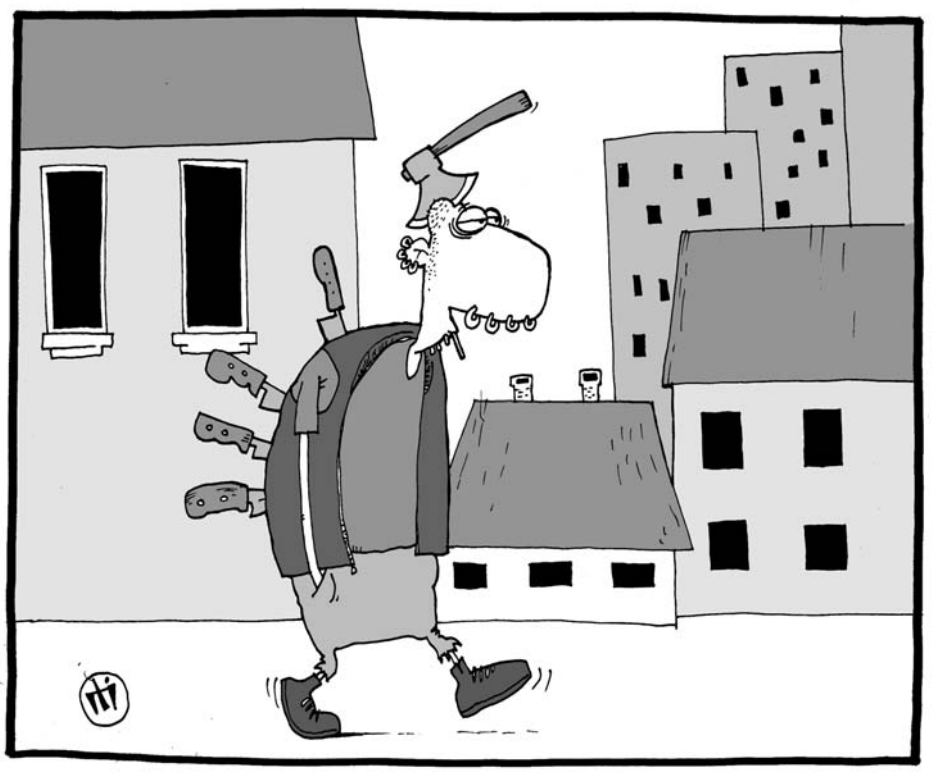

Horváth István

***	SZÓVÉG-MUTATÓ LEXIKON	ELEGE VAN	LEFEKVE REJTŐZIK	FRÁTER (BIZ.)	PATAK "SZÜLŐJE"	OLDAL (RÖV.)	GÓLARÁNY (RÖV.)	FÉRFI BECENÉV	MODERN TÁNC
ÖLTÖZKÖDÉSI CIKKEK LÓGNAK RAJTA	▶	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼	▼
MENEKÜLŐ	▶					ALBÁN HÍRCÉG / BÓDÍT, MÁMORÍT	▶		
BONEY ..; NÉMET DISZKÓEGYÜTTES	▶	PÓLUS / FRANCIA FOCISTA (ZINEDINE) ▼	▶			▼	TALÁL!! / ROMANTIKUS FESTŐ (ANTAL) ▼	▶	
SZENTSÉGES, SZENT	▶								
OROSZ TEHERAUTÓ	▶			ÁBEL BECÉZVE / APRÓRA TÖRŐ ▼	▶			AMPER / A 13 VÉRTANÚ VÁROSA ▼	▶
ADY ÍRÓI ÁLNEVE	▶		ZSIGMOND BECÉZVE / ...-TAK; ÓRAHANG ▼	▶					A FÉRFI SORSA ... (JÓKAI) ▼
PÁNCÉLOS EMLŐS	▶				TERÉZ BECÉZVE / SENIOR (RÖV.) ▼	▶			
ILLATOS NÖVÉNY	▶					VALLÁSI TÉTEL / AZ ÁTMÉRŐ JELE ▼	▶		
EGY RÖVID PERIÓDUS	▶								

új magyar szó
HAGYD, HOGY A TÉNYEK FELFRISSÍTSENEK

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ţa Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: *office@maszol.ro*

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt *(Aktuális)*
Bogdán Tibor *(Háttér)*
Baló Levente *(Kultúra)*
Szakács Zsuzsanna *(Gazdaság)*
Turós-Jakab László (*Sport)*
Farkas István (Média)
Orosz Anna *(Életmód)*
Szonda Szabolcs (*Színkép)*

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0740-106684 (Marosvásárhely), **Sipos M. Zoltán** – 0788-715876 *(Kolozsvár),* **Totka László** – 0788-715848 *(Nagyvárad),* **Balogа-Tamás Erika** – 0746-375775 *(Székelyudvarhely),* **Kovács Zsolt** – 0788-715766 *(Sepsiszentgyörgy),* **Mayla Júlia** – 0745-682401 *(Beszterce)*, **Sike Lajos** – 0788-715687 *(Szatmárnémeti)*, **Tamás András** – 0744-781709 *(Nagyenyed)*

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (*Gyergyó*),
Tósa András – 0788-715481 (*Kolozs, Szilágy)*

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőségnél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az *Új Magyar Szó* bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesüléseket átvenni csak az *Új Magyar Szóra* való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a
COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

MÉDIAPARTNEREK

agnus RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón: www.agnusradio.ro

Slager Rádió fm 105,9

95 FM SICULUS Rádió

95,1 fm Paprika Rádió Fülön csíp.

94,0 fm PROFI RÁDIÓ A ZENE ÁRAD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ FM 95,6 www.radiocluj.ro

Először bajnok a Videoton

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

A Videoton csapata megszerezte története első bajnoki címét, miután a Magyar labdarúgó-Monicomp Liga 28. fordulójának szerdai játéknapján 3-1-re legyőzte a Kaposvári Rákóczi együttesét, így nyolcpontos előnye a második Pakssal szemben behozhatatlanná vált két körrel a bajnokság vége előtt. Nikolic (34. góljára) Grumic (76.) még válaszolni tudott, aztán a becserélt Polonkai (80.) és Szakály (88.) eldöntötte a három pont sorsát.

Ezzel eldőlt, hogy a székesfehérvári alakulat a következő szezonban a Bajnokok Ligája selejtezőjében indulhat. Miután a Videoton a jövő keddi kupadöntőben is érdekelt, biztossá vált, hogy ottani ellenfele, a Kecskemét az Európa Liga selejtezőjében lesz érdekelt. Ezáltal a bajnokságból a második és a harmadik helyezett jut még az EL-selejtezőbe.

A bajnoki pezsgő íze. Történelmet írt szerdán este a székesfehérvári csapat Fotó: MTI

Az állás:							
1. Videoton	28	17	7	4	57-27	58
2. Paks	28	15	5	8	47-35	50
3. FTC	28	14	4	10	46-42	46
4. Debrecen	28	12	9	7	51-40	45
5. ZTE	28	13	5	10	47-45	44
6. Kaposvár	28	13	4	11	41-39	43
7. Újpest	28	11	6	11	45-37	39
8. Vasas	28	11	6	11	33-42	39
9. Győri ETO	28	9	11	8	37-33	38
10. Haladás	28	10	7	11	39-34	37
11. Honvéd	28	10	7	11	32-34	37
12. Kecskemét	28	11	2	15	48-52	35
13. Pápa	28	10	5	13	39-47	35
14. Siófok	28	7	10	11	25-36	31
15. MTK	28	7	6	15	30-45	27
16. Sz. MÁV	28	4	6	18	24-53	18

Szerdán, az Újpest hazai környezetben két büntetővel fordított és nyert 2-1-re a Kecskemét ellen. Győrött az ETO 3-0-ra verte a Honvédet. Az utolsó előtti helyen álló MTK 3-0-ra kikapott a Szombathelyi Haladástól, így a három éve még bajnok fővárosiak a kiesés küszöbén állnak. A hétvégi 29. forduló programja: ma: Paks–Vasas, Zalaegerszeg–Debrecen; szombaton: Honvéd–Újpest, Videoton–Győri ETO, Pápa–MTK, Kaposvár–Szolnoki MÁV, Kecskemét–Siófok; vasárnap: Haladás–Ferencváros. ◄

Megvédte címét a Barcelona

Az FC Barcelona megvédte címét a spanyol labdarúgó Primera División-ban: a katalánok a 36. forduló szerdai játéknapján 1-1-es döntetlent játszottak a Levante otthonában, így előnyük két fordulóval a vége előtt már behozhatatlan, hat pont a Real Madriddal szemben. Azonos pontszám esetén ugyanis az egymás elleni eredmény dönt, ebben pedig a gránátvörös-kékek a jobbak. Josep Guaridola vezetőedző 2008-as „hatalomátvétele" óta sorozatban harmadik bajnoki elsőségét gyűjtötte be az együttes, a klub összességében a 21. aranyérmét ünnepli. A Barcelona duplázhat ebben az idényben, ugyanis május 28-án a Bajnokok Ligája döntőjében is érdekelt, ahol a Manchester Unitteddel találkozik majd. További eredmények: Almería–Villarreal 0-0, Real Sociedad–Real Zaragoza 2-1, Espanyol–Valencia 2-2, Hercules–Real Mallorca 2-2, Osasuna–Sevilla 3-2. Az élmezőny: 1. Barcelona 92 pont (92-20), 2. Real Madrid 86 (91-31), 3. Valencia 67 (62-44), 4. Villarreal 52 (53-40), 5. Athletic Bilbao 54 (56-53).

Röviden

Liga-1, 33. forduló

A labdarúgó-Liga-1 utolsó előtti fordulójának műsora: ma Unirea Urziceni–Astra Ploieşti (18 óra, *GSP Tv*), Medgyesi Gaz Metan–Kolozsvári CFR 1907 (20.30 óra, *GSP Tv*); szombaton: Kolozsvári U–Rapid (20 óra, *Digi Sport*); vasárnap: Brassói FC–Pandurii Tg. Jiu (16 óra, *GSP Tv*), FC Vaslui–Sportul Studenţesc (18 óra, *GSP Tv*), Oţelul Galaţi–Temesvári FC (20.30 óra, *Digi Sport*); hétfőn: Besztercei Gloria–Universitatea Craiova (18 óra, *Digi Sport*), Steaua–Marosvásárhelyi FCM (20 óra, *Antena 1*), Dinamo–Victoria Brăneşti (21.45 óra, *Digi Sport*).

Liga-2, 27. forduló

A Nyugati csoportban, szombaton: CSM R. Vâlcea–FC Argeş, CS Mioveni– Dévai Mureşul, Aradi ACU–Petrolul Ploieşti, Szebeni Voinţa–Gaz Metan CFR Craiova, Poli Iaşi–Tordai Arieşul, Bihar FC–ALRO Slatina. Az UTA szabadnapos, a szilágsomlyóiak visszalépése miatt pedig a Gyulafehérvári Unirea játék nélkül kapja az idegenbeli mérkőzés három pontját.

Kezdődik a döntősorozat

Kosárlabda

Turós-Jakab László

Szombaton Ploieşti-en indul a férfi kosárlabdabajnokot avató sorozat, a címvédő CSU Asesoft és a Kolozsvári U-Mobitelco BT pedig vasárnap is az Olimpia-csarnokban csap össze. A 18 órakor kezdődő mérkőzésekről a *TVR 3* számol be élőben.

Az utóbbi hat kiírásban negyedik Ploieşti–Kolozsvár finálában az erdélyiek minden eddiginél elszántabbak, megállítanák a prahovaiak menetelését. A két alakulat rivalitása hagyományos, hiszen 2005 óta hatszor találkoztak a rájátszás különböző fázisaiban. A 2004-05-ös bajnoki idényben a ploieşti-iek 3-0-ra nyertek az elődöntőben, a következő kiírásban pedig már a címért nyertek 4-1-re. A 2006-07-es idényben a CSU Asesoft ismét a legjobb négy között állította meg az erdélyi riválist, és egy évre rá ismét a döntőben találkoztak. Amerikai sztáredzővel, „Tab" Baldwinnal a kispadon, a kolozsváriak a hetedik meccsig vitték a sorozatot amelyben végül alulmaradtak (3-4) és legfeljebb azzal vigasztalhatták magukat, hogy a játékvezetői ármánykodások miatt sokan erkölcsi győztesnek kiáltották ki őket. Tavaly úgy nyerte 4-0-ra a döntőt a CSU Asesoft, hogy Kolozsváron mindkétszer utolsó másodpercben bekapott triplával vesztettek Marcel Ţenter tanítványai.

Idén is a kispadon, Ţenter úgy véli: kedvező, hogy idegenben kezdenek, hiszen a tét súlya a címvédőre nehezedik. A rájátszásban a kolozsváriak játéka minden eddiginél nagyobb mentális erőről tanuskodott és ebben bíznak a ploieşti-iekkel vívandó sorozatban is. Május 21-én és 22-én Kolozsváron játszanak, s ha a négy találkozó után az állás döntetlen lesz, váltakozó pályaelőnnyel folytatják: május 28-án Ploieşti-en, június elsején Kolozsváron, 5-én pedig ismét az Olimpiai-csarnokban lépnek pályára – feltéve, ha mind a hét találkozóra szükség lesz a döntéshez.

Szombaton megindul a bronzmeccsek sora is. Itt az egyik fél két győzelméig tartó sorozat vár a Medgyesi Gaz Metanra és a Steaua Turabo Bukarestre, 14-én és 22-én előbbiek, 18-án pedig utóbbiak a házigazdák. ◄

Szatmáron játszik az SZKC

Kézilabda

T. J. L.

A férfi kézilabda Nemzeti Ligában a hét végén a 25. forduló mérkőzéseit rendezik meg. Pénteken, 17 órától, a bajnokság ezüstérmeiért hajtó Székelyudvarhelyi KC Szatmárnémetiben lép pályára, ahol a házigazdák visszavágnának a decemberi 31-34-ért. Pénteken játszik a szintén a második helyért küzdő Bucovina Suceava is amely Bukarestben mérkőzik meg a Steaua MFA-val (18 óra, *Digi Sport*). A szombati találkozók közül a *Digi Sport* a Bákói Ştiinţa–Kolozsvári U-Transilvania mérkőzést közvetíti élőben 11 órai kezdettel. A további műsor: HCM Konstanva–Nagyváradi CSM, CS Municipal–Pandurii Tg, Jiu, UCM HC Krassó-Szörény–Brassói Dinamo, Temesvári Poli–Nagybányai Minaur HC. Pótoltak egy 22. fordulóból elmaradt mérkőzést: Nagyvárad–Bákó 29-27. A női bajnokságban az utolsó fordulóra kerül sor. Kedden este, Buzăuban, a CS Municipal 34-34-re mérkőzött a helyi HCM-vel és ezzel megszerezte a bronzérmet. Tegnap Brassói Rulmentul–SCM Craiova (xx-xx) találkozót rendeztek, ma pedig Kolozsvári U-Jolidon–Zilahi HC és Resicabányai U–HCM Roman a menetrend. Az Oltchim–Nagybányai HCM Ştiinţa (11 óra, *Digi Sport*), Tomis Konstanca–HC Dunărea Brăila és Dévai Cetate–Oţelul Galaţi öszszecsapások vasárnapra maradnak. ◄

HIRDETÉS

Szívügye a romániai magyar sajtó?

Támogassa az új magyar szó **-t!**

Adományozza jövedelemadója 2%-át a Free Press Alapítványnak!

Mint minden évben, a 2010. évi személyi jövedelemadó (declaratie de venit) bevallásakor is lehetőség van arra, hogy az adó 2 százalékát egy alapítvány javára irányítsuk. A felajánlás határideje 2011. május 16.

Ha Ön még nem döntötte el, hogy melyik civil szervezetnek ajánlja fel ezt az összeget, arra kérjük, hogy válassza a kedvenc lapját, az Új Magyar Szót támogató Free Press Alapítványt. Az Ön számára nem jelent többlet-adóterhet az állam által amúgy is bevételezett 2011-es személyi jövedelemadó (impozitul pe venit global) 2%-ának átirányítása, viszont befektethet az Új Magyar Szó országos napilap- és ezáltal a romániai magyar sajtó jövőjébe.

Amennyiben úgy dönt, hogy támogatni akarja lapunkat, a támogatott alapítvány nevét és adatait be kell írnia a 230-as számú, a megyei pénzügyi hatóságoktól igényelhető formanyomtatványok megfelelő adatsorába.

Fundaţia Free Press România
40482 Oradea, str. Lugojului nr. 31., jud. Bihor, CUI: 10197601, cont bancar: RO66 BTRL 0050 1205 7312 24XX, Banca Transilvania suc. Oradea.

Köszönjük!

www.maszol.ro

ümsz
Hétvégi melléklet
Szerkeszti: Ágoston Hugó, Szonda Szabolcs
2011. május 13–15., péntek–vasárnap
Készült a Communitas Alapítvány támogatásával
színkép

Számvetés naplóban

Beszélgetés Virág György mérnökkel, a Maros megyei önkormányzat volt elnökével

Beszélgetőtársunk szülei Kolozsvárról költöztek át Marosvásárhelyre a Székely Színház megalapításakor, mindketten a társulat műszaki munkatársai voltak. Gyermekkorát, de további életútját, érdeklődési körét is meghatározta a színház, az irodalom, a klasszikus kultúra. Közel másfél évtizedet töltött a Maros megyei önkormányzatban, életének mindennapjait 1988-tól 2004-es nyugdíjbavonulásáig naplóban örökítette meg, amely a közelmúltban jelent meg.

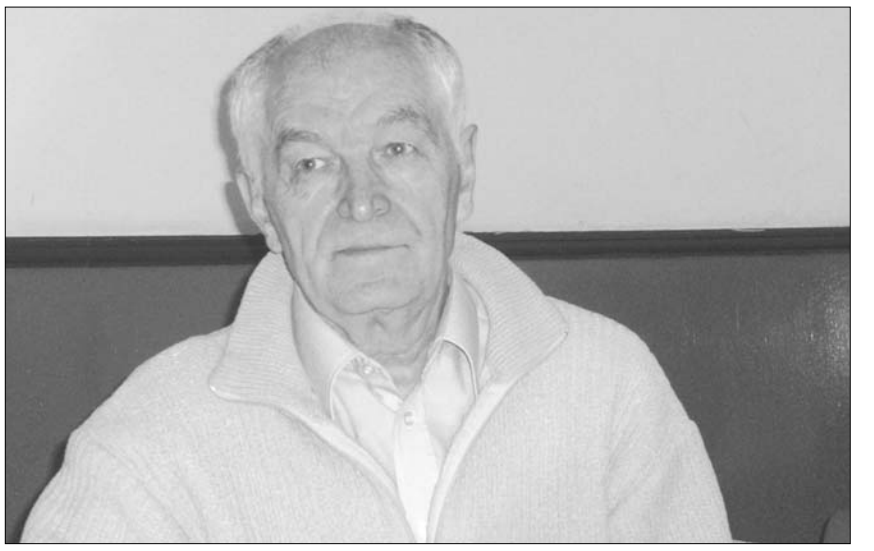

A szerző felvétele

Antal Erika

▶Mikor kezdett naplót írni?

– Kisebb-nagyobb kihagyásokkal 1988 óta vezettem naplót. Amit akkor nem írtam le, utóbb emlékezetből rekonstruáltam, de csak egy ilyen nagyobb lélegzetű kihagyás volt a tizenöt és fél év alatt, a 2000-es év. Amikor ennek az évnek a történéseit néhány napos-hetes összefoglalásban 2001. január elsején rögzítettem, úgymond a szabadnapomon, viszonylag friss emlékezetből írtam. A többi évben, ’88 december 1-jétől kiindulva, napi rendszerességgel írtam, vagy éjszaka vagy nappal, ahogy időm akadt, tehát akkor jegyeztem fel a gondolatokat. Természetesen a szerkesztés során, amit nyugdíjazásomkor kezdtem el, 2004-ben, már bőven került szabad percem, de így is a szerkesztés három évig tartott. Ez alatt mérlegeltem, hogyan fogalmazzam elfogadhatóvá azokat a szövegeket, amelyek egyáltalán nem közlésre szánt írások voltak, hiszen nem azzal a szándékkal ültem le naplót írni, hogy majd valamikor kiadom, de az évek során egyre inkább gyűlt ez a fajta felismerés, szándék, tapasztalat, hogy majd meg kellene írnom a szerkesztett változatot is. Mert nyilvánvaló, hogy egy napi bejegyzés nem lehet olyan kerek, a gondolatokat úgy rögzítve, ahogyan az utóbb a könyvben megjelenik. Hogy senki ne vádolhasson azzal, hogy mást írtam akkor és más jelenik meg a nyomtatásban, minden kutatónak rendelkezésére fog állni az eredeti kézírásos anyag fényképmásolata, amit teljes egészében átadtam a kolozsvári Jakabffy Elemér Alapítványnak. A számítógépes változatot 2004 őszén kezdtem beírni és 2007 decemberében fejeztem be. Nagyon nagy munka volt, hihetetlen erőfeszítés – eredetileg 800–900 oldalt tett ki a kézi változat. A szerkesztett forma feszesebbé vált annak ellenére, hogy a szerkesztés során bizonyos, korábban leírt eseményekről vagy személyekről amennyiben véleményem megváltozhatott és megváltozott, megengedtem magamnak, hogy 2005-ben kommentárt fűzzek ezekhez – ami utóbb eszembe jutott vagy ami éppen aktuálissá tette a dolgot. És milyen érdekes, miként ismétlődnek a helyzetek, így vagyunk állandóan az északafrikai helyzettel, az Öbölháborúval, már akkor is, ’88-ban volt Öböl-helyzet, a világpolitika mai szereplői már akkor is ott voltak a világ színpadán, forog a világ, de mintha makacsul visszatérne egy-egy pontra.

▶Mi késztette arra, hogy naplóírásba kezdjen?

– Ha poénkodni akarnék, azt mondhatnám, itt kezdődött, ahol beszélgetünk, a Bolyai Farkas Líceumban, ahol érettségiztem. 1961-ben végeztem – éppen ötven évvel ezelőtt – , kortársaim számára én írtam meg az év krónikáját és én olvastam fel az érettségi ünnepségen: volt tehát némi előzménye a naplóírásnak. 1988. december 1-jén volt 70 éves a gyulafehérvári román nemzetgyűlés, és annyira elfogott a keserűség, hogy még mindig ugyanazokkal a hazugságokkal, történelmi hamisításokkal, csúsztatásokkal élnek, ugyanazt szajkózzák. Ahogy elkezdtem írni, azt mondtam magamnak, nem lehetetlen, nem vágyálom csupán: biztos, hogy közel van a Ceauşescu-rendszer bukása. Nem akarom belemagyarázni, hogy a dolgok állásából következően logikus volt az előérzetem, hiszen nem mertem így leírni az első lapra. Féltem. Már jócskán benne jártunk a Gorbacsov-féle nyitásban, a peresztrojkában, tehát ez is közrejátszott. Hozzájárult a naplónyitáshoz az is, hogy a Kossuth rádiót hallgatva az ember sokkal több információhoz is hozzájutott, mint az átlag romániai, elsősorban a román ember. De engem felháborított december elseje ünneplése, nekünk azóta sem, és soha nem is lesz ünnep. Annyira sértett, hogy miután hivatali kötelességem lett volna megjelenni a december 1-jei ünnepségeken, koszorúzásokon, úgy sikerült intéznem az évek során, hogy soha nem tartózkodtam Romániában december 1-jén. Úgy adódott, hogy az eurórégiók közgyűlését mindig erre az időszakra szokták összehívni. Togănel, a főnököm nem tudott idegen nyelveket, mindig engem küldött, én pedig kapva kaptam a lehetőségen. Így sikerült elkerülnöm az elkerülhetetlent. Ilyformán megmentettem magam attól a kínos helyzettől is, hogy kifütyüljenek, amikor koszorúzom, mert ez is megtörtént. Ugyanis kénytelen voltam többször, nem december 1-jén, más alkalommal koszorút elhelyezni és kifütyültek. Számomra ez roppant kínos volt. Másoknak is. Tehát kerültem, ha lehetett, de itt jegyzem meg, hogy sokan megróttak ezért az RMDSZ-es vezetők közül. Én ezt így rendeztem. Nem tüntető módon, nem harsányan nyilvánítottam ki különvéleményemet, hiszen mint román törvényekre feleskődött köztisztviselő, nem is tehettem volna büntetlenül.

▶’88 végén kezdte el írni naplóját, akkor ez mit jelentett, veszélyes volt?

– Annyira veszélyes, hogy december 15-én házasodott a volt padtársam, és nem mertem leírni a nevüket. A vártemplomban volt az esküvő, és csupán annyit írtam, hogy P és A esküvője a vártemplomban. A feleségem tudta, hogy naplót írok, de nem nézett bele soha, és nem is foglalkoztatta a dolog. Én elmondtam neki, látta, hogy késő ig fennmaradtam vagy hajnalban keltem. A naplóírás is beépült a mindennapi életem tevékenységei közé. Később lazítottam ezen. Amikor a Kossuth rádióban 1989-ben már elhangzott, majd január végén Pozsgay Imre kijelentette, hogy népfelkelés volt ’56, és a hasonló nagy horderejű történések kortársa lehettem, mindezek arra sarkalltak, hogy folytassam a dolgot, és egyre kevésbé figyeltem arra, mit szabad és mit nem leírni, hogy ne tördjek sokat a veszélyesnek tartott gondolatokkal. ’88-ban nagyon lényeges dolog történt, néhai Balogh Csaba barátom lakásán megismerkedtem egy fiatal magyar történésszel, aki ’87-ben diplomázott Szegeden. Bárdi Nándornak hívják, ő lett később a könyvem szerkesztője. Többször is, szinte kéthavonta találkoztunk titokban Csaba lakásán. Mindig hozott könyveket, folyóiratokat Magyarországról, és elvitte azokat a leveleket, amelyeket Csaba megjegyzéseivel fűszerezve mi fogalmaztunk meg Füzi Miska barátommal közösen. Nándi eljuttatta a Magyar Rádióhoz, Pozsgay Imréhez és más helyekre. De ez nem valami ellenállás volt, egyszerűen úgy éreztük, hogy valamit tenni kell. Így alakult 1989 decemberéig a naplóírás.

▶Hogyan indult a politikai karrierje?

– 1989 decemberében a véletlen úgy hozta, hogy Király Károllyal újra találkoztam. Király négy és fél évig, ’73 és ’78 között hivatali főnököm volt, és több mint tíz éven át eljártunk tekézni a valamikori Voinţa-pályára, a Ligetbe. Mivel munkatársaim a Nemzeti Megmentési Frontba delegáltak, akkor Király Károly engem meglátott, és javasolta, hogy vállaljam el a megye gazdasági ügyeit, feleljek én azokért a Front bürójában, én ugyanis igazán ismerem Maros megyét, hiszen a megyében rengeteg kisipari szövetkezet volt. ’90 január 3-án elvállaltam, onnantól kezdve március 20-ig, a rosszemlékű etnikai konfliktusig voltam pozícióban. Erdedeti munkahelyemen állásomat felfüggesztették, zárolták és pontosan az ominózus 20-án megválasztottak a kisipari szövetkezetek elnökének, ezért aznap bent sem voltam a tanácsnál, csak este tudtam meg az eseményeket. Másnap bementem és bejelentettem, hogy abbahagyom a politizálást. Erre jött Voican Voiculescu és kinevezett alelnöknek. Leváltották Kincsest, Királyt. Meg voltam győződve, hogy semmi dolgom nem lesz szövetkezeti elnökként. Fel voltam szabadulva, hiába mondtam a tanácsnál, hogy három napja húszezer embernek vagyok a főnöke, hiába mondtam volna akármit is, megszavazták, hogy én legyek a magyar alelnök: belecsöppentem ebbe. Egy fizetésért dolgoztam három és fél hónapig, el akartam búcsúzni, otthagyni a politikát.

▶Naplóírás közben a kultúrával is foglalkozott a napi politika mellett, maradt erre is ideje. A köztudat általában úgy tartja: a mérnököt nem érdekli a színház.

– Két alapvető dolgot kell megjegyeznem: én eleve irodalomi beállítottságú voltam és vagyok, nagyon szerettem az irodalmat. A másik, hogy színházban, az egykori Székely Színházban éltem le a gyermekkoromat, az meghatározta az érdeklődésemet. Villamosmérnök vagyok, büszke vagyok arra, hogy Temesváron végeztem, de én folyamatosan, a naplón ez is végigvonul, hetente színházba jártam, ha jött egy társulat vendégelőadással, azt megnéztem, és nagyon sokat olvastam. Nyitott voltam a világra.

Folytatása a 14. oldalon

Virág György (1944, Kolozsvár)

Mérnök, politikus. A temesvári műszaki egyetemen villamosmérnöki diplomát szerzett, Marosvásárhelyen a Kisipari Szövetkezetek Megyei Szövetségének volt irodavezetője, majd energetikusa, termelési és műszaki osztályvezetője. A rendszerváltást követően vállalt politikai feladatot a Maros megyei önkormányzatban, ahol előbb alelnök, majd elnökként irányította a megye ügyeit, szívügyének tekintve a kulturális intézmények működését, a repülőtér fejlesztését. A megyei tanács éléről vonult nyugdíjba 2004-ben.

Szabó Róbert Csaba

Kicsomagolás

Jelen sorok írója jól emlékszik arra a délelőttre, könyvesbolti szolga korából, amikor a Humanitas Kiadó postai küldeményében, de lehetséges, ők mindig autós futárral szállították könyveiket, megérkezett az *Enciclopedia zmeilor*, és döbbenten tapasztalta, hogy a drága és szép könyv védőfóliát kapott, a világtól elszigetelten, mégis nagyon jelenvalóan, az átlátszó, vékony hártyát átdöfve lakja be a könyvesbolt szentélyét, a raktárt, majd számlázás után a polcokat. Ami azután nem csak arra lehetett jó, hogy szimpatikus és a sárkányok iránt érdeklődő hölgyeknek (szimpatikus sárkányhölgyeknek) uralkodói fölénnyel vágta föl a fóliát jelen sorok írója, a boltiszolga, ami egyébként csak a komolynak tűnő vásárlók kiváltsága volt, hanem arra is, hogy jelezze, vásárlás előtt fölösleges beleolvasni a könyvbe, mert hiszen Mircea Cărtărescu neve valódi garancia. Mert hát íme, egy darab nejlon, korunk szimbóluma kezeskedik a mű értéke felől, és egyben megóvja a világ porától.

Ez a figyelemreméltó elgondolás, mármint a mű becsomagolása, most is eszembe jutott, amikor a magyar kiadást, a *Sárkányok enciklopédiáját* a kezembe vettem, és amit akkor nem tehettem meg rögtön, most beleszagoltam, egy külső tekintet azt gondolta volna, a lapok közé, de nem, jó tudni, hogy a sárkányok közé ereszkedtem így első gesztussal alá. Aki így lép be, lehetetlen is annak szabadulnia. Ezek nem nagy szavak, a recenzens túlzó, lapot töltő üres igyekezete, hanem a mű szerkezetére világít rá, a mesélés ritmusára, az egymásba fonódó és kapaszkodó epizódokra, az egymásból kihajtó szereplőkre, a stafétafutást valamiképp leképező elbeszélésre, aminek követésére valóban minden érzékszervünkre, még az orrunkra is szükségünk volna. Ha valaha jó volt az a hasonlat, miszerint egy könyv olyan, mint egy számítógépes játék, akkor Cărtărescu könyvére ez százszorosan igaz, arról nem is beszélve, hogy ő maga, művének szerzője nyilatkozta ezt a Sárkányok enciklopédiája kapcsán a budapesti Könyvfesztiválon („Ne várjanak sokat tőlük, ezek alapvetően szórakoztató könyvek, annak is szántam őket. Ami most előttünk van, az például annak az eredménye, hogy a fiamnak vettem egy komputert, hozzá játékokat, és hirtelen azon vettem észre magam, én többet játszom, mint ő. Elhatalmasodott rajtam a szenvedély, az egyetemi óráimról is elkéstem. Csak úgy tudtam úrrá lenni az egyre aggasztóbb helyzeten, hogy összetörtem a programokat egytől egyig, és a sárkányokat, akiket addig a képernyőn üldöztem, a papíron kezdtem újratelepíteni, ott küzdöttem meg velük."). A videojátékot megvetőknek, valamiképpen lefitymálóknak mondhatjuk el, hogy egy számítógépes játék rendkívül szigorú szabályokra épül fel, és most nem is a szoftverek meg a programozás technikai oldalairól volna szó, hanem a működési elvekről, a szabályokról, a szabályozottságról, a hős cselekvési szabadságáról és persze korlátairól, képességeiről, erőnlétéről, a tér és idő viszonyáról, vagyis a mit szabad és mit lehet tudásáról.

Ennél persze jóval bonyolultabb a Sárkányok enciklopédiája, de ugyanakkor egyszerűbb is, ha már benne vagyunk. Bonyolultabb, mert irodalmi műről van szó, egy játékos, agyafúrt meséről, amiben a képzelet szüleményei és a mesék világának egyik, általában negatív hősei a főszereplők: a sárkányok; és egyszerűbb, mert mivel hihetetlenül könnyed és brillírozó az elbeszélés, a mesélés, olvasás közben csupán hátra kell dőlnünk. De még mielőtt hátradőlnénk, és a mesélés magába szippantana, át kell rágnunk magunkat a sárkányok természetrajzát, biológiáját, földrajzát, történelmét, gazdaságát bemutató fejezeteken, ami ámbátor lehetne néha unalmas is, igazi hozadéka azonban a Történetek-fejezetben mutatkozik meg, amikor az előző fejezetekből szerzett háttértudást bizony néha számonkéri az olvasás.

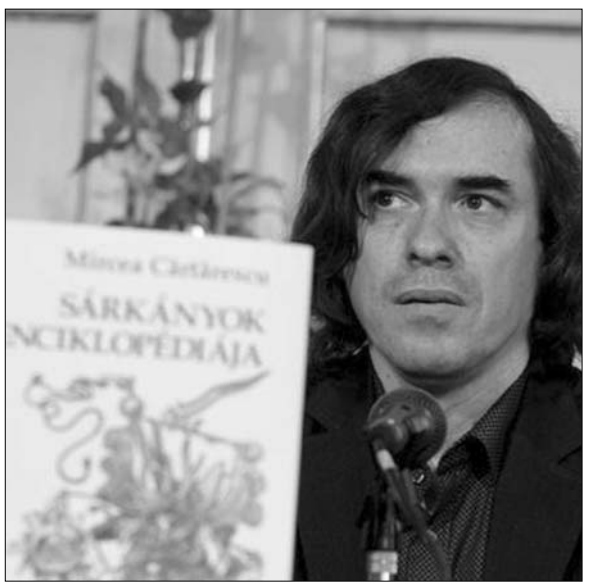

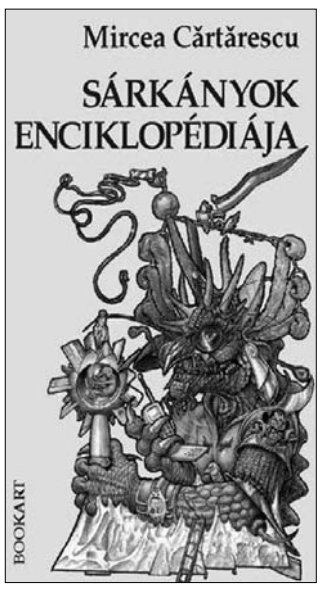

Mircea Cărtărescu a Sárkányok enciklopédiája áprilisi budapesti bemutatóján

Az igazság elhallgatása lenne, ha egyszerűen csak meséknek neveznénk ezt a remek könyvet, amit kapásból Salman Rushdie Harún és a mesék tengere című művéhez tudnék hasonlítani. Rendkívül színes, elágazó és gazdag fantáziavilága magában hordozza mindazt a tudást, ami talán gyerekkorunk előtt, de azután születésünkkor (a világ születésekor) tanulni és megtapasztalni kezdtünk akaratlanul is, és bevallhatjuk, az ősi, párhuzamosan létező világok mai nyelvre való lefordítását igyekeztünk megvalósítani a rácsodálkozással, és ezt tette Cărtărescu is, rácsodálkozott egy felnőtt gyermeki világra, amelynek szabályait egy teremtő kéz hozta létre, és mint papírvágó kés a csomagolást, a védő fóliát kibontotta, és rászabadította a világra a maga sárkányait, akik furcsamód piszkosul hasonlítanak az emberekre a maguk ezerféle tulajdonságaival, harcaival, szerelmeivel, vágyaival, a mai és mindenkori emberre, mert ebben lakozik, kérem, ha lakozhat valahol, a humanizmus.

**Mircea Cărtărescu: Sárkányok enciklopédiája. Ford.: Gergely Zsuzsa és Szőcs Géza. Bookart Kiadó, Csíkszereda, 2011.*

Mircea Cărtărescu

Sárkányok enciklopédiája

A zugolyderes sárkány

A legálnokabb fajzatok egyike. Korlátozott méretei ellenére (olyanforma, mint egy tízéves gyerek) a legfalánkabb. Vállrojtok gyanánt állandóan a vállán hordoz két fekete tarantulát, melyekről lábuk ízületeinél lángszínű hajcsimbókok lógnak. A sárkány és az óriáspókok között szoros szimbiózis alakult ki: a sárkány kizárólag a pókok harmatcseppszerű öt szemén keresztül lát. A pókok vezetik a zsákmányhoz abban a reményben, hogy annak friss vérén majd lakmározhatnak. E sárkányfajzatnak halovány színű bőre van, az örök sötétségnek köszönhetően, amelyben földmélyi zugolyaiban lakik, ugyanis föld alatti labirintusokat épít, ide hurcolván áldozatait. Rideg és közönséges beszélgetőpartner. Mikor a zugolyderes sárkánycsaládok egymáshoz mennek látogatóba, olyan szörnyen unja egyik a másikat, hogy nemegyszer fordult már elő, hogy jobb híján egymásnak estek, és nagy mészárlást csaptak. Ezért inkább más fajokkal szeretnek társadalmi életet élni, leginkább a sárkánykutya-fajzatokkal, boldogan tűrve tőlük a gúnyolódást és vaskos célzásokat. Sokszor éhen pusztulnak, miközben szünet nélkül mások vicceit és locsogását hallgatják. Ekkor a tarantulák, minden esetben egy hím és egy nőstény, kilyukasztják mellkasukat, felfalják a szívüket és tüdejüket, majd a mellkas e zordon templomában maradnak annak a különös rítusnak hódolva, melyből általában több ezer miniatűr, csupasz tarantula származik.

A sárkánykutya-fajzat

Hosszú ideig úgy tűnt, hogy a híres mondás: „Elkaptalak, sárkánykutya-fajzattya!", mellyel a hősdaliák gyakran dobálóznak erre-arra, pusztán csak a sértegetés egyik fajtája. A valóságban az árgyélus királyfik egy különleges, négylábú változattal álltak szemben, az alföldi sárkányok fajzatából valókkal. A sárkánykutya-fajzat nem lövell lángot az orrán keresztül, csak ropogósra sült szopósmalacillatot gőzfelhő formájában. A malacot turbolyával készítik, hátán a bőrke már megrepedt a nagy ropogósságtól, megtöltik sült gesztenyével, és áttetsző hónaposretekszeletkékkel körberakott ezüsttálcán tálalják fel. Ez az elmondhatatlanul ínycsiklandozó illat sokkal hatásosabb a lángoknál, hisz ettől a hősdaliák gyomra olyan hangosan kezd korogni, hogy halálra rémült, ágaskodó paripáik az egekig dobják fel őket a nyeregből, ahonnan miszlikbe vágódva puffannak vissza a földre. A sárkánykutya-fajzatok kényelmes palotákban élnek, ahonnan soha nem hiányzik a jól felszerelt könyvtár és irodalmi szalon. Általában disznókutyákkal, a varacskos disznó egyik domesztikált fajtájával táplálkoznak. Noha négy lábon járnak, mégis felvilágosultabbaknak képzelik magukat a többi sárkánynál. Rügyfakadással sokasodnak.

(részletek)
(Gergely Zsuzsa és Szőcs Géza fordítása, forrás: www.bookart.ro)

Számvetés naplóban

Folytatás a 13. oldalról

– Van még egy hobbim, a sportstatisztika, több mint ötven éve vezetem, a magyar válogatott játékosait, összes mérkőzését feljegyeztem, hányszor és kikkel játszott, hány gólt rúgott, az olimpiai szerepléseket is számon tartom, a mai napig vezetem. A romám válogatottal ugyanez a helyzet. Ezt is ki lehetne adni. Szándékomban állt kiadni, de azután a munka után, ami a napló megjelentetésével járt, meggondoltam magam. A műveltséggel kapcsolatosan hadd jegyezzem meg, a mi korosztályunk kulturális szemhatára tág, abban benne foglaltattak nemcsak a műszaki ismeretek, hanem az alapvető irodalmi művek is, tehát egy-egy idézet hallatán nem sokat kell gondolkozzunk, honnan is van ez, latin-e vagy francia. Sokat köszönhetünk tanárainknak, manapság ez ismeretlen. Mi úgy tudunk beszélgetni egymással, hogy bár húsz évig nem találkoztunk, már két mondat után ott folytatjuk, ahol abbahagytuk.

▶Sok éve, amikor a színház körül bajok támadtak, ön a társulat mellé állt. Ha ön nem humán beállítottságú, akkor is így tesz?

– Nos, akkor megszüntettük volna a filharmóniát, a népi együttest, a bábszínházat. A megyei tanácsosoktól szinte hetente kaptam a pofonokat a repülőtérért és a kulturális intézményekért, mondták, inkább javítsuk fel a közutakat. Tizenkét művelődési intézményt finanszíroztunk a megyei tanács költségvetéséből. Ez nem valami kegy volt, hanem csak így működhettek. A Látó folyóiratot is azért szerkeszthetik saját székházában, mert azt mondtam, hogy a lap a megyei tanács tulajdona. Ha már kirakta a Kereskedelmi Kamara a Toroczkai-Wiegand Ede-féle palotából, akkor legalább legyen egy tisztességes helye a szerkesztőségnek. A könyvtár, a képtár, a múzeum....

▶Most is figyeli, hogyan működik a megye.

– Fenntartom, hogy különösen itt, Marosvásárhelyen abban a helyzetben, amelyben élünk nincs más mód, mint nagyon pontos célokat kitűzni és azokért dolgozni, de nem tűzzel-vassal, sebbellobbal, hanem alaposan, szépen. És demokratikus módon. Amikor végre ismét kiírták a Kultúrpalotára magyarul is az intézmény nevét, egy nappal előtte a prefektus még bosszankodott ezen. Én azt szerettem volna kiírni, hogy dr. Bernády György Művelődési Palota, de nem ment. Nem ment át.

▶Keserűen tekint vissza?

– Ezzel a könyvkiadással túl vagyok a keserűségen. Restellem, hogy nem tudtam többet tenni, de csalódott nem vagyok. Nézze, úgy érzem, ha másképp csináltam volna a dolgokat, akkor az már nem én volnék. Nem tudtam én hasonulni ahhoz a közeghez, amiben mozognom kellett, és örvendek, hogy hatvan évesen önszántamból vonultam vissza. Nem akartam folytatni.

▶Jól érzi magát, amikor hazatér Vásárhelyre?

– Nem. A tavaly eldöntöttük, hogy kiköltözünk Budapestre, ott él a fiam, a menyem és két unokám. 2007-ben lettem magyar állampolgár, holott én annak születtem, akár kérhettem volna tíz évvel ezelőtt is, nem kértem, holott akkor megvolt az ideje; 2005-ben kértem, és két év múlva meg is kaptam, fizettem érte, rendesen. Nem kellett a protekció. Korábban azt hittem, hogy soha nem tudnék elszakadni lélekben Vásárhelytől. Nem állítom, hogy elszakadtam tőle, de amikor látom, hogy mi történik, hiszen interneten naponta olvasom az újságot, akkor azt gondolom, hogy Vásárhelyen már nem azt találom, amiért én a várost úgy szerettem. A vonzalom gyakorlatilag nem 1990. március 20-án bicsaklott meg, ez egy hosszabb folyamat. Akkor súlyos csapás ért, és azóta tart ez a hosszabb folyamat. Menthetetlenül. Én mondhatok szépeket, mégis ezt érzem. Hiszen ha már Budapesten új lakást rendezünk be, jól vagyunk, jól érzem ott magam, akkor... Marad az írás és az utazások. Az önéletrajzi regényemet tizenöt éve megírtam, de rossz. Háromszáz oldalasra tervezem, most csak száz van megírva, de az sem fényes. Ahogy Szőcs István mondja, ha valaki Vásárhelyen kívül elolvassa, nem érti meg. Ez még egy előttem álló cél, ha tényleg lesz elég ambícióm és futja a lelkesedésből, talán elkészül.

Frontharcosok és bohémek

Helló, Tonga! – Búcsúnk a szivarklubtól

Nyusztay Máté

NÉPSZABADSÁG

Egyetlen pont választ csak el bennünket a közepesen gázos, politikailag korrekt megfogalmazásban: „félig szabad” országoktól. A Freedom House nemzetközi „őrkutya” szervezet 2010-es évre vonatkozó sajtószabadság-ranglistáján a Fidesz médiacsomagjának köszönhetően hét pontot zuhantunk egyetlen év alatt. Ilyet se nagyon láttak még Európában. Rajtunk kívül csak Koszovónak sikerült hét pontot rontania, de ez nekik többéves erőfeszítés gyümölcse, mi meg egy év alatt összehoztuk. A Freedom House a jelentős visszaesést produkáló országok sorában említi – sorrendben – Egyiptomot, Hondurast, Magyarországot, Mexikót, Dél-Koreát, Thaiföldöt és Ukrajnát. A többieknél legalább jó a klíma. Az egyetlen szerencsénk az, hogy aránylag magas pontszámról indultunk, és hogy a vizsgált időszakban még nem volt hatályos az új médiatörvény – csak a médiacsomag előzetes részei. Az „elért” 30 pontunkkal így még épphogy „szabadnak” számítunk, sereghajtóként, fej-fej mellett Görögországgal, Guyanával és Szamoával. Hajszál választ el attól, hogy az EU-tagállamok többségét tagjai között tudó „teljesen szabad” elitből lecsússzunk a „balkáni sávba” – szivarklubból késdobálóba.

Hacsak nem történik 2011-ben valami egészen drámai fellendülés a szabadságjogok területén, jövőre már nem nagyon lesz mire hivatkoznunk. Márpedig nemhogy liberális földcsuszamlás nem várható, de júliustól bírságolhat csak igazán a médiahatóság, és akkor azt még nem tudjuk, mit szól majd a Freedom House az új alkotmányhoz és az abból levezetett sarkalatos törvényekhez. (Az FH a jogi, politikai, gazdasági környezetet is vizsgálja és külön osztályozza). Megkockáztathatjuk, hogy jövőre simán lehagyjuk Tongát és Hongkongot is (tőlük csak egy pont választ el). Ezt már nehéz lesz ismerethiánnyal meg a szocialisták áskálódásával magyarázni, bár biztosan meg fognak próbálkozni vele, ha már ez volt a rutinválasz az EBESZ vagy akár az ENSZ raportőrének intelmeire is. (És akkor ők még aránylag jól jártak: ha külföldi politikus vetemedett hasonló bírálatra, akkor jobb esetben az volt a válasz, hogy bántják a magyart, rosszabb esetben pedig az, hogy vélettlenül nem pedofil-e az illető.)

Túldramatizálni nem kell persze a dolgot, Olaszország is csak „félig szabad”, attól még tagja a szivarklubnak. De őket is csak az menti meg a kirúgástól, hogy ismerik a tulajt, így büntetlenül molesztálhatják a pincérnőket. (...) Ha egyszer visszaszédülünk a szivarklubból szakadt VOR-zakónkba, duzzogva, hogy kirúgtak, nem fog meghatódni senki helyettünk. Sírva vigadhatunk – abban verhetetlenek vagyunk.

A frontharcos

Sebes György

NÉPSZAVA

Szaktudás, megbízhatóság, keménység. A Fidesz frakcióvezetője szerint ezek jellemezték az utóbbi egy évben a vezető kormánypárt parlamenti csoportjának munkáját. Nem is csoda, hogy a kiváló tulajdonságok birtokosai szinte egyhangúlag újjáválasztották posztjára Lázár Jánost. Mindjárt három évre, vagyis a ciklus végéig. A törvénygyár valóban működik. A frontharcos frakcióvezető kemény kézzel szerez érvényt a főnök, azaz Orbán Viktor valamennyi elképzelésének. Fontos politikai, gazdasági és más kérdésekben is sikerült a Fidesz képére formálni az országot. Ha ez szaktudás, akkor az első jellemző stimmel. A kétharmados többség mindig megbízhatóan nyomkodja az előre meghatározott gombokat. Egyelőre nincs kibeszélés, vita, ellenvélemény. Amit a főnök eltervez, az meg is valósul. A megbízhatóság is kipipálva. A keménység pedig szintén egyértelmű. Az ellenzéknek nem osztanak lapot. (...) Ha pedig a kormánytöbbségből akadnának is, akik valamit másképp csinálnának, azoknak a hangját még el tudják fojtani. Mindezek alapján Lázár János és Orbán Viktor is kiemelte a nagyszerű partnerséget. A kormánynak valóban príma háttere a frakció. Vezetője pedig folyamatosan fejlődik. Egy téli interjúban például szóvá tette, hogy a sok küzdelem közepette elhasználódnak a miniszterek, s van, aki fizikai, de pszichés állóképességgel sem bírja. Erre nem történt semmi. Fél év elteltével viszont Lázár János már arról ad számot, hogy sokat beszélget Orbánnal, aki jelzi előre, ha komoly átalakítást tervez, de mostanában ilyenről nincs szó. Amiből világosan kiderül, jó, ha a frakcióvezető is beáll a sorba és nem mondja ki túl korán a véleményét. Egyébként is, a mérlegelésnél sokat számít Lázár hűsége. Ahogy azonnal és harcosan reagál. Az ő dicsősége az Alkotmánybíróság korábbi megregulázása. Ha pedig a talárosok újra megpróbálkoznak keresztbe tenni a kormánynak, akkor azonnal készen áll egy új javaslattal. Persze a “pofátlanság” megszűntetésére és kizárólag a zemberek érdekében. Most még megy a szekér, nem nehéz Orbán egyik legjobb emberének lenni. De vajon aggasztja-e Lázárt, mi lesz vele főnöke immár elkerülhetetlennek látszó újabb bukása után?

Bohémélet

Váncsa István

ÉLET ÉS IRODALOM

Több tucatnyi alapítvány annullálásáról intézkedett a nemzeti ügyek kormánya múlt év végén, a két ünnep közötti hét derűs napjaiban, amikor az egyszerű nép még a karácsonyt se heverte ki, de már a szilveszteri dáridóra készülődött. Kevesen vették észre, hogy nemzetünk nagyjai ezt az időszakot is szorgalmas munkával töltik, csak úgy szálltak a kormányrendeletek, mint pezsgőben a buborék, a 1316/2010. (XII. 27.) számú Korm.-határozat csupán egy volt közöttük, bár sokak számára a legfontosabb. Ebben esik szó a Magyar Kultúra Alapítvány, a Magyar Könyv Alapítvány, különféle filmes szervezetek, de mindenekelőtt a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány megszüntetéséről, ami a múlt héten vált faktummá, és ebből fakadóan témánk lett. A dokumentumot amúgy Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes írta alá, persze tárgyunk szempontjából ennek a körülménynek semmifajta jelentősége nincs, csupán azért említjük, mert némelyek azt hiszik, hogy ez a szent férfiú a kormányban csak protokollfunkciókat lát el, turulszobrot avat, szakállas bácsikról szóló gerontológiai előadásokat tart és kormánytisztviselőként egyházi személyeknek csókol kezet a kamerák előtt. Nem akarunk végképp eltérni a tárgytól, amelyre még rá se tértünk, de hadd említsük meg, hogy fönt említett doctor angelicus portréját a miniszterelnök se igyekezett tovább árnyalni, sőt akként nyilatkozott, hogy nevezett bűvös vadász igazából egy horgony. Más szóval a haladás akadálya, sötét, nehéz, és a mélybe ránt, de ezt csak mi tesszük hozzá, és csakis a tisztánlátás érdekében. Most azonban kiderült, hogy a madarak e nagy barátja nem rés, de hatalmas vakolókanál, elsimítja az egyenetlenségeket, beledolgozza a Nemzeti Együttműködés Rendszerébe azt, ami onnan kilóg, nyomában a káosz örvénylő sötétje eloszlik, és megvalósul gyönyörű képességünk, a rend.

Ezek a bizonyos alapítványok pénzösszegek fölött diszponáltak, egyáltalán: pénz volt náluk, ami nem helyénvaló. Az ilyesmiből csak zűrzavar lesz, semmi más. A helyes az, ha a pénzt a nemzeti ügyek kormánya kezeli, egy pásztor, egy nyáj, egy kassza, ezek azok a pillérek, amelyek nélkülözhetetlenek a boldoguláshoz, az emberhez méltó élethez, és összekötik a sokszínű magyar nemzet tagjait. (Mint látjuk, e sorok írójából minduntalan a Nenyi magasztos szavai bugyognak kifelé, vissza se tudja őket tartani.) Mármost kétségkívül vannak, akik nem így látják. Például a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének a tagjai (a továbbiakban egyszerűen csak művészek) úgy gondolják, hogy a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány számláján lévő mintegy tízmilliárd forint az övék, az ő munkájukból, az ő befizetéseikből képződött, nagyjából avval a céllal, hogy őket szükség esetén a kukázástól megmentse. Evvel kapcsolatban az alapító okiratra hivatkoznak. (...)

Semjén Zsolt – a „társbérlő”

E sorok írója maga is tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete irodalmi tagozatának, de mint a jelen szövegből remélhetőleg kiderül, képes arra, hogy osztálykorlátain túllépve örömmel köszöntse a kormány intézkedéseit, sőt további hasonlókat követeljen. Sajnos még mindig megengedhetetlen szabadosság uralkodik a kulturális-művészeti élet számos területén, pedig a jó példák itt vannak az orrunk előtt. Legyen szabad a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 74.500/1942. V. K. M. számú rendeletére hivatkoznunk, annyira jó, hogy akár maga Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes diktálhatta volna: „4. §. A zeneiskola engedélyezésének feltételei. (1) A vallás- és közoktatásügyi miniszter zeneiskola megnyitására, illetve fenntartására csak az esetben adhat engedélyt, ha a növendékek [...] hazafias és vallásos szellemben történő neveléséhez szükséges előfeltételeket biztosítottnak látja és a zeneiskola működését mind nemzeti, mind művészeti és pedagógiai szempontból kívánatosnak tartja.” Mellesleg a föntebbi rendelettel szinte napra egy időben jelent meg a m. kir. közellátásügyi miniszter 102.520/1942. K. M. számú rendelete A lábbeligazdálkodás terén szigorú takarékosság érvényesítése cím alatt. Aktuális lehet ez is előbb-utóbb.

Az elnök nyomdokain

Megyesi Gusztáv

ÉLET ÉS IRODALOM

Komoly újságíró Schmitt Pállal ma már nem szórakozik, a köztársasági elnököt olyan speciális adottságnak tekinti, mint a kádári egypártrendszert, amely „történelmileg így alakult”, s nem lehet ellene tenni semmit. Legutóbb a köztársasági elnök egy dr. Vígvári Tamást nevezett ki egyetemi tanárnak, akiről még aznap kiderült, hogy nem létező ember, legalábbis a szakmában. Ez még nem ok arra, hogy megemlékezzünk az esetről, csakhogy a köztársasági elnök és apparátusa, amint észlelte a hibát, nem vonult elefántcsonttoronyba, hanem vállalta a felelősséget és huszonnégy órán belül kijavította a hibát: a Magyar Közlönyben közzétett módosító rendeletben a köztársasági elnök már dr. Vigvári Andrást nevezte ki egyetemi tanárrá. Ez igen komoly tett, főleg, ha azt vesszük, hogy az elnöki hivatal akár ragaszkodhatott is volna a tévedéséhez, és huszonnégy órán belül igenis előkerít egy Vígvári Tamás nevű embert akár a föld alól is, aki némi hezitálás után nyilván elvállalja a megtisztelő egyetemi tanári címet, sőt valószínűleg élete végégig a fennálló rezsim odaadó hívévé válik.

Az nagyon jó, hogy a rendszerbe be van építve a korrigálás lehetősége. Szól valaki, hogy ilyen nevű emberünk nincsen és akkor a rendszer szinte azonnal korrigálja önmagát. Azért mondok rendszert, mert súlyos tévedésben van az, aki az elnökre ken minden tévedést. Schmitt Pálnak épp elég álmatlan éjszakát okozhatott az, hogy többször is utánanézve a magyar nyelv szabályainak, Vígvárit írt alá, amire aztán kiderül, hogy Vigvári az illető; életében egyszer ír le valamit helyesen és logikusan, erre fel kiderül, hogy az se úgy van.

Hanem, hogy itt apparátusok dolgoznak. Vigvári Andrást, például, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium terjesztette föl kinevezésre. Ezek szerint ebben a minisztériumban is ugyanolyan kupleráj van, slendriánság, oda nem figyelés, lazaság (tán még maszekolás is?), ahol a „fogjuk meg, aztán vigyétek” szemlélet és sajnos az anyagias gondolkodás kezd eluralkodni, mint az elnöki palotában. Ahol – ezt ne felejtsük el – számos protekciós ember, rokon dolgozik, az elnök jó barátai, bizalmasai, akik azonban tekintélyelvi okokból semmi esetre sem okosabbak Schmitt Pálnál; ez már önmagában megmagyarázza a hivatali munka színvonalát. (...)

De a Nemzeti Erőforrás Minisztériumban már a nemzet erőforrásaival gazdálkodnak minden szellemi kapacitást megmozgatva. Hát mi folyik itt? – fogja majd kérdezni az öntudatos választópolgár (nem fogja), mikor betelik a pohár (nem telik be). A Nenyi meg az új alkotmány szövegelemzésén már túl van az ország, tudjuk, hogy a szöveg minősége teljes mértékben fedi a tartalmat, most mindennek a tervszerű lebontása folyik. Itt van, például, Hoffmann Rózsa oktatási államtitkár minapi tudományos igénnyel készített kérdőíve, amit a múlt héten 3213 iskolába küldött el, hogy feltérképezze, mit akarnak a pedagógusok, és amit ma szakmai körökben kézről-kézre adnak a szakértők mint az amatőr kérdőívkészítés mintapéldányát.

„Az életpályamodell feltételei mellett egyetért-e azzal, hogy a pedagógusok a törvényben megszabott heti munkaidő 80 százalékát kötelezően munkahelyi tevékenységgel töltsék, melyen belül az órarend szerinti foglalkozással lekötött óra nem lehet kevesebb, mint a jelenlegi kötelező óraszám, a szervezett nevelő-oktató munkához köthető valamennyi egyéb tevékenységre pedig az igazgató saját hatáskörében jelöli ki munkatársait?” – idézünk most csak egyetlen kérdést az öt közül, s az erre adott igen vagy nem válaszokból olvassa ki azt az immáron tehát tudományosan megalapozott választ az államtitkár asszony, hogy a magyar pedagógusok államosítást akarnak, s szívük vágya, hogy a bérüket is az állam állja. Amit kizárólag azért említünk meg, hogy jelezzük: Hoffmann Rózsa államtitkár valamikor kiváló pedagógusnak bizonyult. Most akár az elnöki hivatalban is dolgozhatna.

Történelmi furcsaságok

Magyarok, valami készül ellenetek!

Ion M. Ioniţă

adevărul

Sebastian Lăzăroiu még nem is örülhetett lemondásának, miután kijelentette, hogy az RMDSZ megszűnőfélben van, mert Toró T. Tibor volt képviselő máris letette az Erdélyi Magyar Néppárt bejegyzési kérelmét. Be kár, hogy Lăzăroiu úr már nem tanácsos Cotroceni-ben! Hivatalos minőségében folytathatta volna meséjét arról, hogy az RMDSZ-t az EMNP váltja fel, és ez a mese sokkal izgalmasabb a Hófehérkéről szólónál, amellyel lefekvés előtt szórakoztatott bennünket az utóbbi időben. Volt egyszer, hol nem volt, volt egyszer egy RMDSZ, jó, szófogadó lány, aki hosszú éveken át ült a kormányzásban és senkinek sem volt mit a szemére hánynia. Csakhogy a Cotroceni-dombi Uraságnak már rég nem volt a szívében, miután szegényke belekeveredett egy felfüggesztéssel kapcsolatos kalamajkába. Történt aztán, hogy egy szép napon Tőkés László lelkipászort Isten kegyelméből európai parlamenti képviselővé választották – az RMDSZ listáján, de sok vaslui-i, teleormani és călăraşi-i szavazattal. Nicsak, hol rejtőzködtek a magyar autonómiások! Eközben a lelkipásztort üldözi a szerencse. A független és különc európai parlamenti képviselő arra ébred, hogy az Európai Parlament alelnökévé választják, az ENP-csoport támogatásával, amelynek a PDL is tagja, és természetesen az Orbán Viktoréval, aki maga sem kimondott RMDSZ-szurkoló. Nos, mit tesz hát majd az új Magyar Néppárt? Hát azt, amit a Tőkés- és Toró Tibor-féle radikálisok tettek eddig is. Azzal vádolják az RMDSZ-t, hogy puha, hogy nem küzd az etnikai alapú autonómiáért, és utcára hívják a magyar lakosságot, mert, ugyebár, amint a derék lelkipásztor mondta, ha az albánok kivívták Kosovo függetlenségét, a székelyek miért ne vívnák ki a Székelyföld autonómiáját? Az RMDSZ a legutóbbi választásokon is sikeresen túlélte a magyar választók megosztási kísérletét. A körülmények azonban kezdenek kedvezőtlenekké válni számára. Orbán Viktor kormánya, amely szilárdan elhatározta a magyar nemzet egységének visszaállítását, függetlenül attól, hogy melyik országban élnek nemzettársai, egyre nyomatékosabban teszi nyilvánvalóvá befolyását Erdélyben. A Jobbik és a Magyar Gárdák által képviselt idegengyűlölő és szélsőséges magyar nacionalista irányzat egyre erősebbé válik. Csibi Barna nem egyszerű baleset, inkább az ellenség tesztelésének tűnik. Na jó, és a túloldalon? A túloldalon arra gondolhatsz, hogy könnyű ellenőrizni az RMDSZ-t, ha megmutatod, hogy immár nem az egyetlen választási lehetőség a magyar szavazók számára. Vagy elemezheted annak lehetőségét, hogy két magyar párt kölcsönösen kioltja egymást, és egyik sem jut be a parlamentbe. Vagy életre hívhatsz egy radikális autonomista pártot, hogy aztán megküzdjél vele a románok ügyéért. Akkor meglátjuk, hogy miként vetődik fel a választási küszöb három százalékosra csökkentése. ***(Fordította: K. B. A.)***

Királyi Románia…

Liviu Antonesei

adevărul

Mi lett volna, ha 1989. december 22-én I. Mihály király leszáll az Otopeni-en, és visszatérünk a bolsevik forradalom előtti (jog)állapotokhoz? Bevallom, nem gondolkodtam volna ezen, ha nem néztem volna meg – még ha kissé figyelmetlenül is – a tévében a nemrég lezajlott esküvőt az Egyesült Királyság és Írország királyi udvaránál. Azonban az említett esemény visszafogott, egyben meghitt jellege, az etikett és a spontaneitás keveréke, a távoli, de annál lelkesebb tömeg meglehetősen múltdicsérő és utópisztikus gondolatokat ébresztettek bennem. Arisztotelésztől tudom, hogy kockázatos dolog a jövendölés, de azt is tudom, hogy a múlt - elmúlt, mintha halott lenne, eltemetve. Ugyanakkor azt is tudom, hogy néha érdemes eljátszadozni a képzelettel – nem mintha helyrehoznánk a múltat, hanem elejét veendő a jelen és a jövő tévedéseinek. Úgyhogy a tévéképernyőkön látott „mesés" képek láttán elgondolkodtam, mi történt volna ezzel az országgal, ha 1989. december 22-én a király leszáll Otopeni-ben, és Románia visszatér az alkotmányos állapothoz, amelyben az 1947. december 30-i kommunista államcsínyt megelőzően leledzett. Ha a „kommunista rendszer illegitim volt, és kriminális", amint azt az 1989. decemberi forradalom bizonyította, illetve a legújabb elnök Jelentése és Ünnepélyes Nyilatkozata megerősítette, Romániának természetszerűleg vissza kell volna térnie a bolsevik államcsíny előtti törvényes állapotokhoz. Természetesen nem ez történt! Iliescu és összeesküvő társai túlságosan gyorsan gázoltak át a decemberi halottak és sebesültek garmadáján, semmint hogy ilyesfajta jogi és alkotmányos finomságokkal foglalkozhattak volna. (...) Mindenek tetejébe az alkotmány végérvényesen lezárta a vitát az ország kormányzási formáját illetően. Még ha az összes román holnap monarchistaként ébredne is, az egyetlen opciójuk a forradalom lenne, hiszen minden más alkotmányos út járhatatlan, maga az alaptörvény teszi azzá. Nem hiszem, hogy bárhol a világon létezne még egy ilyen alkotmány. De ha létezik, ugyanolyan őrült, mint a miénk. Tehát mi lett volna, ha…? Ha a legmagasabb, ámde szimbolikus állami méltóság (lévén, hogy az uralkodó nem kormányoz, hanem uralkodik) a politikai harc körén kívül esne, a választási kampány bizonyára kisebb erő-, szenvedély- és pénzbedobással jár. Általában a közélet mentesülne egy nagy adag hisztériától, közönségességtől, vulgaritástól. A fentről jövő példa mégiscsak számít! Hiszem, hogy még a reformok is gyorsabban mennek, ha valaki olyan szavatol értük, aki a politikai csatározások fölött áll. Azt is hiszem, hogy bizonyos nyugati ajtók – az EU, a NATO és különböző nyugati kancelláriák – hamarabb és könnyebben megnyíltak volna előttünk. Mert lám, a trón nélküli király részt vett azon a rendezvényen, amelyen sem Sarkozy, sem Obama nem volt jelen. (…) Mindent összevetve, kevésbé látványos lett volna az országunk, kevesebb botránnyal, talán unalmasabb sajtóval, de a mainál kevesebb idegességgel és depresszióval is. Jobban is éltünk volna akár? Elképzelhető. Talán kevesebb energia ment volna veszendőbe, és talán kevesebb lett volna a tolvaj! Vagy, legalább, az igazságszolgáltatás eredményesebb lenne! ***(Fordította: Sz. L.)***

Mihály exkirály – mi lett volna, ha?

Traian Băsescu – mi lenne, ha…

Sokk: Băsescunak igaza van

Ovidiu Marincea

adevărul

A magánszektor még 2009-ben karcsúsított és alkalmazkodott a pénzügyi válsághoz, mondta az államfő szombaton, egy sajtóértekezleten. Eközben az állami vállalatok és egyedáruságok csak álltak és bambán bámultak a válságra. Igen, így van, a magánszektor szenvedett leginkább. Több mint 200 ezer cég zárta be a kapuit, a magánszférában a bérek jelentősen csökkentek, a papírüzletemberek a válsággal együtt eltűntek. Az értelmesebbje túlélte a válságot, sőt, növelte a profitját. Előadásában Băsescu felsorolta a nagy tartozásokat felhalmozó és rosszul menedzselt vállalatokat: a turceni-i és rovinari-i komplexumokat, az állam legnagyobb adósát, az Országos Kőszén Társaságot, a Termoelectricát, az Oltchimot és a Román Postát. „Azért említem ezeket a vállalatokat, mert veszteségeiket minden egyes román fizeti, minthogy a politikailag bebetonozott menedzser uraknak semmi lelkifurdalásuk nincs. Ők a román gazdaság nagy bárói" – mennydörgött az államfő. Ismét igaza van, elnök úr, csakhogy ezeket a hozzá nem értő és politikailag odaültetett menedzsereket az ön pártja küldte oda, az ön rendszere alatt. Abban az országban, amelyben Ion Ariton, aki nem tudja, hány atomreaktor van Cernavodán, gazdasági miniszter, nem lehetnek elvárásai. Abban az országban, ahol az olyan hatalmas potenciállal rendelkező vállalatok igazgatói állását, mint a CFR Teherszállítás, a Tarom, a Román Posta, úgy adják-veszik a PDL Modrogan utcai székházában, mint a vásáron, ön nem követelhet teljesítményt. Hiába van igaza, mindaddig, amíg a stratégiai fontosságú állami vállalatok élére az állampárt szebeni, kolozsvári vagy piatra neamţ-i bandáinak képviselőit nevezik ki. A megoldás kézenfekvő: privatizálni, privatizálni, privatizálni! Ami pedig stratégiai fontosságú és nem privatizálható, azt politikamentesíteni. Nevezzen ki világos teljesítményi kritériumok szerint hozzáértő menedzsereket, és rövid időn belül teljes mértékben igaza lesz. Addig csak félig van igaza. ***(Fordította: K. B. A.)***

A politika mint természettudomány

Vinay Sitapati

A társadalomtudományokat egyre inkább meghódítja a kvantitatív elemzés. Ma már jóformán csak a statisztikai módszerek felhasználása számíthat akadémiai elismerésre. A tudomány egyre távolabb kerül a gyakorlati politikától és ez által egyre irrelevánsabbá válik.

„A Princeton Egyetem Politika Tanszéke minden bizonnyal az ország egyik legkiemelkedőbb intézménye – és egyben az amerikai politológia oktatás botrányos helyzetének iskolapéldája. A képzés néhány dicsőített módszertani megközelítésre épül, az elmélet és a politikai valóság senkit sem érdekel. Az absztrakt modellek és a statisztikai módszerek uralta politológia azonban a politikusok és a szélesebb nyilvánosság számára egyaránt tökéletesen érdektelen" – ostorozza alma materjét Vinay Sitapati, a Princeton politológus öregdiákja. (...) A politológia területén elsősorban a kvantitatív elemzés dívik. Olyannyira, hogy hovatovább csak azokat a disszertációkat tartják igazán tudományosnak, amelyek matematikai modelleket használnak valamilyen hipotézis vizsgálatához. A politológiát néhány évtizeddel korábban meghatározó, átfogó politikai elméletek egyre inkább csak megmosolyogtató, módszertani szempontból dilettáns, intuitív zsurnalisztikus dajkamesének számítanak. Teljességgel elképzelhetetlen, hogy egy hallgató Huntingtonéhoz vagy Fukuyamáéhoz hasonló kvalitatív politikamagyarázattal álljon elő disszertációjában. Ha mégis ezzel próbálkozik, biztosra veheti, hogy sosem kap egyetemi állást.

A rendkívül specifikus kvantitatív elemzések olyan távoli viszonyban állnak a köznapi politikával, hogy eredményeikre sem a szélesebb nyilvánosság, sem a politikusok nem kíváncsiak. Éppen az említett Francis Fukuyama panaszkodik viszont arra, hogy amire a politika és a társadalom kíváncsi lenne, azt természettudományos módszerekkel nem lehet előállítani. Ahhoz intuíció és kvalitatív elemzés kell. Az egyiptomi válság a legfrissebb példa rá, hogy a politológia a küszöbön álló nagy változásokat sem képes előre jelezni. A társadalom ugyanis túlságosan összetett valami ahhoz, hogy matematikai modellekbe lehessen zsúfolni. Még a közgazdaságtanban sem működnek jól a matematikai modellek, ha változás előtt állunk. A legutóbbi válság éppen ezt bizonyítja. Más kérdés, hogy az intuíciók helyességéért senki sem vállalhat szavatosságot. Fukuyamának például volt intuíciója, amikor felállította híres tézisét, amely szerint a szovjetrendszer összeomlása után „a történelemnek vége", győzött a demokratikus piacgazdaság. Csakhogy két évtizeddel később nem győzi magyarázni, hogyan is kell értelmezni ezt a tételt, ha igaznak akarjuk látni. ***(metazin.hu)***

Zöld hipokrácia

Johan Schloemann

A fukusimai katasztrófa nyomán ismét felerősödtek az atomenergiával kapcsolatos félelmek. De vajon az atomreaktorok bezárása nyomán az emberiség hajlandó-e életmódot váltani az energiatakarékosság érdekében? Ha igen, mi lesz az utcára kerülő munkásokkal?

„Az urbánus élet lényegénél fogva ellentétes az ökológiai szemlélettel. Ha a társadalom valóban radikális fordulatot vesz, és komolyan gondolja a fenntarthatóságot, akkor búcsút mondhatunk a mobilitásnak, a légi közlekedésnek, a kapitalista jólétnek, a jól fűtött otthonnak, a meleg zuhanynak" – olvassuk Johan Schloemann cikkét a *Süddeutsche Zeitung*ban. (...)

Aligha kell azonban attól tartanunk, hogy az atomfrász átalakítja a gondolkodásmódot – véli Schloemann. A környezettudatos választók ugyanis képmutatók: a fenntarthatóságért hajlandók ugyan bioélelmiszereket venni, ám azt már nem szeretnék, ha a környezetszennyező csomagológyár bezárna. Az energiatakarékosság világnapján fél órára kikapcsolják az elektronikus készülékeket, ám tartósan nem hajlandók lemondani a modern élet kényelmeiről. A Zöldeket pedig részben lelkifurdalásból támogatják. Az viszont nem kizárt, hogy a piac láthatatlan keze, a világ gazdaságainak növekvő energiaigénye miatt mégiscsak változásokat indíthat el. A bécsi Falter magazin szerint bár egyre többen fordulnak a zöld szervezetekhez azt tudakolva, hogyan élhetnének energiatakarékosabban, életmódváltásra, igazi zöld fordulatra csak akkor van remény, ha a kormány jelentősen megemeli az áram árát. Erre azonban talán nem is lesz szükség, hiszen a fukusimai baleset hatására nőtt a piaci bizonytalanság, és az áram állami beavatkozás nélkül is drágul. (...) ***(metazin.hu)***

Munkatörvénykönyvi előírások

Czédly József

Ezelőtt egy hónappal, az április 15.-i *Törvénytár*ban kezdtem ismertetni a munkajog szabályozásában május 1. hatállyal bevezetett új előírásokat. Időközben sor került ugyanezen a kérdéskörön belüli különleges probléma, a napszámos munkával kapcsolatos új rendelkezések bemutatására (lásd a május 6.-i *Törvénytár*t). Mielőtt reátérnék a munkatörvénykönyvben foglaltak most bevezetett módosításainak további ismertetésére nem érdektelen megemlíteni, hogy a munkajogban hozott változtatások, életbelépésük utáni alig 10 nap alatt, látványos eredményeket hoztak, ami a munkaadók hozzáállását illeti a munkaviszonyok törvényes kereteinek létrehozása terén. A szakminiszter bejelentése szerint az eddig eltelt rövid idő alatt több mint 100.000 új munkaszerződést jegyeztek be a területi munkafelügyelőségeknél, ami nyilvánvaló nem új munkahelyek létrehozását jelenti, hanem a már meglevőek „kifehérítését", szaknyelven, törvényes keretek közé tételét. Ennek, a munkavállalók szempontjából örvendetes jelenségnek (jogosultságot nyernek az egészségügyi ellátásra, munkanélküli segélyre, nyugdíjra), előidéző oka a „fekete" munkáért járó büntetések sokszoros szigorítása, esetlegesen börtönbüntetéssel sújtása, valamint a munkaszerződés nélküli munkavállalók büntethetőségének bevezetése.

Az alábbiakban a következő más munkajogi változásokra hívom fel a figyelmet:

12. Az alkalmazottak nyilvántartását tartalmazó regiszterbe (Registrul general de evidenţă a salariaţilor) ezután be kell írni, ez eddig előírt adatokon kívül, a kifizetendő bérpótlékokat (spor de salariu), ezeknek nagyságát, a munkaszerződés esetleges felfüggesztését, ennek okait és időtartamát, valamint az elrendelt kihelyezéseket (detaşare).

13. A munkaadónak azt a kötelezettségét miszerint az alkalmazottaik kérésére okmányt kell kiállítaniuk melyben igazolják az intézmény/vállalat keretében lefolytatott tevékenységet, kiterjesztették a volt alkalmazottakra ilyen irányú kéréseire is. Az igazolásban kötelezően fel kell tüntetni a munkában töltött idő hosszát és a bér nagyságát is.

14. Az alkalmazottaknak azt a jogát, hogy több munkahelyen is vállaljanak munkát, azzal egészítették ki, hogy ezt lehetségessé tették ugyanazon munkaadó keretében is. Több munkahely esetében minden egyes munkahely elvállalásához külön munkaszerződést kell kötni és megszabni az ezzel járó bér nagyságát is. Több munkahely betöltésekor a jövőben, az eddig érvényben levő előírással szemben, nem kell megjelölni melyiket kell főmunkahelynek tekinteni.

15. Más országok állampolgárai akkor köthetnek munkavállalási szerződést ha rendelkeznek törvényes keretek között kibocsátott munkavállalási engedéllyel, vagy munkavállalásra jogosító tartózkodási engedélyel.

16. A munkavállalók illetve munkaadók jogait felsoroló 39. cikkelyt egészítették ki egy új bekezdéssel miszerint ezek lehetnek különleges törvényekben vagy a kollektív munkaszerződésben felsoroltak is.

17. A munkaadók hatáskörének megszabásánál eltörölték azt az előírást miszerint ezek megállapítása megtörténhet a kollektív munkaszerződés keretén belül is. Kiegészítették viszont a törvényben felsorolt hatásköröket azzal a kötelezettséggel, hogy a munkaadó a munkaszerződésben kell rögzítse az egyéni munkateljesítmény célkitűzéseit (objektívumait) és ezek teljesítésének megállapítására szolgáló kiértékelések kritériumait.

18. A munkaadóknak azt a jogát melynek alapján kiküldetésbe (delegaţie) küldhetik az alkalmazottaikat úgy pontosították, hogy ennek 60 napra megszabott leghosszabb ideje 12 hónap keretén belül történhet meg és naptári napokra vonatkozik. A kiküldetés meghosszabításához az alkalmazott beleegyezése szükséges, és ha ezt nem adja meg az nem lehet indoka egy fegyelmi büntetés kirovásának.

19. A munkaszerződés felfüggesztését szabályozó előírások keretén belül a következő változásokat vezették be:

a) Minden esetben mikor a munkaszerződés felfüggesztésének időszakában közbejön egy jogszabály alapján történő munkamegszakítás, akkor ez az indok elsődlegesnek tekintendő.

b) Az egyéni munkaszerződés felfüggesztésekor egyaránt felfüggesztetődik valamennyi időpont ami a munkaszerződés megkötésére, megváltoztatására, végrehajtására vagy megszűnésére vonatkozik, kivéve ha a munkaszerződés egy jogszabály előírása alapján szűnik meg.

c) A munkaszerződés felfüggesztődik ha lejár az a határidő amire megadták a munkavállaló szakmai tevékenységére vonatkozó beleeggyezést, engedélyt vagy igazolást (atestare). Ha a munkavállaló 6 hónap alatt nem újítja meg szakmai tevékenységéhez szükséges beleggyezést, engedélyt vagy igazolást akkor a munkaszerződés érvényessége jogerősen (de drept) megszűnik.

d) Amennyiben a munkaszerződés felfüggesztése a munkaadó kezdeményezésére történik, a törvény új megfogalmazása szerint ezt nem lehet megindokolni egy fegyelmi büntetés (sancţiune disciplinară) alapján.

e) Abban az esetben ha bebizonyosodik a munkaszerződés felfüggesztését okozó indokok alaptalansága és az alkalmazott újra felveszi munkáját a régi munkahelyén, akkor kártérítésre jogosult melynek összege egyenlő kell legyen a felfüggesztés idejére járó fizetés és más járulékok értékével.

f) Újonan bevezett előírás az is miszerint ha a vállalati/intézményi tevékenység gazdasági, műszaki, strukturális vagy ehez hasonló okok miatt több mint 30 napi időtartamra megszakad, akkor a munkaadónak lehetősége van a heti munkaidőt 5 napról 4-re csökkenteni, és ezzel együtt a munkabért is megfelelően kisebbíteni. Egy ilyen irányú döntés meghozatala előtt ki kell kérni a szakszervezet, illetve az alkalmazottak képviselőinek véleményét is.

g) A vállalati/intézményi tevékenység ideiglenes megszűntetése vagy korlátozása esetén, azok az alkalmazottak akik emiatt nem folytathatják munkájukat kárpótlásra (indemnizaţie) jogosultak ami nem lehet kisebb mint a bérük 75%-a. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra az esetekre ha a tevékenység korlátozása az előbbi, f) bekezdésben ismertetett módon történik. A vállalati/intézményi tevékenység korlátozása vagy megszakítása idején az alkalmazottak a munkaadó rendelkezésére kell álljanak, olymódon, hogy a munka újra felvétele bármikor lehetséges legyen.

(*Folytatjuk*)

A földtörvények útvesztőjében

Deák Levente

Hunyad megyei felmenőkkel rendelkező marosvásárhelyi olvasónk, aki a család földügyeinek a rendezését évekkel ezelőtt felvállalta, úgymond, csak „véleményezésre" elküldte nekünk, a Törvénytár szerkesztőinek az illetékes prefektúra mellett tevékenykedő másodfokú földtulajdonjog-visszaállító bizottság ez év márciusában hozott, őket érintő határozatát, amely azóta, mivel nem éltek ellene jogorvoslattal, jogerőre emelkedett.

Az ügy azért nem szokványos, mert az 1945-ös földreform nyomán, majd az 1949. évi 83. törvénnyel a meghagyott 50 hektárnyi területüktől és a rajtuk álló felépítményektől kártalanítás nélkül megfosztott felmenők és mai örököseik Erdély több településén nem „nadrágszíj" nagyságú területeket, hanem ezeknél sokkal nagyobb mezőgazdasági területeket és erdőket kérhettek vissza, miután az 1991. évi 18. földtörvény sorozatos módosításai és kiegészítései nyomán a kezdeti 10 hektár területettől és az 1 hektárnyi erdőtől, családonként, eljuthattak az 50 hektárig, illetve a 30 hektár erdőig, ezt minden tulajdonától megfosztott tulajdonos után számítva (nu mai mult de proprietar deposedat) vagy még ezen túl is 100 hektárig a kaszálók és legelők esetében, amit 2007-ben, az akkor megjelent 193. törvény alapján ennek hatálybalépésétől számított 60 nap alatt lehetett külön kérni. (Lásd a törvény II. szakaszában, a 2007. június 25-i 422. *Hivatalos Közlöny*ben.)

A következőkben megkísérlem összefoglalni azokat az ebben a tényállásban is fellelhető, de más hasonló esetben is eldöntött vagy még eldöntésre váró jogi problémákat, amelyek a restitúciós földtörvények alkalmazása kapcsán oly sok helyen, vagy talán mindenhol felmerültek. Ezek közül említek néhányat.

Elsőre az idegen állampolgárok földvisszaigénylési jogosultságáról, amiről a *Törvénytár*ban, az *ÚMSZ*ban, a 2009. február 28. – március 1-jei, majd ugyanazon év június 20-21-i számában már megjelentettünk ismertetőket. Ezzel kapcsolatban hivatkoztunk az Alkotmánybíróság 2007. évi 630. és 1218., a 2009. évi 377. (és más hasonló) döntéseire, amelyekből a módosított 1991.évi 18. földtörvény 48. szakasza kapcsán az olvasható ki, hogy a román állampolgárság megléte vagy visszanyerése alapfeltétele volt és máig megmaradt annak, hogy a külföldiek és a hontalanok földvisszaigénylési kérelmet egyáltalán megfogalmazhassanak, azaz élhessenek a restitúciós földtörvényekre alapozott jogosultsággal.

Egy másik, talán a legkönnyebben megválaszolható kérdés a 18-as földtörvény hatályával, a törvény hatálya alá tartozó területekkel kapcsolatos. Köztudott, hogy csak az 1945. március 6. utáni földelvételeket, jogfosztásokat vonták be a jóvátételi eljárásokba, amiért a minket foglalkoztató konkrét ügyben egy, az 1943. évben az egyik felmenőt érintő kisajátítással érdemben nem is foglalkozhattak.

Elérkeztünk a visszaadható területek nagyságához, ami az eltelt évek alatt sokszor és jelentősen változott. A 18. földtörvény 39. és 48. szakasza még jelenleg is 50 hektár mezőgazdasági területről és 30 hektár erdőről tesz említést (a bizottsági jogerős határozat is erre hivatkozik, ezzel indokol), családonként. A család, a földtörvény 8. szakaszának 4. bekezdése szerint a házastársakat és a velük együtt gazdálkodó, házasságot nem kötött gyermekeket öleli fel. („prin familie se înţeleg soţii şi copiii necăsătoriţi, dacă gospodăresc împreună cu părinţii") A 2005. évi 247. törvény úgy változtatta meg a 2000. évi 1. törvény 3. szakaszának 2. bekezdését, hogy az 50 hektár mezőgazdasági területet az eredeti, családonként visszaadott 10 hektár és a tulajdonától megfosztott személy után járó 50 hektárig terjedhető különbözetre engedte kiszámítani. Talán még ennél is egyértelműbben fogalmaz a 2007. évi 193. törvény, ami a már említett 1-es törvénybe, a 3. szakasza 2. bekezdése után egy újabb, a 2/1. bekezdést iktatott be. Ez teremtett jogi lehetőséget arra, hogy mindazok a földtulajdonuktól megfosztott fizikai személyek, akiknek területe kaszáló és/vagy legelő, a családonként visszakapott 50 hektár fölött, legtöbb 100 hektárig, ezt a megfosztott személy után számítva, a különbözetet visszaigényelhessék, külön kérvénnyel. Ezeknek a törvényes előírásoknak az együttes vagy szakaszonkénti, a változásokat követő alkalmazása az igazi „erőpróba", az ugyanarra az egykori földvagyonra résztulajdonnal rendelkező jogfosztottak után és esetében, akiknek jelenlegi örökösei visszaigényelhettek 10, majd 50, végül a 193. törvény alapján (ha feltételeinek megfeleltek) 100 hektárt, minden megfosztott egykori tulajdonos után (de proprietar deposedat). Olvasónk szóban azt is közölte velünk, hogy a család, ilyenolyan okból elállt ugyan a jogorvoslattól, ami azonban nem jelenti azt – állította -, hogy a hozott döntéssel maradéktalanul elégedettek lennének éppen a megfosztott egykori felmenő tulajdonosok után kiszámítható vagy járó földterület nagysága miatt!

Wi-fi vibrátor, swing

Wi-fi távirányítós vibrátor, swingerklub – ezek a az idei nyolcadik nemzetközi erotika kiállítás újdonságai. A bukaresti Sala Polivalentában megrendezett show-ra azért is érdemes ellátogatni, mert a szexuális játékok nagy kedvezményekkel szerezhetők be.

Eros Show címmel nemzetközi erotikakiállítás nyílt tegnap Bukarestben. Mint minden évben, idén is a pornóipar csillagai szórakoztatják a közönséget. Az érdeklődők olyan neves pornósztárok show-jaira számíthatnak, mint Jenna Jane (Németország), Cristina Bella (Magyarország), Maria Belluci (Magyarország), Ginger Devil (Románia), Natasha (Románia) és Deea (szintén Románia). A show sztárvendége a németországi Nikki Rider pornószínésznő, aki 104 erotikus vagy pornófilmben szerepelt már.

Az említett műsorokon kívül az érdeklődők szexuális segédeszközöket is vásárolhatnak. Az idei újdonság egy wireless távirányítós vibrátor, amelyet Alina Plugaru, a hazai pornóipar „nagyasszonya" mutatott be a megnyitó estéjén a közönségnek. Mint mondta, a kereskedelmi áron mintegy 450 lejért árult eszközt a kiállításon 300 lejért lehet megvásárolni.

Emellett természetesen aligha létezik olyan „szexuális játékszer", amit a vásáron nem lehetne beszerezni. Az Eros Show szerverzői elmondták, csak olyan forgalmazókat hívtak meg a vásárra, akik bizonyítottan „biztonságos eszközöket" árulnak. A széles termékskálán megtalálhatóak kozmetikai cikkek, a gyönyört fokozni hivatott eszközök, szexis alsóneműk, jelmezek, intim ékszerek, huncut ajándékok. Ugyanakkor a kiállításon találni tetoválószalont, testfestőket, piercingmestereket. Az érdeklődők szexuális tanácsokért kérdésekkel is fordulhatnak az ott lévő szakemberekhez.

A show minden nap 17 órakor nyitja kapuit, és késő éjszakába nyúlóan fogadja a közönséget. Egyéni és csoportos produkciók is lesznek, a közönség bevonásával. Emellett nem hiányozhat a leszbi-show, az erotikus tánc, a sztriptíz vagy a rúdtánc sem. Az idei show-n először állít ki az egyetlen Bukarestben működő swingerklub is. A klub standján kedvezményes belépőket is lehet szerezni a swing-bulikba. Aki pedig még soha nem járt ilyen klubba, szívesen elkalauzolják, ismertetik vele a szabályokat.

Egy belépőjegy ára a rendezvényre 40 lej.

Fotó: Tofán Levente

Az érdeklődők szexuális segédeszközöket is vásárolhatnak

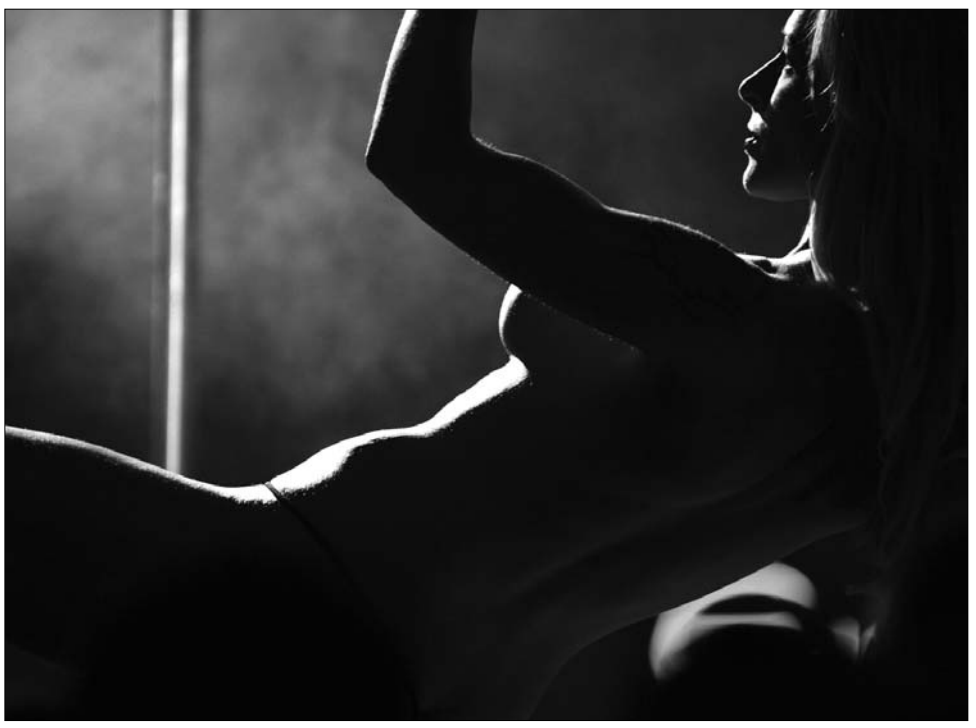

Fotó: Mediafax

Az Eros Show-ról nem hiányozhat a leszbi-show, az erotikus tánc, a sztriptíz vagy a rúdtánc sem

Munkahelyi szex: pró és kontra

Rohanó világban élünk, időnk jelentős részét munkahelyünkön töltjük. Akarva akaratlanul alakulnak flörtök, szerelmi viszonyok, vagy pusztán szexuális kapcsolatok abban a közegben, ahol a pénzkeresés lenne a fő cél.

Csupán a testiségen nyugvó kapcsolatoknak is meg vannak a maga előnyei, illetve veszélyei, ha azt munkahelyünkön folytatjuk. A hátrányokat talán hosszabban sorolhatnák, mint az ilyen módon létrejött kötelék hasznait. Az hogy elég gyakoriak a munkatársak, beosztott és vezető közötti viszonyok, kétségkívül azzal az egyszerű okkal magyarázhatjuk, hogy a bennünket érő ingerek jelentős része ebben a közegben ér minket. A motiváció pedig egyénenként más és más lehet. Ezen kapcsolatok legkisebb részét teszik ki azok az esetek, amikor pusztán a vágy hajtja a feleket. Mint mindenhol itt is túlélésre játszunk, tehát a legtöbb esetben érdekek húzódnak meg a rejtett örömöket folytató egyének szándékai mögött.

Gondoljunk csak egy olyan alá felé rendeletségi viszonyra ahol vagy a felettes fogja bűnbe vinni az alkalmazottat egy biztosabb pozíció lehetőségével, vagy éppen az alkalmazott próbálja így egy könnyebb úton megvalósítani célját. Megbocsáthatóbb, amikor valódi vonzalom után találnak egymásra kollégák, de ebben az esetben pedig a munkaadóval találhatjuk magunkat szemben, hiszen nagyon sok olyan vállalat van, ahol nem nézik jó szemmel az efféle kapcsolatokat. A csekély előny ellenére, ha mégis beleugranánk egy ilyen kapcsolatba, egy valamiben lehetünk biztosak, mégpedig hogy az ügy előbb utóbb kiderül. Azzal hogy kétes kimenetelű viszonyokat folytatunk, olyan pletykáknak adhatunk alapot, amely szó szerint megkeseríthetí az egyébként se könnyű létet a mókuskerékben.

Létezik néhány tipikusan munkahelyi szex-csapda, amelyekbe nehéz nem belesétálni. A legveszélyesebb helyzeteket általában a céges tréningek hozzák, ahol az intimitás furcsa formái bukkannak felszínre, érdekes összefüggések tárulnak fel kollégák és kolléganők között, és mivel éjjel ott kell aludni, mert megkívánja a cég, bizony könnyen cserélnek gazdát a kiosztott ágyak. És a következő munkanapon már nagyon könnyű megbánni, ám visszacsinálni többnyire nem lehet. A trénereknek erre a dologra külön is figyelniük kellene, ha a cégek többsége nem erősítené ilyen módon is a cég érdekeit és nem tiltaná be egyes esetekben, hogy erről a dologról szó essék. A multinak érdeke, hogy a dolgozó minden idejét a cégnél töltse, és ez akkor még jobban így lesz, ha a dolgozók összegabalyodnak egymással.

Ha egy egyedülálló fiatal nő kerül be egy olyan helyre, ahol egy nős kolléga kezd ráhajtani, jól gondolja meg, hogy enged-e neki. Abban a helyzetben találhatja magát, hogy csak titkolt „harmadikként" éli meg a partnerkapcsolatát, és csak keservesen tud kiszabadulni belőle. Számolnia kell azzal is, hogy nem élheti ki szabadon azt a kapcsolatot, amely a munkahelyén zajlik. Belemenni könnyebb, mint kijönni belőle, sokszor pedig csak úgy tudja megoldani az áldatlan helyzetet, ha másik munkahelyet keres. A férfiak leggyakrabban a kapuzárási pánik során keresnek könnyen beérő szexuális kapcsolatot, míg a nők akkor, ha érzelmileg megfogja őket a csábító kolléga.

Programajánló

Színház Szatmáron

Hétvégi előadások az Északi Színház Harag György Társulatánál: ma 10 órakor – *Boszorkány születik* – Iciri Piciri bérlet – Pódiumterem; 12 órakor – *Boszorkány születik* – Iciri Piciri bérlet – Pódiumterem; 14-én, szombaton 18 órakor – *A kijelölt út* – A Hám János Római Katolikus Iskolaközpont előadása; 15-én, vasárnap 15 órakor – *A csoda* – Gellért Sándor bérlet – a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház előadása 19.30-kor – *A csoda* – Szép Ernő bérlet.

Zene Árkoson

A Kulturális Központban filharmonikusok dzsesszt játszanak (első székelyföldi ClassJazzFest fesztivál). Május 13-án 19 órától fellép: Marius Popescu (zongora) és Réman Zoltán (klarinét), szombaton 19 órától a Neumarkt Brass Quintet. Sepsiszentgyörgyről 18.30 órakor autóbusz indul a színház elől. Belépő: 4 lej.

Háromszéki Diáknapok

Sepsiszentgyörgyön a hét végén zajlik a megye legnagyobb ifjúsági vetélkedőjének hetedik kiadása, a Háromszéki Diáknapok. Ma 12 órakor rajtol a vetélkedő felvonulással a város területén, ezt követően a megyei tanács előtti téren 13–17, a szánház előtt 19–24 óráig zajlik a Kavalkád nevű programsorozat.

Bod Péter-napok Kézdivásárhelyen

A Vigadóban május 13-án 9 és 14 órától zajlik a XI. Erdélyi Kossuth-szónokverseny, 19 órától ugyanott díjkiosztó gála, fellép a Bod Péter Tanítóképző kórusa, a Gyöngyvirág tánccsoport, valamint a színjátszó kör.

Játékbörze Kézdivásárhelyen

A Vigadó földszinti termében május 13-án 14.30 órától a Gyulafehérvári Caritas szervezésében játékbörzét szerveznek az önkéntesség jegyében, ahol a gyerekek elcserélhetik megunt játékaikat. A belépti díj egy otthonról hozott játék.

Kiállítás Székelyudvarhelyen

A Haáz Rezső Múzeumban megnyilt az *Ásványok, kőzetek és kövületek* című természetrajzi kiállítás.

Iași-i képzőművészek Marosvásárhelyen

A moldvai kultúrközpont Dana Művészeti Galériája és a Képzőművészek Szövetségének marosvásárhelyi fiókja közös szervezésében *Az 1970-es generáció* címmel rendeztek csoportos tárlatot. Közel harminc neves festő, grafikus és szobrász alkotásaival ismerkedhet meg a közönség.

A magyar tánc Marosvásárhelyen

Rendhagyó történelemórán vehetnek részt, akiket érdekel a magyar néptáncok történeti kialakulása, táncaink eredete, az egyes európai táncdivatok elterjedése. A Háromszék Táncegyüttes fellépése és Novák Ferenc Kossuth-díjas, Prima Primissima-díjas koreográfus-rendező, néprajzkutató előadása tárja fel és eleveníti meg ezeket az érdekes kapcsolatokat. Az előadásra május 17-én kerül sor, a Maros Művészegyüttes kövesdombi előadótermében.

Könyvbemutató Marosvásárhelyen

A Serafim Duicu Gimnázium *Tehetséges vagy? Ismertesd meg magad!* címmel iskolai tevékenységet szervez május 13-án 14 órai kezdettel a tanintézet II. emeleti, Labirintus termében. Bemutatják Gergely Éva Aranka VIII. E osztályos tanuló *Does it worth?* című angol nyelvű verseskötetét.

Jótékonysági vásár Marosvásárhelyen

A Vártemplom bazárt, jótékonysági vásárt szervez a vár udvarán május 14-én, szombaton 10 órától.

Kínai ínyencségek

Az étkezés Kínában tradicionálisan két fontos összetevőből áll: szénhidrátból (ez többnyire rizs, vagy tészta) illetve az ezt kísérő és kiegészítő egyéb fogásokból (húsok, zöldségek, halak, töltött tészták és tofu). A leves nem feltétlenül előétel, sokszor az étkezés végén vagy vége felé hozzák ki.

Kínai szezámmagos csirke

Hozzávalók: bundához: 6 ek. liszt, 3 ek. étkezési keményítő, 1 ek. olaj, 1 tojás, 1 egész csirkemell, csipet só, pici víz, 1,5 kk. sütőpor. Mázhoz: ketchup, chili, méz, 3-4 ek szezámmag.

Elkészítés: A húst felkockázzuk. Egy tálba beletesszük a lisztet, keményítőt, sót, tojást, olajat, sütőport, vizet és sűrű masszát készítünk. Beleforgatjuk a húst. Elkészítjük a mázat. A húst bő, forró olajban aranybarnára sütjük. Ahogy kivesszük az elkészült húst, rögtön beletesszük a mázba.

Zöldséges sült tészta

Hozzávalók: 250 g száraztészta (spagetti, gyufatészta vagy szélesmetélt), 2 ek. mogyoróolaj, 5 gerezd fokhagyma, 4 szelet gyömbér, 2-3 ek. világos szójaszósz, 1 sárgarépa, 2 szelet kaliforniai paprika csíkokra vágva, 10 dkg ceruzabab, 5 szál újhagyma 1 cm-es darabokra vágva, 5 g szárított felhőfül gomba.

Elkészítés: Megfőzzük a tésztát, félretesszük. Wokban felforrósítjuk a mogyoróolajat, beledobjuk a gyömbérszeleteket és a fokhagymagerezdeket, mikor megbarnulnak kicsit, eltávolítjuk őket. Beledobjuk a szeletelt sárgarépát, sütjük kis ideig. Hozzáadjuk a gombát, amit előzőleg fél órára beáztatunk, sütjük tovább. Hozzáadjuk a csíkokra vágott paprikát, megint sütjük 2-3 percig. Beletesszük a ceruzababot, amivel további 3-4 percig sütjük. Beledobjuk az újhagymát és szinte egy időben hozzáadjuk a kifőtt tésztát is. Átforgatjuk, hogy süljön a tészta. Ráöntjük a szójaszószt, sütjük még 2-4 percig.

Szecsuáni kel saláta

Hozzávalók: 1 közepes kínai kel, 1 piros chilipaprika, 1 körömnyi darab friss gyömbér, 2 gerezd fokhagyma, 4 ek. olaj, 2 ek. kristálycukor, 1 dl víz, 3 ek. citromlé (vagy rizsecet), 1 kk. só, kb. araszny póréhagyma.

Elkészítés: A kína kelt leveleire szedjük, megmossuk és vékonyan felszeleteljük. A pórét szintén vékony szeletekre vágjuk és a kellel egy salátástálban összekeverjük. Megsózzuk, összeforgatjuk. A fokhagymát és a gyömbért apró kockára vágjuk. A paprikát kimagozzuk és apróra szeleteljük. Az olajat felforrósítjuk, rádobjuk a hagymát, paprikát és a gyömbért és kb. fél perc alatt megpirítjuk rajta. Hozzáadjuk a cukrot és a vizet. Addig kevergetjük, míg a cukor fel nem olvad benne. Citromlével vagy finom ecettel (pl rizsecet) ízesítjük. A salátára öntjük, összekeverjük és a hűtőben 2-3 órát érleljük.

Kínai csípős-savanyú leves

Hozzávalók: 30 dkg csirkemell, 1 kis konzerv csiperkegomba, 1 maréknyi szárított gomba, 2 sárgarépa, ½ konzerv bambuszrügy, 1 konzerv szójarügy, vastaghúsú paprika, 2 tojás, 5 leveskocka, chili, 5 ek ecet, 6 ek szójaszósz, víz, étkezési keményítő, pirospaprika.

Elkészítés: A szárított gombát leöntjük forró vízzel és hagyjuk 10 percig állni. 3 liter vizet forralni kezdünk, belerakjuk a leveskockákat, ecetet, szójaszószt, piros paprikát, chilit. A csirkemellet és a zöldségeket apró darabokra vágjuk és beletesszük a forró vizbe. Erősen forraljuk kb. 10 percig. Az étkezési keményítőt hideg vízbe tesszük és besűrítjük vele a levest. Átforraljuk, megkóstoljuk, utánafűszerezzük. A tojást feltörjük, kevés vízzel higítjuk, felverjük és lassan a forrásban lévő levesbe csurgatjuk. Elzárjuk a hőforrást. A kész levest díszíthetjük chilivel, snidlinggel és petrezselyemzölddel.

Ragacsos rizs mangóval

Hozzávalók: 50 g jázmin rizs, só, cukor, 5 dl kókusztej, 6 ek. cukor, 1 mangó.

Elkészítés: A rizst szokásos módon vízben kifőzzük kevés só, kevés cukor hozzáadásával. A kókusztejet felforraljuk, a cukrot hozzáadva elkeverjük. Ráöntjük a kifőtt rizsre, elkeverjük. 1 órát hűtőben pihentetjük. Ez idő alatt az ízek összeérnek, a kókusztej túlnyomó részét pedig magába szívja. Tálaláskor mangóval kínáljuk (vagy ízlésünk szerinti más gyümölccsel).

Kókusztejes csirke spagettivel

Hozzávalók: 2 ek napraforgó olaj, 1 fej hagyma, 1 csirkemell-filé, só, 15 dkg spagetti tészta, 1,5 dl kókusztej, 1/2 kk curry por.

Elkészítés: Az olajat serpenyőben felmelegítjük, majd rászórjuk a vékonyra szeletelt hagymát, az apró darabokra vágott mellet, megsózzuk és aranybarnára pirítjuk. Sós vízben kifőzzük a spagettit. Kis edényben felmelegítjük a kókusztejet, melyhez hozzáadjuk a curry-t. A lecsepegtetett spagettit a húshoz adjuk, jól összekeverjük, és tálalás előtt meglocsoljuk a fűszeres kókusztejjel.

Tojásos kukoricaleves

Hozzávalók: 70 dkg csirkeaprólék, só, 3 gerezd fokhagyma, 1 cs újhagyma, kis darab gyömbér, 30 dkg morzsolt kukorica (konzerv), 1 ek kukorica keményítő, 2 ek szójaszósz, pár csepp szezámolaj, 2-3 ek rizsecet, vagy fehérborecet, 2 tojás, őrölt bors, erős paprika (krém).

Elkészítés: A csirkeaprólékot feltesszük főni. Megsózzuk. Időnként lehabozzuk. Ha már nem habzik hozzáadjuk a felkarikázott fokhagymát és a szintén karikára vágott újhagymát. 1 kis darab gyömbérrel ízesítjük. Kb. 1,5 órán át főzzük. Leszűrjük. Az átszűrt lét ismét felforraljuk, a kukorcát beleöntjük (leve nélkül) 3-4 percig főzzük. Közben egy kevés hideg vízzel simára keverjük a keményítőt, a szójaszószt és a szezámolajat. A leveshez adjuk. Egy pár percig főzzük még, hogy egy kicsit besűrűsödjön. A tojásokat villával felverjük és a levest folyamatosan kevergetve belecsurgatjuk. Ecettel pikánsra ízesítjük. Erős paprikával tálaljuk.

Kert-ész

Tubarózsa

A nyáron nyíló hagymás, gumós dísznövények közül édeskés illatával, a fehér telt virágával tűnik ki a tubarózsa. A növény az agavéfélék (Agaveaceae) családjába tartozik. Közép-Amerikában őshonos. A tubarózsa a napfényes, meleg fekvésű és mérsékelten nedves talajú kertrészt kedveli, ahol nyár végén augusztus-szeptemberben virágzik. Kedvező körülmények között akár 60-80 cm magas szárat hoz, amin vékony fűszerű levelek nőnek. A szár végén hosszú fürtben nyílnak viaszos szirmú, hófehér, egyszerű vagy telt virágai. A késő tavaszi fagyok elmúltával ültethetjük ki a kertbe a gumóját 6-8 cm mélyen, egymástól 10-15 cm távolságra. Edényben is kedveli. Egy 30 cm átmérőjű cserépbe 2-3 gumót helyezzünk el, és tartsuk a teraszon. A tubarózsa-hagyma csak egy évig él, de bőségesen hoz sarjgumókat, amelyek azonban a mi éghajlatunkon nem érnek be. Ha viszont nem közvetlenül szabadföldbe ültetjük a gumókat, hanem cserépben előneveljük őket, akkor előrehozhatjuk a virágnyílást. Május közepén kitehetjük a kert napfényes részébe, és rendszeresen öntözzük. Elvirágzás után, a fagyok előtt vigyük be az edényeket vagy a kiásott gumókat a pincébe. Miután a lombozat teljesen leszárad, szedjük ki a gumókat a cserépből, és válasszuk le róla a sarjgumókat. Csak a legnagyobbakat hagyjuk meg. A tubarózsa jó vágóvirág, menyasszonyi csokrok kedvelt alkotója.

Sármási-Bocskai János kertészmérnök

Tébolydai séta

Két bolond sétál a tébolyda kertjében, az egyik fölnéz az égre:
– Ez most a nap vagy a hold?

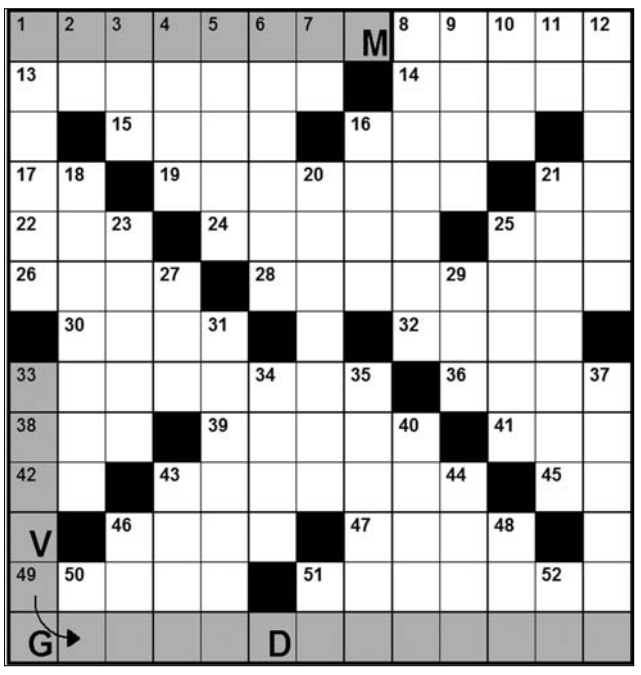

– … *(poén a rejtvényben)*

Vízszintes:
1. A poén első része. 8. Kézbesítő. **13.** Amerikai mágnásról elnevezett város Oregon államban. **14.** Szobába toppan. **15.** ... Zamorano; veterán chilei labdarúgó. **16.** Szent kehely. **17.** Nyak közepe! **19.** Szignálás. **21.** Lilás folt! **22.** Előtagként: hegy. **24.** Csévél. **25.** Állj meg! **26.** Nagyon gyakori. **28.** Érdekfeszítő. **30.** Nézd csak! **32.** Kövérke. **33.** Pihen. **36.** Az összes. **38.** Elméleti (röv.). **39.** Egyféle szék. **41.** Kar végződése. **42.** Mondatrész! **43.** Biccentő. **45.** Kisfaludy Sándor monogramja. **46.** Don Quijote ... Mancha; Cervantes hőse. **47.** Település Dánynál. **49.** Az egyik szülő becézve. **51.** Mulatságra megy.

Függőleges:
1. Erősen. **2.** Törött meszelő! **3.** Magyar Távirati Iroda (röv.). **4.** Távoli helyre. **5.** Hatalmát gyakorló. **6.** Horvát hegyek. **7.** Görög légitársaság. **8.** Fizimiska. **9.** Konyhai készlet. **10.** ... Right!; rendben, angolul. **11.** Törött edény! **12.** Tompán színjátszó. **16.** Kevert ital. **18.** Sárgásan csillogó. **20.** Távozz, de gyorsan! **21.** Szomjérzék. **23.** Kábítószer. **25.** Leborul, roskad. **27.** Fehérnemű. **29.** Lengyel író (Stanislaw). **31.** Tanintézeti. **33. A poén második része. 34.** Magyar szobrász, a neobarokk emlékműszobrászat legjelentősebb mestere (György). **35.** Homorú. **37.** Sportkabát. **40.** A katolikus liturgikus öltözet egy darabja. **43.** Hátvéd. **44.** Hibáztat. **46.** Zenei kettes. **48.** Előtagként: nitrogén. **50.** Lyukas penny! **51.** A berillium vegyjele. **52.** Szintén.

3			7	5				
	4				1			
							5	3
								1
				6	9	5	4	
		2						6
				3				4
7						2		
8	5			1	4	3	6	

Közepes fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3×3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

5	8	1	4	2	6	7	9	3
3	7	2	5	9	1	6	4	8
9	6	4	7	3	8	2	1	5
1	4	6	8	5	7	9	3	2
8	2	5	9	6	3	4	7	1
7	3	9	2	1	4	8	5	6
4	1	3	6	7	2	5	8	9
6	5	8	3	4	9	1	2	7
2	9	7	1	8	5	3	6	4

A csillagszemű juhász

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király. Ez a király olyan hatalmas volt, hogy ha eltüsszentette magát, az egész ország népének rá kellett mondani: adj' isten egészségére! Hogyha náthás volt, nem is lehetett más szót hallani az országban, mint: „Adj' isten egészségére!" Minden ember mondta, csak a csillagszemű juhász nem akarta sohase mondani.

Megtudta ezt a király, nagyon megharagudott, s maga elé hívatta a juhászt.

Elmegy a juhász, s megáll a király előtt, aki éppen a trónusán ült, és nagyon mérges volt.

– Mondd mindjárt: adj' isten egészségemre! – kiáltott rá.

– Adj' isten egészségemre – mondta a csillagszemű juhász.

– Nekem, nekem, te gazember! – kiabált a király.

– Nekem, nekem, felséges uram – válaszolt a juhász.

– De nekem, énnekem! - ordított magából kikelve a király. – Mondd azt tüstént, hogy adj' isten egészségére, felséges királyom!

– Nem mondom biz én addig, amíg a királykisasszonyt hozzám nem adják feleségül.

A királykisasszony is ott ült a szobában egy kisebb trónuson. Nagyon megtetszett neki a bátor legény, s egy szóval sem mondta, hogy nem megy hozzá.

De bezzeg a király kékültzöldült dühében, s nyomban megparancsolta, hogy vessék a juhászt a fehér medve tömlöcébe.

Megfogták a darabontok, s belevetették. De mikor a medve meglátta a csillagszemét, a tömlöc legtávolabbi szögletébe kucorodott, s dehogyis merte volna bántani.

Jön reggel a hopmester, hogy összeszedje a juhász csontjait, hát látja, hogy biz annak kutya baja.

Felvezette a királyhoz.

– No, te gazember, most közel voltál a halálhoz, mondod-e nyomban, hogy adj' isten egészségemre?

De a juhász csak azt mondta:

– Nem félek én tíz haláltól sem! Csak akkor mondom, ha a királykisasszonyt nekem adják feleségül.

– Eredj hát tíz halálba! És a király megparancsolta, hogy vessék a juhászt az óriás sündisznók tömlöcébe. Be is vetették a darabontok egy szóra, de amikor betették utána az ajtót, a juhász elővette a szűre ujjából a furulyáját, s olyan szépen fújta, hogy a sündisznók egymásba kapaszkodtak, s táncra perdültek.

Reggel, mikor a hopmester eljött megnézni, hogy maradt-e valami a juhász csontjaiból, még javában fújta, s a sündisznók még mindig járták.

Mit volt mit tenni, felvezette a juhászt a királyhoz, s az azt mondta:

– No, gazember, most közel voltál a tíz halálhoz, mondod-e már, hogy adj' isten egészségemre?

De a juhász csak azt mondta:

– Nem félek én száz haláltól sem, csak akkor mondom, ha a királykisasszonyt nekem adják feleségül.

– Eredj hát száz halálba! – kiáltott nagy haraggal a király, s megparancsolta, hogy vessék a juhászt a kaszásverembe.

El is vitték a darabontok, de mielőtt bevetették volna, arra kérte a juhász őket, menjenek ki egy kicsit, míg ő belenéz a verembe, talán még meggondolja magát.

A darabontok kimentek, ő pedig felállította a verem mellé a fokosát, ráakasztotta a szűrét, a tetejébe tette kalapját, s kikiáltott a darabontoknak, hogy nem gondolta meg magát.

Bejöttek a darabontok, s be is vetették szerencsésen a szűrt meg a kalapot, s észre sem vették, hogy a juhász maga ott maradt az egyik szögletben a sötétben.

Másnap jön a hopmester a lámpással, hát majd hanyatt esett, mikor meglátta a juhászt. Felvezette a királyhoz, aki már akkor még sokkal mérgesebb volt, de azért mégis megkérdezte:

– No, most már száz halálban voltál, mondod-e már, hogy adj' isten egészségemre?

De a juhász csak azt felelte:

– Nem mondom én addig, amíg a királykisasszonyt nekem nem adják feleségül.

Látta a király, hogy elpusztítani nem tudja, befogatott a királyi hintóba, maga mellé ültette a juhászt, s elhajtatott az ezüsterdőbe. Ott azt mondta neki:

– Látod ezt az ezüsterdőt? Neked adom, ha azt mondod, adj' isten egészségemre!

De a juhász most is csak azt mondta:

– Nem mondom én addig, amíg a királykisasszonyt nekem nem adják feleségül.

A király elhajtatott az aranyvárhoz. Ott azt mondta:

– Látod ezt az aranyvárat? Neked adom az ezüsterdőt, aranyvárat, csak mondd azt nekem, adj' isten egészségére!

De a juhász itt is csak azt mondta:

– Nem, nem mondom addig, amíg a királykisasszonyt nekem nem adják feleségül!

Odébb hajtattak a gyémánttóhoz. Ott a király azt mondta:

– Látod ezt a gyémánttavat? Neked adom az ezüsterdőt, aranyvárat, gyémánttavat, csak mondd azt nekem: adj' isten egészségére!

De a juhász itt is csak azt mondta:

– Nem, nem, nem mondom addig, amíg a királykisasszonyt nekem nem adják feleségül!

Látta már a király, hogy semmiképpen nem boldogul vele, nagyot sóhajtott, s azt mondta:

– Isten neki, hozzád adom a lányomat, de akkor aztán mondd nekem igazán, hogy adj' isten egészségére!

– Mondom én, persze hogy mondom, miért ne mondanám!

A király ennek nagyon megörült, s kihirdette, hogy örüljön az egész ország népe, mert a leánya férjhez megy. De legjobban örült a szépséges szép királykisasszony, aki annyi királyfit kikosarazott, s aki a csillagszemű juhászt igazán megszerette.

Tartottak aztán olyan lakodalmat, hogy az egész országban mindenki evett, ivott, táncolt. De a király házánál volt a legnagyobb vigasság, a legjobb banda ott húzta, a legjobb ételeket ott főzték. Hát amint a vőfély felhozza a tormás disznófejet, s a király maga elé vette a tálat, hogy mindenkinek a részét kiossza, egyszerre csak nagyot tüsszentett az erős tormától.

– Adj' isten egészségére! – kiáltott a juhász legelőször, s a király ezen úgy megörült, hogy menten lefordult a székről.

Akkor a csillagszemű juhász lett a király. Igen jó király lett belőle, sohasem terhelte a népét azzal, hogy kedvük ellenére jót kívánjanak neki, mégis jót kívántak neki minden parancsolat nélkül, mert jó király volt, s igen szerették.

Icinke-picinke
Népmesék óvodásoknak
(Válogatta és szerkesztette: Kovács Ágnes)

Tizenkét hónap a természetben

Május 10-én van a Madarak és Fák Napja. Sepsiszentgyörgyön 2000-ben ünnepeltük meg első alkalommal, és azóta minden évben rendszeresen megtartjuk a napot. Kialakult egy hagyomány, éspedig decemberben a madárkarácsonykor a Rara Avis Madártani Egyesület felállít egy nagy dúcetetőt a központi parkban, amivel egyben elkezdődik a téli madáretetés is, ezt a madárvédelmi munkát egy iskola vagy óvoda vállalja fel, és rendszeresen az egyesülettel közösen végzik. Májusban a madarak és fák napján az az intézmény kapja ajándékba az etetőt, amelyik felvállalta a téli madáretetést. Mára már tizenegy iskolának, óvodának van ily mondón saját madáretetője, és rendszeresen megszervezik a madarak és fák napját, télen a madárkarácsonyt. Természetesen olyan iskolák is és óvodák is folytatnak téli madáretetést, ahol még nincs ajándéketető, nemhiába, mondjuk azt, hogy „a madarak nem a szépen kivitelezet etetőt nézik, hanem inkább, ami rajta van".

Az idén a sepsiszentgyörgyi Gödri Ferenc Általános Iskola kapta az etetőt. A kis diákok már kora reggel a madarakra figyeltek, hatvankilencen vettek részt az erre a napra meghirdetett rajpályázaton. Öröm volt látni, hogy milyen lelkesen állnak a feladatok mellé és mennyire közel érzik magukat a természethez. Az is jóérzéssel tölt el, hogy a pedagógusok szívügyüknek tekintik a madárvédelmet, és évközben sem feledkeznek meg a madarakról. Vetélkedőket, programokat szerveznek, ahol gyakran kapnak főszerepet a madarak. A diákoknak így bővül a madárismeretük.

A madáretetőnél lezajló ünnepség után az etető az autóra került és „szállt" is az iskolaudvarba, ahol már várta egy frissen ültetett gesztenyefa csemete.

Kelemen László, Rara Avis Madártani Egyesület

Gesztenye

Öltöztess gumikacsát!

Meguntad, vagy már kinőtted a sárga usztató gumikacsádat? Ne dobd ki, készíts neki tollakat, öltöztesd fel. Nem kell hozzá más, csak kartonpapír és ragasztó és aztán a kreativitásodra van bízva, hogy hogy fog kinézni a sárga gumikacsa.

Szükséges eszközök: egy sárga gumikacsa, olló, színes kartonok, ragasztó.

Elkészítés: fehér, fekete, sárga, barnás árnyalatú kartonlapokból vágjál ki sok-sok lándzsa alakú darabot, különböző méretekben. Egyenként sorba, majd egymásra rakva kezd el a kartondarabokat felragasztani, addig míg elleped a kacsa testét. A csőrét és a szemét hagyd szabadon. Ha még színesebbet szeretnél, ragaszthatsz rá gyöngyöket, ruhadarabot vagy akár matchboxot is.

Hétvégi mellékletünk *Életmód* és *Csodavár* oldalait Orosz Anna szerkesztette